

fecit dauid abner et uiris ei⁹ q̄ venerat
cū eo iunū. Et dixit abner ad dauid.
Surgam ut cōgregē ad te dñm meū
regem omne isrl̄ et meam tecū sedus: et
impres omib⁹ sicut desiderat anima
tua. Cum ergo deduxisset dauid abner
et ille isrl̄ in pace: statim pueri dauid
et ioab uenerūt relis latronib⁹ cū preda
magna nimis. Abner autem nō erat
cū dauid i hebron: q̄ iam dimiserat
eū et profectus fuerat in pace: et ioab et
omnis exercitus qui erat cū eo: postea
uenerant. Nūciatum est itaq; ioab a
narratib⁹. Venit abner filius ner ad
regem: et dimisit eū et abiit in pace. Et
ingressus ē ioab ad regē et ait. Quid
fecisti? Ecce uenit abner ad te. Quare
dimisisti eū et abiit et recessit? Ignoras
abner filiū ner qm̄ ad hoc uenit ad te
ut deciperet te: et faceret regitū tuū et intro-
itum tuū: et nosset oīa q̄ agis. Egres-
sus itaq; ioab a dauid misit nūcios
post abner: et reduxit eū a cisterna sira
ignorante dauid. Cūq; redisset abner
in hebron scorsum abduxit eum ioab
ad mediū porte ut loqueret ei in dolo:
et percussit illū ibi in inguine et mortu⁹
ē: in ultionem sanguinis asahel fratris
eius. Quod cū audisset dauid remiā
gestam ait. Mundus ego hū et regnū
meū apud dñm usq; in sempiternum a
sanguine abner filij ner: et ueniat sup
caput ioab: et sup omne domū patris
eius: nec deficiat de domo ioab fluxū
seminis sustinens et leprosus: et ceteris
falsum: et cadens gladio et indigens
pane. Igitur ioab et abisai frater eius
insececut abner: eo qd occidisset asahel
fratrem eorū in gabaon in plio. Dixit
aut dauid ad ioab: et ad omne pplm
q̄ erat cū eo. Sandite uestimenta ura
et attingimini sacris: et plāget ante

reges abner. Porro rex dauid seque-
batur feretū. Cūq; sepelissent abner in
hebron leuauit rex dauid uocē suā: et
flevit sup tumulū abner. Fleuit autē
et oīs pplus. Plangentq; rex et lugēs
abner ait. Nequaquā ut mori solem
ignauī: mortuus es abner. Mānus
tue ligatē nō sunt et pedes tui nō sunt
compēdib⁹ aggrauati: sed sicut solem
cadere corā filijs iniquitatis sic corruisti.
Cōgenināsq; omīs pplus: fleuit sup
eū. Cūq; uenisset uniuersa militudo cū
capite cū dauid clara adhuc diceba-
nit dauid dicens. Hec faciat michi dñs
et her addar: si ante occasū solis gula-
uerō panē uel aliud quicq;. Dimisit
pplus audiuit: et placuerūt eis cūda q̄
fecit rex i cōspectu oīs ppli. Et cognouit
omne vulgus et uniuersus isrl̄ die illa:
qm̄ nō adū fuisset a rege ut occideret
abner filiū ner. Dixit q; rex ad seruo⁹
suo. Num ignoratis qm̄ p̄cipio et
maximus recedit hodie i israhel? Ego
autem adhuc delicatus et undus rex.
Porro uiri isti filij sarnie duri michi
sunt. Retribuat dominus faciem ma-
lum iuxta maliciam suam. **A**udiu-
it autē hisboseth fili⁹ saul
q̄ recidisset abner in hebron et
dissolute sunt manus eius: omneq;
israhel p̄uictatus est. Duo autem uiri
p̄cipis latronū erāt filij saul: nomē
unū banāa et nomen alteri rechab filij
remmon herothite de filijs beniamin.
Siquidē et heroth reputata est in be-
niamin. Et fugerūt herothite i gethaim:
fueruntq; ibi aduene usq; ad tempus
illud. Erat autē ionathas fili⁹ saul fili⁹
debilis pedib⁹. Quinquagenis enī fuit
quādo uenit nūcius de saul et ionathas
et israhel. Tollens itaq; eū nūci⁹ sua
fugit. Cūq; festinaret ut fugeret credidit:

et dauidus effect⁹ ē habuitq; uocabulū
miphibosech. Venientes igit filij rem-
mon herothite rechab et banāa ingressi
sunt feruente die domū hisboseth. Qui
dormiebat sup strātū suū meridie: et
ostiaria domus purgās triticū obdor-
muit. Ingressi sunt autē domū laceran-
tes acumē spicas tritici: et percusserūt
eū in inguine rechab et banāa fecerūt
e⁹: et fugerūt. Cū autē ingressi fuissent
domū ille dormiebat super lectū suum
in cōclauit: percussentes interfecerunt
eū. Sublatosq; capite eius abierūt per
uīa deserti tota nocte: et attulerūt caput
hisboseth ad dauid i hebron. Dixerūt
q; ad regem. Ecce caput hisboseth filij
saul inimici tui q̄ querelat aīam tuā:
et dedit dñs dñō nostro regi ultionē
hodie de saul et de semine eius. Rēdens
autē dauid rechab et banāa fratres eius
filijs remmon herothite: dixit ad eos.
Uenit dñs q̄ eruit animā meā de omni
angustia: qm̄ eū q̄ amicauerat michi
et dixerat mortuus est saul q̄ putabat
se prospera nūciare tenui et occidi eū i
helech: cui oportebat me mercede dare
pro nuncio. Quam magis nunc cū
hīes impij insececut uirū innoxium in
domo sua sup lectū suū nō querat san-
guinē ei⁹ de manu nēce et auferat uos
de ira? Precepit itaq; dauid pueris suis:
et insececut eos: p̄cussitq; man⁹ et pedē
eorū suspendit eos sup piscinā i hebrō
Caput autē hisboseth tulerūt: et sepelie-
runt in sepulcro abner i hebron. **E**t
uenerūt uniuersē trib⁹ israhel ad
dauid in hebron dicentes. Ecce
nos os tuū et caro tua sumus. Sed et
her et nudistercius cum esset saul rex
sup nos: tu eras educt⁹ et reduct⁹ isrl̄.
Dixit autē dñs ad te. Tu pasces pplm
meum israhel: et tu eris dux sup israhel.

Venerūt q; et seniores isrl̄ ad regē in he-
bron: et percussit cū eis rex dauid fed⁹ i
hebron coram dñō: uixeruntq; dauid
i regē sup israhel. Fili⁹ triginta annorū
erat dauid cū regnare cepisset: et qua-
draginta ānis regnauit. In hebron
regnauit sup iudam septem annis: et
sex mensibus: in iherlm autē regnauit
triginta tribus annis sup omne isrl̄ et
iudam. Et abiit rex et omnes uiri q̄ erāt
cū eo i iherusalē ad iehuseū habitatorē
terre. Didicim⁹ est dauid ab eis. Nō
ingredieris huc nisi abstuleris reos et
claudos dicētes. Nō ingrediet dauid
huc. Cepit autem dauid arcem syon:
hec ē ciuitas dauid. Proposuerat enī
dauid in die illa p̄mū qui percussisset
iehuseū: et reigisset domatū sathulā: et
abstulisset reos et claudos odientes
animā dauid. Adcirco dicit i p̄bio.
Cecus et claudus nō intrabūt i templū.
Habituauit autē dauid in arce syon et
uocauit eā ciuitatē dauid: et edificauit
p̄gicū a mello et intinsec⁹. Et egredi-
ebatur proficiens atq; succrescens: et
dñs deus exercitū erat cū eo. Misit q;
hīc rex uiri nuncios ad dauid et li-
gua cedrina: et artifices lignorū: artifi-
celq; lapidum ad parietes: et edificane-
runt domū dauid. Et cognouit dauid
qm̄ cōfirmasset eū dñs regem sup isra-
hel: et qm̄ exaltasset regnū ei⁹ sup pplm
suum israhel. Accipit ergo dauid adhuc
cōrubinas et uxores de iherusalē: postq;
uenerat de hebron. Statq; sūt dauid
et alij filij et filie: et hec nōia eorū qui
nati sūt ei i iherusalē. Samua et sobab
et nathan et salomōn et ibaar et ye-
hina et nepheg et raphia et yehsama
et yehda et yehselech. Audierūt ergo phi-
listim qd uenisset dauid i regem sup
isrl̄: et ascēderūt p̄mū nē sperent dauid.

Quod cum audisset dauid: descendit in
presidium. Philistim autem venientes
diffusi sunt in valle raphaim. Et con-
suluit dauid dominum dicens. Si ascenda
ad philistim: et si dabis eos in manu
mea? Et dixit dominus ad dauid. Ascende:
quia tradens dabo philistim in manu
tua. Venit ergo dauid ad baalphara-
sim: et percussit eos ibi et dixit. Divisit
dominus inimicos meos coram me: sicut di-
viduntur aque. Propterea vocatum est no-
men loci illius baalpharasin. Et reli-
quunt ibi sculptilia sua: et tulit dauid et
viri eius. Et addiderunt adhuc philisti-
im ut ascenderent: et diffusi sunt in valle
raphaim. Consuluit autem dauid dominum.
Si ascenda contra philisteos: et tradas
eos in manus meas? Qui respondit. Non
ascendas contra eos sed gira post tergum
eorum: et venies ad eos ex aduerso pavorum.
Et cum audieris sonitum clamoris gra-
diens in caumen pavorum tunc inibis philis-
tim: quia tunc egredietur dominus ante faciem tuam: ut per-
cussat castra philistim. Fecit itaque da-
uid sicut preceperat ei dominus: et percussit phi-
listim de gabaa usque dum venias geser.
Congregavit autem rursus **vi**
dauid omnes electos eius et esset trigin-
ta milia. Surrexeruntque dauid et abiit et
uniuersus populus qui erat cum eo de viris
iuda ut adducerent archam dei super
quas inuocatum est nomen domini exercituum
sedetis in cherubin super ea. Et imposue-
runt archam dei super plaustrum novum.
Tuleruntque eam de domo aminadab:
qui erat in gabaa. Vasa autem et haro
filii aminadab inuocabant plaustrum
nomen. Cumque tulisset eam de domo ami-
nadab qui erat in gabaa: custodierunt
archam dei haro: predebant archam dei:
dauid autem et omnes israel ludibant coram
domino: in omnibus lignis fabricatis

et cythis: et liris: et tympanis: et saltis:
et cimbalis. Postquam autem venerunt ad
aream nachon: egredietur oza manu ad
archam dei et tenuit eam: quoniam calcitrabant
boues: et declinauerunt ea. Quareque in
dignatione dominus contra oza: et percussit
eum super temeritatem: quoniam mortuus est ibi:
iuxta archam dei. Et constitutus est autem
dauid eo quod percussisset dominus oza: et
votatum est nomen loci illius percussio
oza usque in die hanc. Et egredietur dauid
domum in die illa dicens. Quomodo ingredietur
ad me archa domini? Et noluit diuiter
ad se archam domini in civitatem dauid:
sed diuertit eam in domum obededom
gethei. Et habitauit archa domini in domo
obededom gethei tribus mensibus: et
benedixit dominus obededom: et omni do-
mum eius. Nunciatusque est regi dauid:
quod benedixisset dominus obededom: et omnia
eius propter archam dei. Dixitque dauid.
Ibo: et reducam archam in civitatem dauid:
in domum meam. Abiit ergo dauid: et
adduxit archam dei de domo obededom
in civitatem dauid cum gaudio: et erat
cum dauid septem chororum vidua virili.
Cumque transivisset quod portabant archam
domini sex passus immolabant bouem et
quem et arietem: et dauid precunebat in
organis: et saltabat totis viribus ante
dominum. Porro dauid erat accinctus
ephorum: et dauid et omnes domus
israhel ducebant archam testamenti
domini in iubilo: et clangore bucinum. Cumque
intrasset archa domini civitatem dauid:
michol filia saul aspiciens per fenestram
vidit regem dauid sollicitum atque sal-
utem coram domino: et despectum cum in corde suo.
Et introduxit archam domini: et imposue-
runt eam in loco suo in medio tabernaculi quod
recepit ei dauid: et obtulit dauid glo-
rificata totam domum dei et pacifica. Cumque

compleverit offerens olocausta et pacifica:
benedixit populo in nomine domini exercituum. Et
partitus est numerus domus israhel
tam viro quam mulieri singulis colligata
parvis una: et allatura bubale carnis
una: et simulata fixa oleo. Et abiit oza
populus: unusquisque in domum suam. Reversusque
est dauid: ut benediceret domui suae: et
egressa michol filia saul in occursum
dauid: ait. Quam gloriatus sunt homines regis
israhel discopuli tui ante ancillas
servorum suorum: et nudatus es quasi si nudes
omnes de scurris. Dixitque dauid ad mi-
chol. Vivit dominus: quia ludam ante dominum
elegit me potius quam precium tuum: et quam
domum eius: et percipit michi ut essem dux
super populum domini israel. Et ludam et vilior factus
est quam filiis suis: et ego humilis in oculis
meis: et cum ancillis de quibus locuta es
gloriosior apparebo. Igitur michol filia saul
non est natus filius: usque in die mortis sue.

Factum est autem cum sedisset **vi**
rex in domo sua: et dominus dedisset
ei requiem undique ab universis inimicis
suis: dixit ad nathan prophetam. Vides
ne ego habitem in domo cedrina: et
archa dei posita sit in medio pellium?
Dixitque nathan ad regem. Quare quod
est in corde tuo vade fac: quia dominus tecum
est. Factum est autem in illa nocte: et ecce
sermo domini ad nathan dicens. Vade
et loquere ad servum meum dauid. Hec
dixit dominus. Numquid tu edificabis
michi domum ad habitandum: neque enim
habituavi in domo ex die illa qua reduxi
israhel de terra egipti usque in die hanc: sed
ambulabam in tabernaculo: et in tentorio
per cuncta loca que transivi cum omnibus filiis
israhel. Numquid loquens locutus sum ad
unum de tribubus israel: cum preceperim vel
populo meo israel dicens. Quare non edifi-
cavi michi domum cedrinam? Et minime

hec dices servo meo dauid. Hec dixit
dominus exercituum. Ego tuli te de pascuis
sequebamur greges ut esses dux super po-
pulum meum israhel: et cum tecum in omnibus
obsequiis ambulasti: et inveni omnes
inimicos tuos a facie tua: fecique tibi
nomen grande iuxta nomen magnorum
qui sunt in terra. Et ponam locum populo
meo israhel: et plantabo eum et habitabo cum
eo: et non turbabitur populus: nec addet filius
iniquitatis ut affligat eum sicut prius:
ex die qua constitui iudices super populum
meum israel. Et regem dabo tibi ab omnibus
inimicis tuis: predicetque tibi dominus: quod
faciat tibi dominus domum. Cumque compleri
fuertint dies tui: et dormieris cum patribus
tuis: suscitabo seminem tuum post te: quod
egredietur de utero tuo: et firmabo regnum
eius. Quia edificabit domum nomini
meo: et habitabit in throno regni eius usque
in sempiternum. Ego ero ei in patrem: et
ipse erit michi in filium. Qui si inique
aliquid gesserit: arguam eum in virga vi-
rorum: et in plagis filiorum hominum.
Misericordia autem mea non auferam ab
eo: sicut abstuli a saul: quem amovi a
facie mea. Et fidelis erit domus tua:
et regnum tuum usque in eternum ante faciem
meam: et thronus tuus erit firmus iniquiter.
Sciam omnia verba hec: et iuxta universam
visionem istam: sic locutus est nathan
ad dauid. Ingressusque est autem rex dauid
et sedit coram domino: dixit. Quia ego
sum dominus deus: et que domus mea: quia
adduxisti me humilis: Sed et hoc pa-
rum visum est in conspectu tuo domine deus:
nisi loquereris etiam de domo servum tuum
in longinquum. Quia est enim lex ad domine
deus. Quid ergo addere poterit adhuc
dauid ut loquatur ad te? Tu enim scis
servum tuum domine deus. Propter verbum
tuum: et secundum cor tuum fecisti omnia

magnalia hec: ita ut notū faceret ser-
uus tuus. Quāto magnificatus es dñe
deus: quia nō est similis tui: neq; ē de-
terra te i omib; q̄ audimus aurib;
uris. Que ē autē ut p̄lus tu? isrl' gen'
in terra p̄pter quā nūc de' ut redimeret
eā sibi in p̄p̄m et poneret sibi nomen:
faceretq; eis magnalia: et p̄bilia su-
per terrā. a facie p̄p̄i tui quē redemisti ti-
bi ex egipto. gēte: et deū ei? s̄firmasti enī
tibi p̄p̄m tuū isrl' in p̄p̄m sempiternū:
et tu dñe deus factus es in deū. Nunc
ergo dñe deus verbum quod locutus
es sup̄ seruuū tuū: et sup̄ domū ei? suscita
i sempiternū: et fac sicut locutus es ut
magnificet nomen tuū usq; in semp̄-
ternū. atq; dicat. Dñs de' exercitū
deus super isrl': et domus seruū tui da-
uid erit. Habilita coram dño: quia tu
dñe exercitū deus isrl' reuelasti aurem
seruū tui dicens. domū edificabo tibi:
propterea inuenit seruus tuus cor suū
ut oraret te oratione hac. Nūc ergo
dñe deus tu es deus: et verba tua erūt
vera. Locut' es enī ad seruū tuū bona
hec. Incipe ergo et benedic domui tui
nūc ut sit i sempiternū corā te. q̄a tu dñe
de' locut' es: bñdictione tua bñdicet
domus seruū tui i sempiternū. **viii**

Tadū est autē post hec percussit
dauid philistim et humiliavit
eos: et tulit dauid frētū tributū de ma-
nu philistim: et percussit moab et men-
sus ē eos funiculo corquās fct. Met-
sus est autē duos funiculos: unū ad
occidendum. et unū ad viuificandum.
Factus ē moab dauid seruus sub tri-
buto. Et percussit dauid adadazer filiū
roob regi soba: quando profectus est
ut dominaret sup̄ flumen eufraten. Et
captis dauid ex parte ei? mille septingē-
tis equitib;: et viginti milibus peditū:

subueniuit om̄es iugales currum.
Dereliquit autē ex eis centū currū. De-
nit quoq; s̄ria damasci: p̄sidū fecit
adadazer regi soba: et percussit dauid
de s̄ria viginti duo milia viros: et pe-
cussit dauid p̄sidū in s̄ria damasci:
sadaq; est s̄ria dauid seruus sub tri-
buto. Seruauitq; dñs dauid i omib;
ad quēcūq; profectus ē. Et tulit dauid
arma aurea q̄ habebat serui adadazer:
et detulit ea in iherusalē. Et de bety: et de
betoy civitatibus adadazer tulit rex
dauid es multum nimis: de quo fecit
salomon om̄ia vasa erea in tēplo. et
mare eneū et columnas et altare. Au-
diuit autē thoy rex emath q̄ percussit
dauid om̄e robur adadazer. Et misit
thoy ioram filiū suū ad regē dauid ut
saluaret eū cōgratulan: et gratias
ageret eo q̄ repugnasset adadazer: et
tullisset eum. Hystis quippe erat thoy
adadazer. Et in manu eius erāt res
aurea et vasa argentea et vasa erea: et
et ipsa sanctificauit rex dauid dño cū
argento et auro quē sanctificauerat de
vniuersis gentibus quas subegit de
s̄ria et moab et filijs ammon et phili-
stim et amalech: et de manubijs adad-
azer filiū roob regis soba. Fecit quoq; hi-
bi dauid nomen cum reuerteret capta
s̄ria i valle salinarū celsis decem et octo
milibus et in gebelū ad viginti milia:
et posuit i ydumea custodes: sta-
tūq; p̄sidium. Et facta ē vniuersa
ydumea seruus dauid: et seruauit dñs
dauid i omib; ad quēcūq; p̄fectus est.
Et regnauit dauid super om̄e isrl':
faciebat quoq; dauid iudiciū et iusti-
ciam dñi p̄p̄o suo. Ioab autē filius
saruie erat sup̄ exercitū: porro iolaphat
filius achilud erat a romentarijs: et
sadorch filius achitob et achimelech filius

abiatbar erant sacerdotes: et saraias
scriba banaias autē filius ioiade
super cherethi et seletchi. filij autē dauid
sacerdotes erāt. Et dixit dauid. Putas
ne ē aliquis q̄ remanserit de domo saul
ut facia cū eo misericōdā p̄pter ionathan?
Erat autē de domo saul
seruus nōte siba. Quē cū voca-
set rex ad se: dixit ei. Tu ne es siba? Et
ille respondit. Ego sum seruus tuus. Et
ait rex. Nūquid sup̄est aliquis de do-
mo saul. ut facia cū eo misericōdiam
dei? Dixitq; siba regi. Sup̄est filius
ionathe debilis pedibus. Vbi inquit
est? Et siba ad regē. Ecce ait in domo
ē machir filij amihel in lodabar. Cū
autē venisset miphibosech filius iona-
the filij saul ad dauid: corruit in facie
suā et adorauit. Dixitq; dauid. Miphib-
osech. Qui es? et dicit. Assum seruus tuus.
Et ait ei dauid. Ne timeas. q̄a facies
facia i te misericōdiam propter ionathan
p̄p̄m tuū: et restitua tibi om̄es agros
saul patris tui: et tu comedes panem
in mensa mea semp. Qui adorans eū
dixit. Quis ego sum seruus tuus: quā
respecti sup̄ canem mortuū similem
mei? Vocauit itaq; rex siba puer saul:
et dixit ei. Nūc quēcūq; fuerit saul et
vniuersa domū eius dedit filio dñi tui.
Vixare igit ei terra tu et filij tui et tui
tur: et inferes filio dñi tui cibos ut ala-
tur. Miphibosech autē filius dñi tui
comedet semp panem sup̄ mensā meā.
Erāt autē sibe quindē filij: et viginti
fui. Dixitq; siba ad regē. Sicut iussisti
dñe mi rex tuo: sic faciet seruus tuus.
Et miphibosech comedit sup̄ mēsam
meam: quasi unus de filijs regis. Ha-
bebat autē miphibosech filiū paruulū
nōte micha. Quis vero cognatio do-
mus sibe. Quidat miphibosech. Porro

miphibosech habitabat in iherusalem.
quia de mensa regis iugiter veste-
tur: et erat claudus utroq; pede. **x.**
Fadū ē autē post hec. ut moreretur
rex filio; ammon: et regnauit
anon filius eius pro eo. Dixitq; dauid.
Facia misericōdiam cū anon filio naas:
sicut fecit pater ei? meā misericōdā.
Misit ergo dauid consolans eum per
seruos suos sup̄ patris interitū. Cum
autē venisset serui dauid i terrā filiorū
āmon: dixerūt principes filio; āmon
ad anon dñm suū. Putas q̄ propter
honorē patris tui miserit dauid ad te
cōsolatores: et nō ideo ut te inuestiga-
ret et exploraret civitatē. et euertetet eā.
Misit dauid seruos suos ad te? Tulit
itaq; anon euos dauid. ratiq; dimi-
dia partem barbe rois: et p̄sidū vestis
eius medias usq; ad nates: et dimisit
eos. Quod cum nūciatū esset dauid:
misit in occidūm eos. Erant enī viri
cōsuli turpiter valde. Et mandauit eis
dauid. Manete in ihericho donec ce-
scat barba vestra: et tunc reuertimini.
Videntes autē filij ammon q̄ iniuriā
fecissent dauid: miserūt et cōduxerunt
mercede frū roob et frū soba viginti
milia peditū: et a rege maacha mille
viros: et ab hystob decē milia viros.
Quod cū audisset dauid: misit ioab
et om̄e exercitū bellatorū. Egredi sunt
ergo filij āmon: et direxerūt acie ante
ipm introitū porte. Sicut autē soba et
roob et hystob et maacha. scordū erāt i
campo. Videns ergo ioab q̄ paratū
esset adūsum se p̄lium. et ex adūso et
post tergū: elegit sibi ex quibus electis
isrl' et instruxit acie cotta frū: reliquā
autē partē p̄p̄i tradidit abisai fci suo.
Qui direxit aciem adūso filios āmon.
Et ait ioab. Si pualuerint adūsum

me liri. eris michi in adiutoriu: si aut
filij ammon preualuerint aduersum te.
auxiliabor tibi. Esto vir fortis: et pu-
gnavimus p ppo nro et civitate dei nri.
Dns autē faciet quod bonū est i con-
spectu suo. Quis itaq; ioab et pplus q
erat cū eo certamē circa siros: q statim
fugerūt a facie eius. filij autē ammon
videntes q fugissent liri. fugerunt et
ipsi a facie abisai: et ingressi sunt ci-
uitatem. Reversusq; est ioab a filijs am-
mon: et venit iherlm. Vidēs igitur
filij ammon quoniā siros eppauit et
qm corruissent corā isrl: cōgregati sūt
pariter. Misitq; ad adazer et eduxit si-
ros qui erant trās fluvium: et adduxit
eorū exercitum. Sobach autē magister
milicie adazer erat princeps eorum.
Quod cū nūciatū esset dauid cōtraxit
omne israhel: et trāsivit iordanē: venit
q; i belā. Et direxerūt acie liri et adūso
dauid: et pugnaverūt cōtra isrl. fuge-
runtq; liri a facie isrl: et occidit dauid
de siros septingētos rurtus et quadra-
ginta milia equitū: et sobach principē
milicie percussit: qui statim mortuus ē.
Videntes autē vniūsi reges qui erant
i pldio adazer se victos ab israhel:
eppauerūt et fugerūt quinquaginta et
odo milia corā isrl. Et fecerūt pacē cū
israhel: et seruierūt eis: cōmuerūtq; liri
auxilium prebere filijs ammon. ¶

Fadū est autē veniente āno: eo tpe
quo solet reges ad bella procedere
misit dauid ioab: et secutos suos cū eo:
et vniūsi isrl: et vastauerūt filios amō
et obsederūt rabba. Dauid autem re-
mansit i iherusalē. Dum hē ageretur
accidit quadā die ut surgeret dauid de
stratu suo post meridiē: et deambula-
ret i solario domū regie. Vidit muli-
erem se lauātē et aduerso sup solariū

suum. Erat autem mulier pulchra val-
de. Misit ergo reg: et requisivit que esset
mulier. Nūciatūq; ē ei: q ipa esset bech-
abee filia heliā vxor vrie ethei. Misit
itaq; dauid nūcijs: tulit eā. Que cū in-
gressa esset ad illū: dormiuit cū ea. Sta-
timq; latitescata ē ab immūditia sua:
et reuēta est domū suā concepit fetū.
Misitq; nūciavit dauid: et ait. Cōtra-
pi. Misit autē dauid ad ioab: dicens.
Mitte ad me vriam etheum. Misitq;
ioab vriam ad dauid. Et venit vrias
ad dauid. Quersitq; dauid q; re-
ageret ioab et pplus: et quomō ammi-
straret bellū. Et dixit dauid ad vriam.
Vade in domū tuā: et lava pedes tu-
os. Et regressus ē vrias de domo regis:
secutusq; ē cū tibis regius. Dormiuit
autē vrias ante portā domus regie cū
alijs secus dāt sui: et nō descendit ad
domum suam. Nūciatumq; est da-
uid a dicentibus. Nō iuit vrias i do-
mum suam. Et ait dauid ad vriam.
Aliquid non de via venisti? Quare
non descendisti in domum tuā? Et
ait vrias ad dauid. Archa dei et isra-
hel et iuda habitāt i papilionib;: et dñs
meus ioab et serui dñi mei sup faciem
terre manent: et ego ingrediar domū
meam ut comedam et bibam et domi-
nari cum vxore mea. Per salutem tuā
et per salutem anime tue: non faciam
rem hanc. Ait ergo dauid ad vriam.
Mane hic etiā hodie: et reas diminā-
te. Manuit vrias i iherusalē in die illa
et altera: et vocauit eū dauid ut com-
ederet corā se et biberet: et inebriauit eū.
Qui regressus vespere dormiuit in strā-
tu suo: cū secus dāt sui et in domum
suam non descendit. Scdum est ergo
manere: scripsit dauid eplam ad ioab:
misitq; per manū vrie scribens i epla.

Domine vrias et adūso belli ubi fortissi-
mum est preliū: et delinquit eū: ut
percussus inerat. Igit cū ioab obside-
urbem: posuit vrias in loco ubi sciebat
viros esse fortissimos: egressiq; viri de
ciuitate bellabant adūsum ioab: et reci-
derunt de ppo secusq; dauid: et mortui
est etiā vrias etheus. Misit itaq; ioab
et nūciavit dauid omnia verba filij:
pcepitq; nūcio dices. Cum cōpleueris
vniuersos sermones belli ad regē: si eū
videris indignari et direxit: quare ac-
cessisti ad murū ut preliarerimini: an
ignorabaris q multa desup et muro
rela mitant: quis percussit abimelech
filium iheroboal. Nonne mulier misit
super eum fragorem mole: de muro: et
infecta eū i thebes: quare iuxta murū
accessisti: dices. Etia secū tu? vrias
etheus occubuit. Abijt ergo nūcius:
et venit et narrant dauid oia q ei ppe-
rat ioab: et dixit nūcius ad dauid.
Preualuerūt adūsi nos viri: et egressi
sūt ad nos i agrum. Nos autē facti
impro psecuti eos sum: usq; ad portā
ciuitatis: et direxerūt iacula sagittarū
ad suos tuos et muro desup: mortui
q; sūt de secus regis. Quin etiā secū
tu? vrias etheus mortuū ē. Et dixit da-
uid ad nūciū. Hec dices ioab. Nō te
frangat ista res. Quia tui euertus ē
belli: et nūc hūc: et nūc illū cōsumit gla-
dius. Cōforta bellatores tuos adūsum
urbē: ut destruas eam: et rehortare eos.
Audiuit autē vxor vrie q mortuū esset
vrias vir su: et plāxit eū. Trāsadoq;
ludū misit dauid: et introduxit eā in
domū suā: et facta est ei vxor: peperitq;
ei filium. Et displicuit verbum hoc qd
fecerat dauid coram domino. ¶

Misit ergo dñs nathan ad dauid.
Cum cū venisset ad eum: dixit ei.

Responde michi iudicium. Duo viri
erāt in ciuitate vna: vnus diues: et
alter pauper. Diues habebat oues: et
boues plurimos valde: paup autem
nichil habebat omnino preter ouem
vnā paruulā quā enecat et nutrebat:
et que creuerat apud eū: cū filijs eius:
simul de pane illius comedens et de
calice eius bibens: et in sinu illius dor-
miens: eratq; illi sicut filia. Cū autem
peregrius quidam venisset ad diuitē:
parcens ille sumere de ouib; et de bob;
suis ut exhiberet cōuiuiū pegrino illi
q venerat ad se: tulit quē viri pauperis
et parauit cibos hominū qui venerat
ad se. Iratus autē indignatione da-
uid adūsus hominē illū nimis: dixit
ad nathan. Vixit dñs: quoniā filius
mortis est vir: qui fecit hoc. Quē reddet
in quadruplum: eo q fecerit verbum
istud: et non pepercerit. Dixit autē na-
than ad dauid. Tu es ille vir: q fecisti
hanc rem. Hec dicit dñs de isrl. Ego
vni te in regē sup isrl: et ego erui te de
manu saul: et dedi tibi domū dñi cui
et vxores dñi tui: i sinu tuo: dediq; tibi
domū israhel et iuda: et si parua sūt ista:
adiūa tibi iuxta maiora. Quare ergo
cōtempnisti verbum dñi: ut faceres malū
i cōspectu meo? Vriam etheū percussisti
gladio: et vxorem illius accepisti in
vxore sibi et iniecasti eū gladio filiorū
ammon. Quāobrem non recedet a te
gladius de domo tua usq; in sempiternū:
eo q despectis mē: et tulisti vxorē
vrie ethei ut esset vxor tua. Itaq; hec
dicit dominus. Ecce ego suscitabo sup
te malū de domo tua: et tollā vxores
tuas in oculis tuis et dabo proximo
tuo: et dormiet cū vxorib; tuis in ocu-
lis tuis huius. Tu enim fecisti abscondi:
nec ego autē faciā verbum istud i cōspectu

omnis israel: et in conspectu solis huius.
Et dixit dauid ad nathan. Peccavi do-
mino. Dixitq; nathan ad dauid. Do-
minus q; transiit peccatu tuu. Non
moriens. Verumtamen quia blasphemare
fecisti inimicos. nomen dñi propter ve-
bum hoc: fili q; natus est tibi morte mori-
etur. Et reuersus est nathan in domu
sua. Percussitq; dñs paruulu quē pe-
perit uxor urie dauid: et despectus est.
Deprecatusq; est dauid dñm p paruulo:
et ieiunauit dauid ieiunio: et ingressus
seorsum iacuit sup terram. Veniunt
autē seniores domus eius: cogentes eū
ut surgeret de terra. Qui noluit: nec com-
edit cum eis cibum. Accidit autem die
septima ut moreretur infans: immueratq;
serui dauid nūciare ei q; mortuus esset
paruulus. Dixerūt eū. Ecce eū paruulus
adhuc uiuere loquebam ad eū: et nō
audiebat uocem nrām: quāto magis
si dixerimus. mortuus est puer se affli-
get. Cum ergo dauid audisset seruos
suos mulieres: intellexit q; mortuus
esset infans. Dixitq; ad suos suos.
Nūquid mortuus est puer? Qui rēde-
runt ei. Mortuus ē. Surrexit ergo da-
uid de terra: et lotus undulq; est. Cūq;
mutasset uellem ingressus ē domum
dñi: et adorauit: et uisit in domū suā.
peruenitq; ut posuissent ei panē: et com-
edit. Dixerūt autē ei serui sui. Quis est
huc quē fecisti: propter infantē eū ad-
huc uiuere ieiunasti: et fletas: mortuus
autē puero surrexisti: et comediisti panē.
Qui ait. Propter infantē dñi adhuc
uiuere ieiunauit et fletui. Dicebam enī.
Quis enī scit si forte donet eū michi do-
minus: et uiuat infans? Nunc autē
quā mortuus est: quare ieiunō? Nūquid
potero reuocare eū amplius? Ego ra-
tō magis ad eū: ille pro nō reuertitur

ad me. Et consolatus ē dauid bethsabee
uxorē suā: ingressusq; ad eā dormiuit
cū ea. Que genuit filiū: et uocauit no-
men eius salomon: et dñs dilexit eū. Mi-
sitq; eū i manu nathan pphete: et uoca-
uit nomen eius amabilis dñs: eo q;
diligere eum dñs. Agitur pugnabat
ioab contra rabbath filioz ammon: et
repugnabat urbem regiam. Misitq;
ioab nūcios ad dauid dicens. Dimi-
tāui aduersum rabbā: et rapienda est
urbis aquarum. Nūc igitur cōgrega
reliquā partē populi et oblide ciuita-
tem et cape eam: ne cum a me uastata
fuerit urbs. nomen meo ascibatur.
Dixitq; dauid. Cōgregauit itaq; dauid omne
pplm: et profectus est aduersum rabbā.
Cumq; dimicasset: cepit eam. Et tulit
diadema melchion de capite eius: et
do auri talentū habēs gemmas p̄cio-
sissimas: et impositū est sup caput da-
uid. Sed et p̄cedā ciuitatis asportauit
multam ualde: pplm q; eius adduxit
serauit: et circumiecit sup eos seruatā
carpēa. Diuisitq; cultus: et tradidit
in t̄p̄o latēu. Sic fecit uniuersis ciui-
tatibus filiorum ammon. Et reuersus
ē dauid: et dñs exercitus i ihrlm. **xxi**
Fecit autē post hec ut absalon
filius dauid sorore p̄ciosissimā
uocabulo thamar ad amaret amon
filiū dauid: et d̄periret i eā ualde: ita ut
propter amorē eius egrotaret: quia rē
esset uirgo difficile ei uidebat: ut quip-
piam inhoneste ageret cū ea. Erat au-
tem amon amicus nomine ionadab
filiū seminae fratris dauid: uir p̄uisti-
uolus. Qui dixit ad eū. Quare sic at-
tenuaris magis filiū regis p singulos di-
es? Cur non indicas michi? Dixitq;
ei amon. Thamar sororem fratris
mei absalon amo. Cui rēdit ionadab.

Cuba sup lectū tuū et languorē sinu-
la: atq; uenerit pater tuus ut uisitet te:
dic ei. Veniat oro thamar soror mea
ut de michi cibū: et faciat pulmentum:
ut comedam de manu eius. Accubuit
itaq; ammon: et quasi egrotare cepit.
Cūq; uenisset rex ad uisitandū eū: ait
amon ad regē. Veniat obsecro tha-
mar soror mea ut faciat i oculis meis
duas sorbicunculās: et cibū paratū
capiā de manu eius. Misit ergo dauid
ad thamar domū dicens. Veni in do-
mum ammon fratris tui: et fac ei pul-
mentum. Genuitq; thamar in domū
amon fratris sui: ille autem iacebat.
Que tollens farinā cōmisit: et lique-
faciens in oculis eius: roxit sorbicun-
culas: tollensq; qd coxerat effudit: et po-
suit corā eo: et noluit comedere. Dixit
q; amon. Ecce uniuersos a me. Cūq;
necisset omnes: dixit amon ad thamar.
Inter cibū in cōdauit: ut uelaret de ma-
nu tua. Tulit ergo thamar sorbicuncu-
las quas fecerat: et intulit ad amon
fratrem suū in celam. Cūq; obtulisset
ei cibū: apprehendit eā et ait. Veni cuba
meū soror mea. Que respōdit ei. No-
li feci mi noli opprimere me: neq; enī
hor phas ē i israel. Noli facere stulticiā
hanc. Ego enī fere non potero oppro-
brium meū: et tu eris quasi unus de in-
ipientibus in israel: quin potius loqre
ad regē: et nō negabit me tibi. Noli
autē ammon acquiescere p̄ciis eius:
sed p̄ualens uiribus: opprellit eā: et cu-
bavit cum ea. Et eosam eam habuit
odiu magno nimis: ita ut mar' esset
odiu quo oteat eā: amore quo ante
dilegerat. Dixitq; ei amon. Surge et
uade. Que rēdit. Mains ē hoc malū
quod nūc agis aduersum me q; quod
ante fecisti: repellens me. Et noluit

audire eam: sed uocato puero qui mi-
nistabat ei: dixit. Ecce hāc a me foras:
et claude ostium post eā. Que induca-
rat talari tunica: huiusmodi enim
filie regis uirgines uestibus utebantur.
Fecit itaq; eā ministet illius foras:
clausitq; fores post eā. Que aspergens
cinere capiti suo: scissa talari tunica:
impositisq; manibus sup caput suū:
ibat ingreditus: et clamās. Dixit autē
ei absalon frater suus. Nunquid am-
mon frater tuus concubuit tecū? Sed
nūc soror tace: frat tu' ē. Neq; afflige
cor tuū p hanc re. Misit itaq; thamar
et abelens: in domo absalon fratris
sui. Cū autem audisset rex dauid ubi
hec cōtristatus ē ualde: et noluit con-
tristari sp̄ritū amon filij sui quoniam
diligebat eū: quia primogenitus erat
ei. Porro nō ē locut' absalon ad am-
mon nec malū nec bonū. Uderat enī
absalon ammon: eo q; violasset tha-
mar sororem suā. Fadū est autē post
tempus biennij: ut tonderentur oues
absalon i balasor: q; est iuxta effaim.
Et uocauit absalon omnes filios regis:
uenitq; ad regē: et ait ad eū. Ecce ton-
dentur oues tui tui: ueniat oro rex cū
seruis suis ad secū suū. Dixitq; rex
ad absalon. Noli fili mi: noli rogare
ut ueniamus omnes: et grauemus te.
Cū autē roget eū et nolisset ire: bene-
dixit ei. Et ait absalon ad dauid. Si
nō uis uenire: ueniat obsecro nobiscū
salsē amon frater me'. Dixitq; ad eū
rex. Non est necesse ut uadāt tecū. Ro-
git itaq; absalon eū: et dimisit eū cū
amon: et uniuersos filios regis. Fce-
ratq; absalon cōuiuuiū: q; cōuiuuiū
regis. Preceperat autē absalon p̄ciis
suis dicens. Obsecrate eū remulenti
sunt ammon uino: et dixerat uobis.

percutite eum et interficite: nolite timere. Ego enim sum qui precipio vobis. **R**ed horamini: et estote viri fortes. fecerunt ergo pueri absalon aduersum ammon: sicut preceperat eis absalon. Surgentesque omnes filij regis: ascenderunt singuli mulas suas et fugerunt. Cumque adhuc pergerent in itinere: fama peruenit ad dauid dicens. Percussit absalon omnes filios regis: et non remansit ex eis saluus vnus. Surrexit itaque rex dauid: et scidit vestimenta sua et cecidit super terram: et omnes serui illius qui assistebant ei: sciderunt vestimenta sua. Respondens autem ignobab filius semmias fratris dauid dixit. Ne estimet dominus meus rex quod omnes pueri regis occisi sunt. Annus solus mortuus est: qui in odio absalon erat posuit: et die qua opprimit thamar sororem eius. Nunc ergo ne ponat dominus meus super cor suum verbum istud dicens: omnes filij regis occisi sunt: qui ammon solus mortuus est. Fugit autem absalon. Et eleuauit puer speculator oculos suos et aspexit: et ecce populus multus veniebat per iter deuini et latere montis. Dixit autem ignobab ad regem. Ecce filij regis assunt: iuxta verbum cui tui. sic factum est. Cumque cessasset loqui: apparuerunt ei filij regis. Et intrantes leuauerunt vocem suam: et fleuerunt. Sed et rex et omnes qui erant cum eo: fleuerunt ploratu magno nimis. Porro absalon fugiens abiit ad tholmai filium ammur regis gessur. Iuxta ergo dauid filium suum ammon multis diebus. Absalon autem cum fugisset et venisset in gessur: fuit ibi tribus annis: cessauitque rex dauid persequi absalon: eo quod consolatus esset super ammon interitum. **U**ntelligens autem ioab filius sacrie quod rex regis verbum esset ad absalon: misit thecua et tulit inde mulierem sapientem:

dixitque ad eam. Ingere te simula: et induere veste lugubri: et ne ungatur oleo: ut sis sibi mulier iam plurimo tempore lugens mortui. Et ingredieris ad regem: et loqueris ad eum sermones huiusmodi. Posuit autem ioab verba ista in ore eius. Itaque cum ingressa fuisset mulier thecua ad regem: cecidit cora eo super terram: et adorauit et dixit. Secua me rex. Et ait ad eam rex. Quid cause habes? Que respondit. Oheu mulier vidua ego sum. Mortuus est mihi vir meus: et ancille tue erant duo filij: qui vixant sunt aduersum se in agro multumque erat quod eos prohibere posset: et percussit alter alterum et interfecit eum. Et ecce cunctus gens vniuersa cognatio: aduersum ancillam tuam dicit. Vade cum qui possit faciem suam ut occidamus eum pro anima fratris sui quem interfecit: et detinamus heredem: et querat exingueret ancillam meam que relicta est: ut non super virum meo nomen et reliquie super terram. Et ait rex ad mulierem. Vade in domum tuam: et ego iubebo pro te. Dixitque mulier thecua ad regem. In me domine mihi rex sit iniustas et in domo patris mei: rex autem et thronus eius sit innocens. Et ait rex. Qui contra dixerit tibi adduc eum ad me: et ultra non addet ut tangat te. Que ait. Recordetur rex domini dei sui ut non multiplicentur proximi sanguinis ad violandum: et nequaquam interficiat filium matris. Qui ait. Vixit dominus: quia non cader de capillis filij tui super terram. Dixit ergo mulier. Loquatur ancilla tua ad dominum meum regem verbum. Et ait. Loquere. Dixitque mulier. Quare cognasti huiusmodi rem contra populum dei: et locutus est rex verbum istud ut peccet: et non reducat eundem suum? Omnes morimur: et quasi aque dilabimur in terram que non reuertitur. Nec vult deus prae-

animam: sed retradat cogitans ne penitus peccet qui abiectus est. Nunc igitur veni ut loquar ad dominum meum regem: verbum hoc: presente populo. Et dixit. Ancilla tua. Loquar ad regem: si quo modo faciat rex verbum ancille sue. Et adiuit rex ut libere ancilla sua de manu omnium qui volebant de hereditate domini decerere: et filium meum simul. Dicit ergo ancilla tua: ut fiat verbum domini mei regis: sicut sacrificium. Sicut enim angelus domini sit et dominus meus rex: ut nec benedictione nec maledictione moueat. Unde et dominus deus tuus est rex. Et respondens rex dixit ad mulierem. Ne abscondas a me verbum: quod te interrogo. Dixitque ei mulier. Loquere domine mihi rex. Et ait rex. Nunquid manus ioab tecum est in omnibus istis? Respondit mulier et ait. Per salutem anime tue domine mihi rex: nec ad similitudinem nec ad deperatam est rex omnibus hijs que locutus est dominus meus rex. Seruus enim tuus ioab ipse precepit michi: et ipse posuit in os ancille tue omnia verba hec: ut verteret figuram sermonis huius. Seruus enim tuus ioab precepit istud. Tu autem domine mihi rex sapiens es: sicut habet sapientiam angelus dei: ut intelligas omnia super terram. Et ait rex ad ioab. Ecce placatus sum verbum tuum. Vade ergo et reuoca puerum absalon. Cadenque ioab super faciem suam in terram adorauit: et benedixit regi. Et dixit ioab. Hodie intellegit seruus tuus: quia inveni gratiam in oculis tuis domine mihi rex. fecisti enim sermonem domine mihi rex serui tui. Surrexit ergo ioab et abiit in gessur: et adduxit absalon in iherusalem. Dixit autem rex. Reuertatur in domum suam: et faciem meam non videat. Reuersus est itaque absalon in domum suam: et faciem regis non vidit: porro sicut

absalon: vir non erat pulcher in omni iherusalem: et decorus nimis. A religio pedis usque ad verticem: non erat in eo ulla macula. Et quando tondetur capillum: semel autem in anno tondetur: quia grauius habet eum relaries: ponderabat capillos capitis sui ductis siclis potest publico. Nunc sunt autem absalon filij tres: et filia vna nomine thamar elegantis forme. Mansitque absalon in iherusalem duobus annis: et faciem regis non vidit. Misit itaque ad ioab: ut mitteret eum ad regem. Qui noluit venire ad eum. Cumque secundo misisset: et ille nolisset venire ad eum: dixit seruis suis. Scitis agrum ioab iuxta agrum meum: habentem messum ordi. Ite igitur: et succedite eum igni. Succenderunt ergo serui absalon legetem igni. Et venientes serui ioab scissis vestibus suis dixerunt. Succenderunt serui absalon partem agri igni. Surrexitque ioab et venit ad absalon in domum eius: et dixit. Quare succenderunt tui mihi legetem meum igni? Et respondit absalon ad ioab. Misisti ad te obsecras ut reuerterer ad me: et mitterem te ad regem: et diceret ei. Quare veni de gessur? Melius michi erat ibi esse. Obsecro ergo ut videam faciem regis. Quod si memor est iniustitias mee interficiat me. Ingressus itaque ioab ad regem: nuntiavit ei omnia. Vocatusque est absalon et intrauit ad regem: et adorauit super faciem terre coram eo. **C**onsulatusque est rex absalon. **U**ntigitur post hec fecit sibi absalon currus et equites: et quinquaginta viros qui precederent eum. Et mane resurgens absalon stabat iuxta introitum porte in via: et omne virum qui habebat negotium ut reuerteret ad regis iudicium vocabat absalon ad se: et dicebat. De qua ciuitate es tu? Qui respondens aiebat. Ex vna

tribu israhel ego sum seruus tuus. Rñde-
batq; ei abshalon. Videntur michi ser-
mones tui boni et iusti: sed nō est qui
te audiat cōstitutus a rege. Dicebatq;
abshalon. Quis me cōstituatur iudicem
sup̄ terrā: ut ad me veniant omnes q̄
habent negociū et iuste iudicem? Sed
cū accederet ad eū homo ut saluaret
illū: extendebat manū suā: et apphēdens
osculabatur eū. Faciebaturq; hoc omni
israhel: venienti ad iudiciū ut audiret
a rege: et sollicitabat corda virorū israhel.
Post quadraginta autē ānos dixit
abshalon ad regem dauid. Vadam et
reddā vota mea que vovi dñs in he-
bron. Quēs etiā vovisti tuus cū
esset i gessur filie dicens. Si redierit
me dñs i iherlm: sacrificabo dño. Di-
xitq; ei rex dauid. Vade i pace. Et sur-
regit: et abiit in hebron. Misit autē ab-
salon reprobatores i universas tribus
israhel dicens. Sciti ut audieritis dan-
gorē huius dicit. Regnabit abshalō
i hebrō. Porro tū abshalō iterū dūcen-
ti viri de iherusalem vocati: cūtes sim-
plici corde: et causam penitē ignoran-
tes. Accessit q; abshalon achiofel gi-
lommī cōsiliariū dauid: de civitate
sua gilo. Cūq; immolaret victimas
facta est cōiuratio valida: p̄p̄lūq; con-
currentes augebantur cū abshalon. Venit
igitur nūtiū ad dauid dicens. Toto
corde unūsus israhel sequitur abshalon.
Et ait dauid servis suis: qui erant cū
eo i iherusalem. Surgite. Fugiam: ne-
q; enī erit nobis effugiū a facie abla-
lon. Festinare egredi: ne forte venies oc-
cipiet nos: et impleat sup̄ nos ruinā: et
p̄cutiat civitatem in ore gladii. Dixe-
runtq; eū regis ad eū. Nimia quēq;
p̄cepit dñs noster rex libenter sequemur
seu tū. Egredus est ergo rex et

universa domus eius pedibus suis.
Et reliquit rex decē milites de cubina:
ad custodiendā domū. Egredusq; rex
et oīs israhel pedibus suis heri: p̄cul
a domo: et unūsi servi ei? abulabāt
iuxta eū: et legiones crece et phelech.
et omnes gethi pugnatores validi se-
renti viri q̄ secuti eū fuerāt de geth pedi-
res p̄cedebāt regem. Dixit autē rex ad
ethai getheū. Cur venis nobiscū? Re-
spondit et habita cū rege: q̄a peregrinus
es: et egredus es de loco tuo. Heri venisti:
et hodie cōp̄leris nobiscū egredi. Ergo
ait vadam quo iturus sum. Rñde-
re et redire cū fratribus tuis: et dñs faciat
tecū misericordiā et veritatem: q̄a ostendisti
gratiā et fidē. Et rñdit ethai regi dicens.
Vivir dñs et vivir dñs meus rex: qm̄
in quocūq; loco fueris dñs mi rex sine
i morte sine i vita: ibi erit servus tuus.
Et ait dauid ethai. Veni et transi. Et
transiit ethai getheus et rex et omnes
virī qui cū eo erāt: et reliqua misit.
Omnesq; steterunt voce magna: et uni-
versus p̄p̄lus transibat. Rex q; trasgre-
diebatur torrentem redon: et cunctus
p̄p̄lus incedebat contra viā oliue que
respicit ad desertū. Venit autē et sadoch
sacerdos: et unūsi leuite cū eo portantes
archā fedis dei: et deposuerūt archā
fedis dei. Et ascendit abiatthar: do-
nec replet? esset omnis p̄p̄lus q̄ egredus
fuerāt de civitate. Et dixit rex ad sadoch.
Reporta archā dei in urbem. Si inve-
nere gratiā in oculis dñi reducat me
et ostendet michi eam: et tabernaculū
sui: si autē dixerit michi: non place-
presto sum: faciat quod bonū est corā
se. Et dixit rex ad sadoch sacerdotem.
Videns rñtere i civitatem in pace: et
achimaas filius tu? et ionathan fili?
abiatthar duo filij vestri sunt vobiscū.

Ece ego abscondar in campestribus de-
serti: donec veniat sermo a vobis indi-
cans michi. Reportaverūt ergo sadoch
et abiatthar archā dei in iherusalem: et
manserunt ibi. Porro dauid ascendebat
diuini oliuay scandens et stans
nudis pedibus incedens: et aperto capi-
te. Sed et oīs p̄p̄lus q̄ erat cū eo: op̄to
capite ascendebat plorans. Stūciatū
est autē dauid: q̄ achiofel esset in con-
iuratione cū abshalon. Dixitq; dauid.
Iustitia quēlo dñe cōsiliū achiofel.
Cūq; ascenderet dauid lūminatē montis
in quo adoraturus erat dñm: ecce oc-
currit ei chusi arachites scissa veste et ter-
ra pleno capite. Et dixit ei dauid. Si
venies mediis nuchis oneri: si autē i
civitatem reuertaris et dixeris abshalō
seruus tuus sum rex p̄cere me videret
serui sui: p̄p̄lus patris tui sic ero seruus
tuus: dissipabis cōsiliū achiofel. Ha-
bes autē mē sadoch et abiatthar sacer-
dotes: et omne verbum quodcūq; audie-
ris i domo regis: indicabis sadoch
et abiatthar sacerdotibus. Sūt enī cū eis
duo filij eius achimaas filius sadoch
et ionathan fili? abiatthar: et mittetis
eos ad me omne verbum quod audieritis.
Veniente ergo chusi amico dauid i ci-
uitatem. Abshalon quōq; ingressus ē
iherusalem: et achiofel cū eo. **U**p̄
monis veritatem apparuit siba
puer miphibosech i occursum eius cū
duobus alinis: q̄ operari etāt ductis
panibus et tenui alligaturis virepasse-
re tenui malleo palatari: et duobus
vitis viti. Et dixit rex sibi. Quid sibi
vult huius? Rñditq; siba. Dñe mi rex.
Asini domestici regis ut sederant et
panes et palatē ad viderendum pueris
nris: spinū autē ut bibat: si q̄s dederit

in deserto. Et ait rex. Vbi est filius dñi
tui? Rñditq; siba regi. Remāsit in ihe-
rusalem dices. Hodie restituer michi
dom? israhel regnū patris mei. Et ait rex
sibi. Tua sunt oīa que fuerūt miphibo-
sech. Dixitq; siba. Vro ut inuenia gra-
tiam coram te domine mi rex. Quāt
ergo rex dauid usq; bahurim. Et ecce
egrediebatur inde vir de cognatione
dom? saul nomine semei filius gera:
procedebatq; egredies: et maledicebat
miretatq; lapides corā dauid: et con-
tra unūsus suos regis dauid. Unūsus
autē p̄p̄lus et unūsi bellatores a deserto
et a sinistro latere regis incedebāt. Ita
autē loquebatur semei cū malediceret
regi. Egredere egredere vir sanguinū:
et vir belial. Reddidit tibi dñs unūsu
sanguinē domus saul: qm̄ inuastisti
regnū pro eo: et dedit dñs regnum in
manu abshalon filij tui: et ecce p̄uenit
te mala tua quoniam vir sanguinū es.
Dixit autē abisai filius sarine regi.
Quare maledicit canis hic moritur?
dñs noster regi? Vadam et amputabo
caput eius. Et ait rex. Quid michi et
vobis est filij sarine? Dimitte eum ut
maledicat. Domin? enī p̄cepit ei ut
malediceret dauid. Et q̄s est q̄ audiat
dicere. Hec sic fecerit? Et ait rex abisai
et unūsus suis suis. Ecce fili? me? q̄
egredus ē de vtero meo: quare animā
meā: quāto magis hic filius pedum
maledicit michi? Dimittite eū ut ma-
ledicat iuxta p̄ceptū dñi: si forte respi-
ciar dñs afflictionem meā: et reddat
michi dñs bonū p̄ maledictionē hac
die hodierna. Amblabat itaq; dauid
et socij eius per viam tūro: semei autē
p̄ter ingū montis et latere corā illū
gradiebatur maledicens: et mittens
lapides aduersum eū: et cū spargens.

Venit itaq; rex dauid et uniuersus populus eius lassus: et recoillati sunt ibi. Absalon autem et omnis populus eius ingressi sunt iherusalem: sed et achiozel cum eo. Cum autem uenisset chusai archites amicus dauid ad absalon: locutus est ad eum. Salue rex: salue rex. Ad quem absalon. Hec est inquit gratia tua ad amicum tuum? Quare non iussisti cum amico tuo? Respondit chusai ad absalon. Nequaquam: quia illius est eo quem elegit dominus et omnis hic populus: et uniuersus israel: et tu es manebis. Sed ut et hoc inferat: cui ego seruiui? sum? Nonne filius regis? Sicut parui patri tuo: ita parebo et tibi. Dixit autem absalon ad achiozel. Quare consilium: quid agere debeam? Et ait achiozel ad absalon. Ingredere ad concubinas patris tui: quas dimisit ad custodiendam domum: ut cum audierit omnis israel: quod auctis partem tuam: roboratur tecum manus eorum. Descenderunt ergo absalon et concubinas patris sui: et coram uniuerso israel. Consilium autem achiozel: quod dabat i dicit illis: quasi si quis consuleret dominum. Sic erat omne consilium achiozel: et cum esset cum dauid: et cum esset cum absalone.

Dixit ergo achiozel ad **absalon**. Euga michi duodecim milia viros: et constringens persequar dauid hac nocte: et reuersus super eum: quippe qui lassus est et solutus manibus: percutiam eum. Cumque fugerit omnis populus: qui cum eo est percutiam regem desolatam: et reduram uniuersum populum: quod non speramus reueri solet. Vni enim virum tuum queris: et omnis populus erit in pace. Placuitque sermo eius absalon: et cunctis maioribus natu israel. Ait autem absalon. Horate chusai archites: et audiamus quid erit ipse dicit. Cumque uenisset chusai ad absalon:

ait absalon ad eum. Quinque modi sermo: nem locutus est achiozel. Facere debemus an non? Quod das consilium? Et dixit chusai ad absalon. Non est bonum hoc consilium: quod dedit achiozel hac uice. Et rursum intulit chusai. Tu nosti patrem tuum et viros qui cum eo sunt esse fortissimos et amaro animo: rediisti uelut rapis: et tuis i saltu leuasti. Sed et pater tuus vir bellator: et nec morabitur cum populo. Forsitan nunc latitat in foueis aut in uno quo uoluerit loqui: et cum ceciderit unus: quilibet in principio: audiet quicunque audierit: et dicit. Facta est plaga in populo: qui sequebatur absalon. Et fortissimus ipse: cum cor est quasi leonis: pauore soluetur? Sicut enim omnis populus israel forte esse patrem tuum: et robustos omnes qui cum eo sunt. Sed hoc michi uidetur rectum esse consilium. Egregere autem te iussit? populus israel ad eum uelut bestia: quasi arena maris immo innumerabilis et uicis in medio eorum: et iterum super eum in quocunque loco impetratus fuerit: et opprimemus eum sicut cadere solet ros super terram: et non relinquent de uicis qui cum eo sunt: nec unum quidem. Quod si urbe aliqua fuerit ingressus: circumdabit omnis israel: circumdabit illi fines: et trahent eam: et torquent: ut non repentat nec calculus quidem de ea. Dixitque absalon et omnes uiri israel. Melius est consilium chusai archites: et consilio achiozel. Dum autem numerum dissipatum est consilium achiozel: uelut induceret dominus super absalon malum. Et ait chusai sadoch et abiahaz sacerdotibus. Hoc et hoc modo consilium dedit achiozel absalon: et senioribus israel: et ego tale et tale dedi consilium. Nunc ergo minime cito: et nunciate dauid dicentes. Ne moreris nocte hac in campetibus: desce: et stabis in dilatione: transgredere:

ne forte absorbeat te rex: et omnis populus qui cum eo est. Ionathas autem et achimaas stabant iuxta fontem rogel. Abijt ancilla et nunciavit eis: et illi pediti sunt: ut referrent ad regem dauid nuntium. Non enim poterant uideri: aut introire ciuitatem. Vidit autem eos quidam puer: et indicauit absalon. Illi vero cuncto gradu ingressi sunt domum cuiusdam uiri in bethurim: qui habebat puteum in vestibulo suo: et descenderunt in eum. Tulit autem mulier et repandit uelamen super os putei: quasi siccas ripianas: et sic latuit res. Cumque uenissent fratri absalon: in domum ad miteri dixerunt. Ubi est achimaas: et ionathas? Et respondit eis mulier. Transierunt festinantes: gustata paululum aqua. At hi qui querebant eum non repperunt: et cum esset in iherusalem. Cumque abissent: ascenderunt illi de puteo: et pergentes nuntiauerunt regi dauid: et dixerunt. Surgite et trasite cito fluminem: quoniam huiusmodi dedit consilium contra uos achiozel. Surrexit ergo dauid et omnis populus qui cum eo erat: et transierunt iordanem donec diluisset aurum de midianitibus: et nec unus quidem reliquus fuit qui non transiret fluminem. Porro achiozel uidens quod non fuisset factum consilium suum: traxit alium suum: surrexitque et abiit in domum suam et in ciuitatem suam: et disposita domo sua suspensio: interijt et sepultus est in sepulchro patris sui. Dauid autem uenit in castra: et absalon transijt iordanem: ipse et omnes uiri israel cum eo. A masam uero consilium absalon pro ioab super exercitum. Masam autem erat filius uiri qui uocabatur echra de iherusalem: qui ingressus est ad abigail filiam naas sororem sarine que fuit mater ioab. Et castrametatus est israel cum absalone i terra galaad. Cumque uenisset dauid in castra soboth: naas

de rabbach filiorum ammon: et machir filius ammiel de lodabar: et herzellai galaadites de rogelim: obauerunt ei stratoria et tapetia et uasa fidelia: fermentum et ordeum et farinam et polentam et fabam et lentem et fruxum rices et mel et butyrum: oues et pingues uindos: dederuntque dauid et populo qui cum eo erat ad uescendum. Suspirati enim sunt populum fame et siti fatigari in deserto. **XXIIII** **P**ecur considerato dauid populo suo: constituit super eos tribunos et centuriones: et dedit populo tertiam partem sub manu ioab: et tertiam partem sub manu abisai filij sarine fratris ioab: et tertiam partem sub manu ethai qui erat de geth. Dixitque rex ad populum. Egrediar et ego uobiscum. Et respondit populus. Non rebus. Sive enim fugerim? non magno opere ad eos de nobis pertinebit: siue media pars ceciderit: et nobis non satis curabit: quia tu unus solus pro decem milibus computaris. Melius est igitur ut sis nobis in uelut phidion. Ad quos rex ait. Quod uobis uidetur rectum hoc facite. Surrexit ergo rex iuxta portam. Egrediebaturque populus per portas suas: decem et milia. Et precepit rex ioab et abisai et ethai dicens. Seruate michi prius absalon. Et omnis populus audiebat precipientem regem: tunc principibus pro absalon. Itaque egressus est populus: et campum contra israel: et factum est prelium in saltu ephraim. Et relictus est ibi populus israel ab exercitu dauid: factaque est plaga magna in die illa: viginti milia. Sunt autem ibi populi dispersi: super faciem omnis terre: et multo plures erant quos saluus consumpsit de populo quam hi quos uocauerat gladium in die illa. Accidit autem ut occideret absalon feruis dauid: sedens mulo. Cumque ingressus fuisset mulus ibi: et deorsum

quereretur et magnam adhaesit caput eius
quereretur: et illo suspensio inter celum et terram
mulus cui insederat pertransiit. Vidit
autem hoc quilibet: et nuntiavit ioab di-
cens. Vidi absalon pendere de quercu.
Et ait ioab viro qui nuntiaverat ei. Si
vidisti quare non contodisti eum cum terra:
et ego dedissem tibi decem argenti fidos
et unum balteum. Qui dixit ad ioab. Si
appenderes in manibus meis mille ar-
gentos: nequaquam mittere manu mea
in filium regis. Audierunt enim nobis pre-
cepit rex tibi et abisai et etiam dicens. Cuius-
modi michi puerum absalon. Sed et si
fecissem contra animam meam audaderet
nequaquam hoc regi latere potuisset: et tu
faceres et aduerso. Et ait ioab. Non sicut
tu vis. Sed aggrediar eum coram te. Tu-
lit ergo ioab tres lanceas in manu sua
et ingressus est in castrum absalon. Cumque
adhuc palparet heres in quercu: tunc
revertentes decem milites armigeri ioab: et
percutientes interfecerunt eum. Cecidit autem
ioab bucina et retinuit populum ne perse-
queretur fugientes israel: volentes parere in-
iunctum. Et tulit eum absalon: et proiecit
eum in saltu in foueam grandem: et compo-
uerunt super eum acervum lapidum magnum
nimis. Omnis autem israel fugit et taber-
naculum suum. Porro absalon exierat si-
bi cum adhuc viveret titulus: qui est in valle
regis. Dixerat enim. Non habeo filium: et
hoc erit monumentum nominis mei. Vocan-
tibus titulum nomine suo: et appellat manum
absalon usque ad hanc diem. Achimaas
autem filius sadoch ait. Curram et nuntiabo
regi: quia iudicium fecit ei deus de ma-
nu inimicorum eius. Ad quem ioab dixit.
Non eris nuntius in hac die: sed nuntiabis
in alia. Hodie nolo te nuntiare. Filius
enim regis est mortuus. Et ait ioab thusi.
Vade: et nuntia regi quod vidisti. Adoravit

thusi ioab: et turrexit. Cursum autem
achimaas filius sadoch dixit ad ioab.
Quid impedit si etiam ego curro post
thusi. Dixitque ei ioab. Quid vis tu-
rere fili mi? Veni huc non eris homi-
nuntius bauius. Qui respondit. Quid enim
si turrero? Et ait ei. Curram. Turre-
ro ergo achimaas per viam compeditum ma-
nit thusi. David autem sedebat inter
duas portas. Speculator vero qui erat
in fastigio porte super murum elevans
oculos vidit hostem currentem solus: et ex-
clamans indicavit regi. Dixitque rex.
Si solus est: bonus est nuntius in ore eius.
Propter autem illo et accedente prius:
vidit speculator hominem alium currentem:
et vociferans in culmine ait. Appa-
ret michi aliter homo: currentis solus.
Dixitque rex. Et iste bonus est nuntius.
Speculator autem contempletur ait. Cur-
sum porro: quasi cursum achimaas
filius sadoch. Et ait rex. Vir bonus est:
et nuntium portans bonum venit. Ma-
mans autem achimaas dixit ad regem.
Salve rex. Et adorans regem coram
eo promissus in terra ait. Vididus deus
deus meus: qui condidit homines qui
levaverunt manum suam contra dominum meum
regem. Et ait rex. Est ne puer puer ab-
salon? Dixitque achimaas. Vidi tumulum
magnum cum mitteret ioab servus tuus
o regem me servum tuum: nescio aliud. Ad
quem rex. Transi ait et sta hic. Cumque ille
transisset et staret: apparuit thusi. Et ve-
niens ait. Bonum apporo nuntium dicit
mihi rex. Iudicavit enim pro te dominus
hodie: de manu omnium qui surrexerunt
contra te. Dixit autem rex ad thusi. Est
ne puer puer absalon? Cui respondit
thusi: fiant inquit sicut puer inimici
domini mei regis: et unusquisque qui consurgit
aduersus eum in malum. Et ostendit namque

rex ascendit tetraculum porte et fleuit: et sic
loquebatur videri. Fili mi absalon: absalon
fili mi. Quis michi tribuat ut ego in-
grediar per te? Absalon fili mi: fili mi absalon.
Nuntiatum est autem ioab.
Et videtur est victoria in ludu in die illa
omni populo. Audiuit enim populus in die
illa dicit: dolet rex super filio suo. Et de-
clinavit populus in die illa ingredi civita-
tem: quod dedinare solet populus versus
et fugiens de presilio. Porro rex operuit
caput suum: et clamabat voce magna.
Fili mi absalon: absalon fili mi. In-
gressus ergo ioab ad regem in domum:
dixit. Condidisti hodie vultus omnium
servorum tuorum qui salutem fecerunt animam
tuam et animam filiorum tuorum et filiarum tuarum:
et animam uxorum tuarum et animam concu-
binarum tuarum. Diligis odientes te:
et odio habes diligentes te. Et ostendit
hodie: quia non curas de duobus
tuis: et de servis tuis: et vere cognovi
modum: quia si absalon viveret et omnes
nos occubissemus: tunc placeret tibi.
Nunc igitur surge et procede: et alloquere
sacerdotem tuum. Iuro enim tibi per
dominum: quod si non egeris nec unum
quidem remansurus sit tecum nocte hac:
et prius erit hoc tibi quam omnia mala
que venerunt super te. Ab adolescentia tua
usque in presens. Surrexit ergo rex: et sedit
in porta. Et omni populo nuntiatum est: quod
rex sedebat in porta. Venitque universa
multitudo coram rege: israel autem fugit in
tabernacula sua. Omnis quoque populus
ceterabat in castris tribus israel dicens.
Rex liberavit nos de manu inimicorum
nostrorum: ipse salvavit nos de manu
philistinorum: et nunc fugit de terra propter
absalon. Absalon autem quem vidimus
super nos mortuus est in bello. Et superque

israelis: et non reducat regem. Et filiū
tuum israel venit ad regem. Rex vero david
misit ad sadoch et abiatzar sacerdotes
dicens. Loquimini ad maiores natu-
randa dicens. Cur venitis novissimi
ad reducendum regem in domum suam? Be-
mo autem omnis israel pervenerat ad re-
gem in domo eius: quia dixerat rex. Nec
dicens ad populum. Fratres mei vos: os
meum et caro mea vos. Quare novissi-
mi reducat regem? Et amale dicit.
Nonne os meum es et caro mea? Nec sa-
ciat michi deus et hoc addat: si non ma-
gis militie fueris coram me omni tempore
pro ioab. Et inclinavit cor omnium
virorum iuda quasi viri unus. Misitque
ad regem dicens. Revertere tu: et domus
servi tui. Et reversus est rex. Et venit usque
iordanem. Et omnis iuda venit usque
in galgala ut occurreret regi: et transi-
deret eum iordanem. Festinavit autem semel
filius geia filii iemini de bahurim: et
descendit cum viris iuda in occursum regis
david cum mille viris de betuamin: et
siba puer de domo saul et quidam
filius eius ac viginti servi erant cum eo. Et
irumpentes iordanem ante regem transie-
runt vada: ut transirent domum regis:
et facerent iuxta iussione eius. Venit
autem filius geia prostratus coram rege
cum iam transisset iordanem: dixit ad eum.
Nec reputes michi dñe mi iniquitatem:
neque memineris iniuriarum servus tui in
die qua egressus es domum mihi rex de
iherusalem: neque ponas regem in corde tuo.
Agnosco enim servus tuus peccatum meum:
et idcirco hodie prius pueni de omni
domo ioseph: descenditque in occursum
domini mei regis. Respondens vero abisai
filius sarie dixit. Aliquid pro his
rebus non decet semel: qui maledixit
populo domini. Et ait david. Quid michi et

vobis filij sarine. Cur efficiamini mihi hodie in sathan. Ergo ne hodie interficiatur vir in istis. An ignoro hodie me facium regem super israel. Et ait rex semel. Non morieris. Juravitque ei. Michibosech filius saul. descendit in occursum regis illotis pedibus et inconsta barba: vestesque suas non lauerat a die qua egressus fuerat rex: usque ad diem reversionis eius in pace. Cumque occurrisset regi: dixit ei rex. Quare non venisti mecum michibosech. Et respondit ait. Domine mi rex: secum me corumpit me. Dixitque ei ego famulus tuus ut sterneret michi asinum: et ascendens abiret cum rege. Claudus enim sum secum tuus. Insuper et accusant me secum tuum: ad te domum meum regem. Tu autem domine mi rex sicut angelus dei es: fac quod placuit tibi. Neque enim fuit domus patris mei: nisi in gremio domus domini mei regis: tu autem posuisti me secum tuum: inter cotinuas mentes tue. Quid ergo habeo iuste querere: aut quid possum ultra voverari ad regem. Ait ergo ei rex. Quid ultra loqueris. Fixum est quod locutus sum. Tu et siba dividite possessiones. Rursumque michibosech regi. Etiam cuncta accipiam: postquam relictus est domus mea: et regem pacifice in domum suam. Berzellaique galaadites senex valde debilis de rogatu regis advenit ad regem iordanem: paratque etiam ultra fluvium persequi eum. Erat autem berzellai galaadites senex valde id est octogentarius et ipse peribat alimegra regem: et morabatur in castris. Erant quoque ibi dines nupte. Dixit itaque rex ad berzellai. Veni mecum: et requiescas secum in domo. Et ait berzellai ad regem. Quare sumo dies annorum: ut periret ut ascendam cum rege in iherusalem. Et dixerat ei rex. Hodie. Non quid vigeat sibi: sed ad discendum

suave aut amarum: aut delectare post secum tuum: aut potius vel audire possum ultra voce cantorum atque canticum. Quare secum tuus sit quoniam domus mea regis. Paululum predam famulum meum ab iordane tecum. Nunc indignus habet utilitatem: sed obsecro ut recitas ei tuus: et moriar in civitate mea: et sepeliar iuxta sepulcrum patris mei: et matris mee. Est autem secum tuus chamaam ipse vadit tecum domine mi rex: et fac ei quicquid tibi bonum videbitur. Dixit itaque ei rex. Nunc transeat chamaam: et ego faciam ei quicquid tibi placuerit: et omne quod precor a me impetrabis. Cumque transisset unversus populus et rex iordanem: et ostendit eis rex berzellai et berzellai ei: et ille reuersus est in locum suum. Et advenit ergo rex in galgalam: et chamaam cum eo. Omnis autem populus iuda transiit: et erat rex: et media tantum pars affuerat de populo israel. Itaque omnes viri israel: conuerentes ad regem: dixerunt ei. Quare reuerati sunt fratres nostri viri iuda: et transierunt regem: et domum eius iordanem: omnesque viros dauid cum eo. Et respondit quidam vir iuda: ad viros israel. Quia michi prior est rex. Cur ita feceris super haec res. Nunquid comedimus aliquid ex regis: aut munera nobis data sunt. Et respondit vir israel ad viros iuda: et ait. De rectis partibus maior ergo sum apud regem: magisque ad me pertinet dauid quam ad te. Cur fecisti michi iniuriam: et non michi munusculum est potius ut reduceret regem meum. Dixitque autem respondit vir iuda: viris israel. Responditque vir iuda: et ait. Viri israel: berzellai nomine siba filius bochri: vir iordanis: et conuenerunt iuda: et ait. Non est nobis pars in dauid: neque hereditas in siba: sed hereditas in iherusalem: et iherusalem a dauid.

secutusque est siba filius bochri: viri autem iuda adhaeruerunt regi suo a iordane usque iherusalem. Cumque venisset rex in domum suam iherusalem tulit decem mulieres concubinas quas dereliquerat ad custodiendam domum: et tradidit eas in custodiam alimentis eis prebens. Et non ingressus ad eas: sed erant clausae usque ad diem mortis sue in viduitate viuentes. Dixit autem rex amase. Conuoca michi omnes viros iuda: in diem recum: et tu adesto plenus. Abiit ergo amasa: ut conuocaret iuda: et moratus est extra palatium quod ei constituerat rex. Ait autem dauid ad abisai. Nunc magis afflictorum est nos siba filius bochri: quam absalon. Tolle ergo securos domus tuae et persequere eum: ne forte inueniat civitates munitas et effugiat nos. Egredi sunt ergo cum eo viri iobab: et ceteri quique: et sequebantur omnes robusti egerunt de iherusalem ad persequendum siba filium bochri. Cumque illi essent iuxta lapidem grande: qui est in galad: amasa veniens occurrit eis. Porro iobab vestitus erat tunica strida: ad menturam habitus sui: et desuper accinctus gladio pendente usque ad ilia in vagina: qui fabrefactus leui motu egredi poterat: et percutere. Dixit itaque iobab ad amasa. Salue mi frat. Et tenuit manu dextra mentum amase: quasi osculans eum. Porro amasa non obsecrauit gladium: quod habebat iobab. Qui percussit eum in latere: et effudit intestina eius in terram: et mortuus est: nec secundum vulnere appositum. Iobab autem et abisai fecerunt. Persecuti sunt siba filium bochri. Anterea quidam viri cum berzellai iuxta iordanem amase de socijs iobab: dixerunt. Ecce qui esse voluit per iobab comes dauid. Amasa autem respiciens sanguinem: iacebat in media via. Vidit hoc quidam vir i

substititque omnis populus ad videndum eum: et amouit amasa de via in agrum: operuitque eum vestimento: ne subsisteret transientes propter eum. Amoro ergo illo de via transibat omnis vir sequens iobab: ad persequendum siba filium bochri. Porro ille transierat per omnes tribus israel usque in abelam et in bechimacha: omnesque viri electi congregati fuerant ad eum. Veniunt itaque et oppugnabant eum in abela et in bechimacha: et circumdederunt munitionibus civitatem: et obsecrauit eum. Omnis autem turba que erat cum iobab: moliebatur destruere muros. Et proclamavit mulier sapientis de civitate. Audite audite: dicit iobab: appropinquat huc: et loquar tecum. Qui cum accessisset ad eam: ait illi. Tu es iobab. Et ille respondit. Ego. Ad quem sic locuta est. Audi sermones ancille tue. Qui respondit. Audio. Rursumque illa: sermo inquit dicebat in veteri peribio. Qui interrogavit interrogavit in abela: et sic peribant. Nonne ego sum qui respondere venisse in israel: et tu queris subvertere civitatem: et evertere matrem israel. Quare precipitaliter hereditatem domus. Responditque iobab ait. Absit absit hoc a me: non precipito: neque demolior. Nonne sic habet res. Sed homo de domo ephraim: siba filius bochri: conuenerunt: et levauit manum suam contra regem dauid. Tradite illum soli: et evertet deus a civitate. Et ait mulier ad iobab. Ecce caput eius mittetur ad te per vium. Ingressa est ergo ad omne populum: et locuta est eis sapienter. Qui abisai rapuit siba filium bochri: perierunt ad iobab. Et ille recinuit tuba: et recesserunt ab iobab: et ingressusque in tabernaculum suum. Iobab autem relictus est iherusalem ad regem. Fuit ergo iobab super omne exercitum israel habundans: autem filius iobab de super ceteros et

seletheos: aduram vero super tributa:
porro iolaphat filius ahilud: a comen-
tarijs. Siba autem scriba: sadoch vero
et abiathar sacerdotes: hira autem iha-
rites erat sacerdos dauid.

Fada est et fames in diebus dauid
tribus annis iugiter. Et consuluit
dauid oraculum domini: dixitque dominus.
Propter saul et domum sanguinum: quia
occidit gabaonitas. Vocatus ergo ga-
baonitis rex: dixit ad eos. Porro ga-
baonites non sunt de filiis israel: sed reli-
quie amorreorum. Filij quippe israel iura-
verant eis: et voluit saul percutere eos
zelo quasi pro filiis israel et iuda. Dixit
ergo dauid ad gabaonitas. Quid fa-
ciam vobis: et quod erit vestrum piaculum ut
benedictionis hereditati domini? Dixeruntque
ei gabaonites. Nihil est nobis super argen-
to et auro questio: sed dera saul et domus
domini eius: neque volumus ut interficia-
tur homo de israel. Ad quos rex ait.
Quid ergo vultis ut faciam vobis?
Qui dixerunt regi. Virum quem attulit nos
et oppressit inique ita delere debemus:
ut nec unus quidem residuus sit de stirpe
eius in cunctis finibus israel. Deditur no-
bis septem viri de filiis eius: ut crucifiga-
mus eos domino in gabaon saul quondam
electi domini. Et ait rex. Ego dabo. Peper-
untque rex miphibosech filio ionathe fi-
lij saul: propter iuramentum: quod fuerat
inter dauid et ionathan filium saul. Tu-
lit itaque rex duos filios resphe filie a-
hia: quos peperit saul armon: et mi-
phibosech et quinque filios nichol filie
saul quos genuerat hadriel filio ber-
zellai qui fuit de molathi: et dedit eos
in manus gabaonitarum: qui crucifixe-
runt eos in monte coram domino. Et reco-
runt hi septem simul occisi in diebus
messis primum: incipiente messione ordi-

Tollens autem resphe filia ahia cili-
um subtravit sibi supra precam ab initio
messis: donec stillaret aqua super eos
de celo: et non dimisit aures lacrimare eos
per dies: neque bestias per noctem. Et nu-
ciae sunt dauid quae fecerat resphe filia
ahia corubina saul. Et abiit dauid et
tulit ossa saul: et ossa ionathe filij eius
a viris iales galaad qui fuerant fuisse
ea de placra bethsan: in qua suspente-
rant eos philistini cum interfecissent
saul et gelboe: et asportaverunt inde ossa
saul: et ossa ionathe filij eius: et collige-
res ossa eos qui astiterant fuerant: sepelie-
rat cum ossibus saul: et ionathe filij eius: in
terris beniamin in lacere sepulchri de pa-
tris saul. Feceruntque omnia quae praeceperat
rex: et repropitius est deus israel post
hec. Fadum est autem rursum prelium phi-
listinorum adversum israel: descendit
dauid et secum eius cum eo: et pugnavit
contra philistinum. Desideravit autem dauid
ielbi de nobis: qui fuit de genere arafa cuius
fecit habere tredecim uncias appenditque
et accensus erat ens nono: nullus est per-
cutere dauid: presidiique ei fuit abisai
filius sarie: et percussit philistinum
interfecit. Tunc iraverunt viri dauid
dixentes. Nam non egredieris nobiscum
bellum: ne extinguas lucernam israel. Re-
spondit quidam: fuit bellum in gabaon: contra
philisteos. Tunc percussit sobochai de
usath: zaph de stirpe arafa: de gene-
re gigantum. Tercium quidam fuit bellum
in gabaon contra philisteos: in quo percussit
adrodatus filius saltus polimitarum
bethleemites goliath getheum: cum
hastile habere erat quasi licetatorum regum.
Quarta bellum fuit in gety: in quo vir
fuit egredius qui fecit in manibus phi-
listinorum habebat dignos id est viginti
et quatuor: erat de origine arafa:

blasphemavit israel. Percussit autem eum
ionathas filius sammas fratris dauid.
Hi quatuor nam sunt de arafa in gety:
et redderunt in manu dauid et servorum eius.

Liberatus est autem dauid. **XXII**
Dixitque verba carminis huius: in
die quam liberavit eum dominus de manu
omnium inimicorum suorum: et de manu
saul. Et ait. Dominus petra mea: et robur
meum: et saluator meus. Deus dominus for-
tis meus: sperabo in eo. Salvum meum et
cornu salutis meae: elevato meum: et refu-
gium meum: saluator meus: de iniqui-
tate liberabis me. Laudabile invocabo
dominum: et ab inimicis meis salvus
ero. Quia circumdederunt me circumdationes
mortis: torquentes belial reverterunt me.
Funes inferi circumdederunt me: preve-
runt me laquei mortis. In tribulatio-
ne mea invocabo dominum: et ad deum meum
clamabo. Et exaudiet de templo san-
cto suo vocem meam: et clamor meus veniet
ad aures eius. Commota est et circumvenit
terra: fundamenta montium commota sunt
et commotata: quomodo erat eis. Ascen-
dit fumus de naribus eius: et ignis de
ore eius voravit: carbonem succensi sunt
ab eo. Et inclinavit celos et descendit:
et caligo sub pedibus eius. Et ascendit
super cherubim et volavit: et lapsus est
super pennas venti. Et posuit tenebras
in circuitu suo latibulum: vibrans aquas
de nubibus celorum. Pre fulgore in conspectu
eius nubes: succensi sunt carbonem ignis.
Tonabit de celo dominus: et excelsus dabit
vocem suam. Misit sagittas suas et dissi-
pavit eos: fulgura et consumpsit eos.
Et apparuerunt effusionem maris: et
revelata sunt fundamenta orbis: ab
inceptione domini: ab inspiratione
spiritus furoris eius. Misit de celo: et
assumpsit me: et traxit me de aquis

multis. Liberavit me ab inimico meo
potentissimo: et ab hijs qui oderant me:
quomodo robustiores me erant. Prevenit
me in die afflictionis meae: et factus est
dominus firmamentum meum. Et eduxit me
in latitudinem: liberavit me quia complaui
ei. Retribuet michi dominus secundum iustitiam
meam: et secundum iniquitatem manuum mea-
rum reddet michi. Quia custodivi vi-
as domini: et non egi impie a deo meo.
Omnia enim iudicia eius in conspectu meo:
et praecepta eius non amovi a me. Et ero
perfectus coram eo: et custodiā me ab ini-
quitate mea. Et restituet michi domi-
nus secundum iustitiam meam: et secundum iniqui-
tatem manuum mearum in conspectu oculorum
suorum. Cum laudo laudus eius: et cum ro-
busto perfectus. Cum electo electus eris: et
cum perfecto subvertentis. Et plerumque paupe-
rem saluum facies: oculisque meis excelsos
humiliabis. Quia tu lucerna mea do-
mine: et tu domine illuminabis tenebras
meas. In te enim curram accensus: in deo
meo transibam. Deus immacula-
ta via eius: eloquium domini igne examinatum:
sicutum est omnium spirituum in se. Quis
est deus praeter dominum: et quis deus fortis
praeter dominum nostrum? Deus qui accinxit me
fortitudine: et complanavit perfectam viam
meam. Loquans pedes meos ceruis: et
super excelsa mea stans me. Dedit
manus meas ad prelium: et componens
quali arcum etiam brachia mea. Dedit
michi clipeum salutis meae: et magnitudo
mea multiplicavit me. Dilatabis gres-
sus meos subtus me: et non deficient
calf mei. Persequar inimicos meos:
et contraham: et non converterar donec con-
sumam eos. Consumma eos et confingam
ut non insurgant: cadent sub pedibus
meis. Accinxisti me fortitudine ad pliu-
m: incursum afflicto resistentes michi sub-

me. Inimicos meos dedisti michi dor-
sum: odiores me: et dispersisti eos. La-
mabunt: et non erit qui saluet: ad dominum: et
non exaudivit eos. Delebo eos ut pul-
verem tere: quasi lutum platearum com-
minuam eos atque confringam. Salua-
bis me a contradictionibus populi mei:
custodies me in caput gentium. Popu-
lus quem ignoro serviet michi: filii alie-
ni relictur michi: auditu auris obediet
michi. Filii alieni defluxerunt: et contra-
hentur in angustiis suis. Vivit dominus
et benedictus deus meus: et exaltabit deus
fontis salutis mee. Deus qui das vin-
dictas michi: et devas populos sub me.
Qui educas me ab inimicis meis: et a
relictis michi devas me: a viro ini-
quo liberabis me. propterea confitebor tibi
domine in gentibus: et nomini tuo cantabo.
Magnificatis salutem regis tui: et fa-
cienti misericordiam iusto tuo david
et semini eius in sempiternum. **xxv**
Hec autem sunt verba novissima: que
dixit david filius ysai. Dixit vir
cui constitutus est de spiritu dei iacob: egregius
placatus israel. Spiritus domini locutus est per
me: et sermo eius per linguam meam. Dixit.
Deus israel michi locutus est: fortis israel.
Dominator hominum iustus: et dominator in
timore dei. Sicut lux aurore orietur so-
le mane absque nubibus ruilaret: sicut
pluvius germinat herba de terra. Nec
tanta est domus mea apud deum: ut padum
eternum iniret mecum: firmum in omnibus
atque munus. Cuncta enim salus mea: et
omnis voluntas: nec est quicquam ex ea
quod non germinet. Prevaricatorum
autem quasi spine euelluntur universi: que
non tollunt manibus. Et si quis tange-
re voluerit eas: armabitur ferro: et ligno
lanceato: ignemque succensile comburentur
usque ad nihilum. Nec nota fortium

david. David sedens in cathedra sa-
piientissimi princeps inter res. Ipse
est quasi tenerum lignum vermiculatum
oddingeos interfecit impetu uno. Post
hunc deazar filius patris eius abui
inter res fortes que erant cum david: quando
reprobaverunt philistinim et congregati
sunt illuc in predium. Cumque ascendissent
filii israel: ipse stetit et percussit philistinos:
donec deficeret manus eorum: et obrigle-
ret cum gladio. fecitque dominus salutem ma-
gnam in die illa: et populus qui fugerat
reversus est ad celos: spolia devoravit.
Et post hunc saminaa filius agge de
arari. Et congregati sunt philistinim in
Bastone. Erat quippe ibi ager lenis ple-
nus. Cumque fugisset populus a facie philis-
tinim stetit ille in medio agri et cunctos
est cum. Percussitque philistinos: et fecit do-
minus salutem magnam. Accidit autem
descenderant res qui erant principes
inter regim: et venerunt ipse melius ad
david in speluncam odollam. Castra autem
philistinorum erant posita in valle gigantum:
et david erat in predio: porro
Bacio philistinorum tunc erat in bethlem.
Delideravit ergo david: et ait. Quis
michi daret portum aque de cisterna: que
est in bethlem iuxta portam. Irreperit
ergo res fortes castra philistinorum: et
haurierunt aquam de cisterna bethlem: que
erat iuxta portam: et attulerunt ad david.
At ille noluit bibere: sed libavit illam
domino dicens. Propitius sit michi domine
ne facias hoc. Non sanguinem hominum
istorum que profecti sunt: et animarum pro-
culum bibis. Noluit ergo bibere. Nec
fecerunt res robustissimi. Absai quoque
frater ioab filii sarine: princeps erat
de tribu. Ipse est qui levavit hastam suam
contra trecentos quos interfecit: nota-
tus in tribu: et inter res nobilior: et am-

ros princeps: sed usque ad res primos
non pervenerat. Et banaias filii ioiade
viri fortissimi: magnos operum de cap-
sed. Ipse percussit duos leones moab:
et ipse descendit et percussit leonem in media
cisterna in diebus nivis. Ipse quoque inter-
fecit vir egypcius: vir dignum spectaculo:
habens in manu hastam. Itaque cum descen-
disset ad eum in virga: inextorserunt hastam
de manu egypci: et interfecit eum hastam
sua. Nec fecit banaias filii ioiade. Et
ipse notatus inter res robustos: qui
erant inter regim nobiliores: reverun-
tamen usque ad res non pervenerat. fecit
quoque cum sibi david auricularium a securo.
Asafel frater ioab: inter regim. Elea-
nan filius patris eius de bethlem. Sam-
ma de arari. Elia de arodi. Heles
de phalti. Iyira filius accis de thecua.
Abiele de anathor. Mobonnai de
usachi. Belmon abontes. Macharai
netophaites. Eleph filius baana:
et ipse netophaites. Itai filius ribai:
de gebeth filiorum beniamin. Banai
pharaites. Helbai de corene gaal.
Abialbon artachites. Azmauech de
keroni. Eliaba de salboni. filii iaser:
ionathan samina de orodi. Haiam
filius sarar arochites. Elielech filius
aalbai filii maachai. Heliam filius
athitofel gelonites. Elrai de carnelo.
Farai de archi. Agaal filius natthan de
soba. Bonni de gaddi. Belech de am-
monii. Maarai breochites armiger io-
ab filii sarine. Iyira iherites. Hareb
et ipse iherites. Iyrias ethus. Omnes
regimales. **xxvi**
Et addidit furor domini israel circa
israhel: commovitque david in eis
dicente ad ioab. Vade numeras israel
indam. Dixitque rex ad ioab principem
exercitus sui. Perambulabis omnes tribus

israel a dan usque ad bethabee: et numera-
re populum: ut sciam numerum eius. Dixitque
ioab regi. Augmentetur dominus deus tuus
ad populum tuum quantum nunc est: itaque
multiplicet in conspectu domini mei regis. Sed
quid sibi dominus meus rex vult in re
huiusmodi? Obviavit autem sermo re-
gis verba ioab: et principum exercitus.
Egressusque est ioab et principes militum
a facie regis: ut numerarent populum israel.
Cumque perambularent iordanem: venerunt
in aroer ad veteram urbem que est in valle
gad: et per iazer transierunt in galaad:
et in terra inferiori iordanis: et venerunt in
dan siluestria. Circueuntesque iuxta sy-
donem transierunt prope meniam tyri et
omnem terram ruzi et chananei: venerunt
quoque ad meridiem iuda in bethabee: et lustra-
ta universa terra: affuerunt post novem
menses et viginti dies in iherusalem. Dedit
ergo ioab numerum descriptionis populi
regi. Et inventa sunt de israel odingenta
milia virorum fortium que educerent gladium:
et de iuda quingenta milia pugnatorum.
Percussit autem cor david eum postquam
numeratus est populus. Et dixit david ad
dominum. Peccavi valde in hoc facto: sed
precor domine ut transferas iniquitatem ser-
vi tui quia stulte regi nimis. Surrexit
itaque david mane: et sermo domini factus
est ad gad prophetam: et videns david
dictus. Vade et loquere ad david. Nec
dixit dominus. Trium tibi datur optio: elige
unum quod volueris ex hijs: ut facias ti-
bi. Cumque venisset gad ad david: nuncia-
vit ei dicens. Aut septem annis ventet
tibi fames in terra tua: aut tribus mensibus
fugies adversarios tuos et illi te perse-
quentur: aut certe tribus diebus erit pesti-
lencia in terra tua. Nunc ergo deliberat:
et vide quem videam et qui me misit ser-
monem. Dixit autem david ad gad.

Coartor nimis: sed meli⁹ ē ut incidā
in manus dñi: multe enī misericordie
eius sunt: quam in manibz hominū.
Immitiq; dñs pestilentia i isrl: vana
ne usq; ad tempus cōstituit: et mortui
sūt ex p̃p̃lo a dan usq; bethabee septua-
ginta milia virorum. Cūq; cecidisset
manū suā angelus dei sup iherlm ut
dispenderet eā: misertus est dñs super
afflictione: et ait angelo prudenti po-
pulum. Sufficit vñr: cōtine manum
tuā. Erat autē āgelus dñi iuxta areā
areuna iheruseli. Dixitq; dauid ad do-
minum: cū vidisset angelum redētem
p̃p̃lm. Ego sum qui peccavi et ego ini-
que egī: isti q̃ ques sunt quid fecerūt?
Vt atq; obsecro manū tuā cōtra me: et
cōtra domū patris mei. Venit autē gad
propheta ad dauid i die illa: et dixit ei.
Ascende et cōstitue altare dñi: in area
areuna iheruseli. Et ascendit dauid
iuxta finem gad: quē p̃p̃arat ei dñs.
Cōspiciēsq; areuna animadūit regē
et suos ei⁹ vāsiē ad se: et egressus ado-
rauit regem prono vultu i terra et ait.
Quod caule ē ut veniat dñs me⁹ rex
ad suū suū? Cui dauid ait. Vt enī a
te areā: et edificet altare dñi: et reser inite-
ditio q̃ grassat i p̃p̃lo. Et ait areuna ad
dauid. Accipiat et offerat dñs me⁹ rex:
sicut placet ei. Habes boues i olocrau-
stium: et plaustrū et iuga bouū in usum
lignorū. Mīa dedit areuna regi. Dixit
q; areuna ad regē. Dñs de⁹ tu⁹ suscipi-
at votū tuū. Cui rādēs rex ait. Nequa-
q; ut vis sed enī p̃rio a te: et nō offerā
dñs deo meo olocrausta gēuita. Erat
ergo dauid areā et boues argēi sidie
quingaginta: et edificauit ibi dauid
altare domino: et obtulit olocrausta et
pacifica. Et repropiciatus est domin⁹
terre: et rohībata est plaga ab israhel.

Explicit lib. regū sēd. Inquit tercia. 1.

Dixit itaq; dauid senior:
habetisq; etas plu-
rimos dies. Cūq;
opiret vñbus nō
calefaceret. Dixit
ergo ei fui sui. Que-
ramus dñs noster regi adolecentulā
virginem: et her corā rege: et foueat eū
dominūq; i sinu suo: et calefaciat do-
minum nrm regem. Quēscit igitur
adolecentulā speciosā in omnibus
fñibus isrl: et inuenerit abisar suna-
mitan: et adduxerunt eā ad regē. Erat
autē puella pulcra nimis: doctūta:
q; cum rege: et ministrabat ei: rex vero
nō cognouit eā. Adonias autē filius
agith eleuabat dicens. Ego regnabo.
Fecitq; sibi curtes et eq̃res: et quingua-
ginta viros qui curteat ante eū. Nec
corripuit eum pater suus aliquando
dicens. Quare hoc fecisti? Erat autē et
ipse pulcr valde: secundus natu post
abshalon. Et secūdo eius cū israh filio
sarine: et cum abiathar sacerdote: qui
adiuabāt patres adonie. Sadoch
vero sacerdos: et banaias fili⁹ ioiade
et nathan propheta et senes et ceteri
et selechi: et omne robur exercit⁹ dauid
nō erat cū adonia. Immolatis ergo
adonias arietibz et vitulis et vniūsa
pinguibz iuxta lapidē zoelē q̃ erat
vicinus fonti roga: vocauit vniūsa
fratres suos filios regis: et omnes vi-
ros iuda seruos regis: nathan autem
prophetam et banaiam et robustos
quosq; et salomonē fratē suū nō vo-
cauit. Dixit itaq; nathan ad bethabee
mactan salomonis. Num audisti q̃
regnauerit adonias fili⁹ agith et dñs
noster dauid hoc ignorat? Nūc ergo
veni accipe consilium a me: et salua

animā tuā fili⁹q; cui salomonis. Va-
de et ingredere ad regē dauid: et dic ei.
P̃sone tu domine mi rex iurasti michi
ancille tue dicens: q̃ salomon fili⁹ tu⁹
regnabit post me: et ipse sedebit i solio
meo: Quare ergo regnat adonias?
Et adhuc ibi te loquēte cū rege ego ve-
niam post te: et cōplebo sermones tu-
os. Ingressa ē itaq; bethabee ad regē
in cubiculo. Rex autē seneserat nimis:
et abisar sunamit⁹ ministrabat ei. In-
dinauit se bethabee: et adorauit regē.
Ad quā rex q̃d ibi inquit vis? Que-
rēdens ait. Dñe mi tu iurasti p̃ dñm
deū tuū ancille tue: salomon filius tu⁹
regnabit post me: et ipse sedebit i solio
meo: et ecce nūc adonias regnat: et do-
mine mi rex ignorat. Mactauit ho-
ues et pinguis quēq; et arietes pluri-
mos: et vocauit omnes filios regis:
abiathar q̃ sacerdos: et ioab principē
militie: salomonē autē seruū suū non
vocauit. Vt autem dñs mi rex ut te
oculi respicerent totius isrl: ut indies
is quis sedere debeat i solio tuo dñe
mi rex post te. Eratq; cū dormierit dñs
meus rex cū patribz suis: cūmus ego et
filius meus salomon peccatores. Ad-
huc illa loquēte cū rege: nathan p̃p̃ha
venit. Et nūciauerūt regi dñtes. Ad-
est nathan p̃p̃ha. Cūq; introisset in
cōspectu regis et adorasset eū p̃mus in
terram: dixit nathan. Dñe mi rex tu di-
xisti adonias regnare post me: et ipse
sedebat super thronum meum: Quia
descendit hodie: et immolauit boues
et pinguis et arietes plurimos: et vo-
cauit vniūsa filios regis et principē.
Abiathar q̃ sacerdos: illisq; vñceni-
bus et bibentibz corā eo: et dicitibz
vnuat rex adonias: me seruū tuum: et
sadoch sacerdos: et banaiā filiū ioiade

et famulū tuū salomonē nō vocauit.
Numquid a dño meo rege reuīt hoc
verbu: et michi nō indicasti seruo tuo-
quis sessurus esset super thronum dñi
mei regis post eū? Et rādīt rex dauid
dicens. Vocate ad me bethabee. Que-
rē cū fuisset ingressa corā rege: et stetit
ante eū: iurauit rex et ait. Vñit dñs
q̃ eruit animā de omni angustia: q̃a
sicut iuravi tibi p̃ dñm deū isrl: dicens
salomon filius tu⁹ regnabit post me:
et ipse sedebit sup soliu meū pro me: sic
factū hodie. Sumissosq; bethabee in
terram vultu: adorauit regem dicens.
Vnuat dominus me⁹ rex dauid: in
terram. Dixitq; rex dauid. Vocate mi-
chi sadoch sacerdos: et nathan p̃p̃ham:
et banaiā filiū ioiade. Cui cū ingressi
fuissent corā rege: dixit ad eos. Tollite
vobiscū seruos dñi vestri: et imponite
salomonē filiū meū sup mulā meā: et
ducite eū in gion: et unguat eū ibi sa-
doch sacerdos et nathan p̃p̃ha i regē
sup isrl. Et teneat bucina: atq; dice-
tis. Vnuat rex salomon. Et ascendetis
post eū et venietis in iherlm: et sedebit
sup soliu meū: et ipse regnabit p̃ me
illisq; p̃cipiā: ut sit dux sup isrl et sup
iudā. Et rādīt banaias filius ioiade
regi dicens. Amen. Sic loquat dñs
deus dñi mei regis. Quō fuit dñs cū
dño meo rege: sic sit cū salomone: et
sublimius faciat soliu ei⁹: a solio dñi
mei regis dauid. Descendit ergo sadoch
sacerdos: et nathan p̃p̃ha et banaias fili⁹
ioiade: et ceteri et selechi: et imposuerūt
salomonē sup mulā regis dauid: et
adduxerūt eū i gion. Suplitisq; sadoch
sacerdos cornu olei de tabernaculo: et
unxit salomonē: et recinerūt bucina:
et dixit dñs p̃p̃lo. Vnuat rex salomon.
Et ascendit vniūsa multitudo post eū

et populus rancentiū tibijs et letantiū
gaudio magno: et insonuit terra a
clamore eorū. Audiuir autē adonias:
et omnes q̄ inuicem fuerant ab eo. Itaq;
diuini finiti ēat. Sed et ioab audita
voce tube ait. Quid sibi uult clamor
ciuitatis tumultuantis? Adhuc illo
loquente: ionathan filius abiat̄har
sacerdotis uenit. Cui dixit adonias.
Ingredere q̄a uir fortis es: et bona nūci-
ans. Rēdinq; ionathan adonie. Ne-
quaſq; dñs nūc noster rex dauid regē
constituit salomonē: misitq; cū eo sa-
dodch sacerdotē et nathan p̄phetam et
banaiā filiū ioiade et ceteri et selet̄hi:
et imposuerūt eū sup̄ mūlā regis. Un-
xeruntq; eū sadodch sacerdos et nathā
p̄pheta regē in gion: et ascendērunt
inde letātes: et insonuit ciuitas. Hec ē
vox quam audistis. Sed et salomon
sedit sup̄ soliu regni: et ingressi serui re-
gis benedixerunt dño nro regi dauid
dicētes. Amplificet dñs nomē salomo-
nis sup̄ nomē tuū: et magnificet thro-
num eius sup̄ thronū tuū. Et adora-
uit rex i sedulo suo: insup̄ et hec locut⁹
est. Benedictus dñs deus isrl: q̄ dedit
hodie sedentē in solio meo uidentib⁹
oculis meis. Tertiū sunt ego et surre-
runt omnes q̄ inuicem fuerant ab ado-
nia: et iuit unusquisq; in uiam suam.
Adonias autē timens salomonē fuit
regē et abiit in tabernaculū dñi: et uenit
q̄ cornu altaris. Et nūciauerūt salo-
moni dicētes. Ecce adonias timens
regē salomonē tenet cornu altaris di-
cens. Quare michi rex salomon hodie:
quod nō interficiat serui sui gladio.
Dixitq; salomon. Si fuerit uir boni
nō caderet ne unus quidē capillus eū
in terra: sin autē malū inuenerit fuerit
eo: morietur. Misit ergo rex salomon

et eduxit eū ab altari: et ingressus ad-
rauit regi salomonē. Dixitq; ei salo-
mon. Vade in domū tuam.
Propinquauit autē dies dauid
ut moreretur: p̄cepitq; salomon
filiū suū dñs. Ecce ego ingredior uia
uultū ēre. Efortare et esto uir fortis:
et observa ut custodias mandata dñi
dei tui: ut ambules in uis e⁹: et custo-
dias testimonia eius et p̄cepta eius et
iudicia et testimonia: sicut scripsi ē in
lege moysi: ut intelligas uniuersa que
facis: et quocūq; te ueteris: ut obser-
uēs iudicia sua: quos locut⁹ ē do-
minus de me dicē. Si custodieris
filiū tuū uias meas: et ambulaueris co-
ram me in ueritate: in omni corde tuo:
et in omni anima tua: nō auferē tibi
uir de solio isrl. Tu q; noli que fecerit
michi ioab fili⁹ sarine: q̄ fecit duob⁹
principib⁹ exercit⁹ isrl: abner filio neri
et amasa filio isher: quos occidit et
effudit sanguinē bellī i pace: et posuit
reuerē p̄dij i baltheo suo q̄ erat circa
lumbos eius: et in calciamēto suo qd
erat in pedib⁹ eius. Facies ergo iuxta
sapientiam tuā: et nō deducas rancorem
eius pacificus ad inferos. Sed et filij
herellai galaaditis reddes gratiam:
et iungitq; comēdēs in mēsa tuā. Morietur
enim michi: quādo fugiē a facie
absalon fratris tui. Ihesus quocūq;
apud te senerit filiū geia filij ierami de
bauri: q̄ maledixit michi maledictio-
ne pessima quādo ibā ad castra. Sed
quia descendit michi in oculum cū
transiret iordanē et intrāui ei p̄ dñm
dicēs nō te interficiā gladio: tu noli pa-
ci eū esse in nos. Et autē sapiēs re-
uerē facies que facies ei: deducetq; rancō-
rem eius cū sanguine ad inferos. Domi-
nus igit dauid cū patrib⁹ suis: et sepult⁹

est in ciuitate dauid. Dies autē quib⁹
regnauit dauid super isrl: q̄draginta
anni sunt. In hebron regnauit septē
annis: et iherlm viginti trib⁹. Salomō
autē sedit super thronū dauid patris
sui: et firmat⁹ ē regnū eius nimis. Et
ingressus est adonias filius agith ad
bethsabee matrem salomonis. Que di-
xit ei. Pacificus ne ē ingressus tu⁹? Qui
rēdit. Pacificus. Addiditq; Benno
michi est ad te. Cui ait. Loq̄re. Et ille:
tu inq; nosti q̄a meū erat regnū: et me
proposuerat ois isrl sibi i regē: sed tū
latum ē regnū et factū ē karitas mei. A
dño enī constitut⁹ est ei. Mūc ergo peti-
tionem unā precor a te: ne confundas
faciē meā. Que dixit ad eū. Loq̄re. Et
ille ait. Precor ut dicas salomoni re-
gi: neq; enī negare tibi quicūq; potest:
ut de michi abiscat sumam me uxorem.
Et ait bethsabee. Bene ego loquar p̄
te regi. Venit ergo bethsabee ad regem
salomonē: ut loqueretur ei pro adonia.
Et surrexit rex et occursum ei⁹ addrauit
q; eam: et sedit sup̄ thronū suū. Posi-
tulq; est thronus matris regis: q̄ sedit
ad dexterā eius: dixitq; ei. Petitionem
unā paruulā ego deprecor a te: ne confun-
das faciē meā. Et dixit ei rex. Petre ma-
ter mea. Neq; enī fas ē: ut auertā faciē
tuā. Que ait. Des abiscat sumam me
adonie kariti tuo uxore. Rēdinq; rex sa-
lomon: et dixit matri sue. Quare po-
stulas abiscat sumam me adonie? Po-
stula ei et regnū. Ipse est enī frater me⁹
maior me: et habet abiat̄har sacerdo-
tem: et ioab filiū sarine. Iurauit itaq;
rex salomon p̄ dñm dñs. Hec faciat
michi deus: et hec addat: quia contra
animā suā locutus ē adonias uerbū
hoc. Et nunc uiuit dñs qui firmauit
me et collocauit me super soliu dauid

patris mei: et qui fecit michi domum
hanc locutus ē: q̄a hodie occidet ad-
onias. Misitq; rex salomon p̄ manū
banaiē filij ioiade: qui interfecit eū et
mortuus est. Abiat̄har q; sacerdos di-
xit rex. Vade in anathot ad agcū tuū.
Et quidē uir mortis es: sed hodie te
nō interficiā: quia porraſti archā dñi
dei corā dauid patri meo: et sustinisti
labore in omnib⁹ in quib⁹ laborauit
pater me⁹. Fecit ergo salomon abia-
thar ut nō esset sacerdos dñi: ut imple-
retur sermo dñi: quē locutus est super
domū heli in silo. Venit autē uicius
ad salomonē q̄ ioab declinasset post
adoniam: et post salomonē nō decli-
nasset. Fugit ergo ioab i tabernaculū
dñi: et apphēdit cornu altaris. Mūcia-
tūq; est regi salomoni q̄ fugisset io-
ab in tabernaculū dñi: et esset iuxta al-
tare. Misitq; salomon banaiā filiū
ioiade dicēs. Vade interfice eū. Et uenit
banaias ad tabernaculū dñi: et dixit
ei. Hec dixit rex. Egredere. Qui ait. Nō
egrediar sed hic moriar. Rancidauit
banaias regi sermone dicēs. Hec locu-
tus ē ioab: et hec locutus ē michi. Di-
xitq; ei rex. Fac sicut locut⁹ ē: et interfice
eū et sepeli: et amoue bis sanguinē in-
nocentem q̄ effusus est a ioab: a me et
a domo patris mei: et reddat dñs san-
guinem eius sup̄ caput ei⁹: quia inter-
fecit duos uiros iustos melioresq; se:
et occidit eos gladio patre meo dauid
ignorante: abner filiū nec principem
milicie isrl: et amasā filiū gecher prin-
cipem exercit⁹ iuda. Et reueretur sangui-
s illoꝝ in caput ioab: et i caput seminis
eius in sempernū: dauid autē et sani-
ni eius et domui et throno illi⁹ sit pax
usq; i eternū a dño. Ascendit itaq; ba-
naias filius ioiade et aggressus eum

interfecit: sepultusque est in domo sua in deserto. Et constituit rex banaian filium ioiade pro super regem: et sadoch sacerdotem posuit pro abiachar. Misit quoque rex et vocavit semei: dixitque ei. Edifica tibi domum in iherusalem et habita ibi: et non egredieris inde huc atque illuc. Quacumque autem die egressus fueris et transieris torrentem cedron: scito te in itinendum. Sanguis tuus erit super caput tuum. Dixitque semei regi. Bonum est quod loquitur dominus meus rex: sic faciet servus tuus. Habitavit itaque semei in iherusalem diebus multis. Factum est autem post annos tres: ut fugerit servus semei ad achis filium maacha regem geth. Ascenditque est semei quod servus eius esset in geth. Et surrexit semei et stravit asinum suum: invitque ad achis in geth ad requirendum servos suos: et adduxit eos de geth. Munda tum est autem regi salomoni quod esset semei in geth de iherusalem: et redisset. Et mittens vocavit eum: dixitque illi. Nonne restitutus sum tibi per dominum: et predictum tibi: quacumque die egressus fueris huc et illuc: scito te esse mortuum? Et respondit michi. Bonum est quod audiui. Quare ergo non custodisti iurandum domini: et preceptum quod preceperat tibi? Dixitque rex ad semei. Tu nosti omne malum tuum? tibi conscius est cor tuum: quod fecisti david patri meo. Reddidit dominus malitiam tuam et caput tuum: et rex salomon benedixit: et thronus david erit stabilis coram domino usque in sempiternum. Iussit itaque rex banaie filio ioiade: quod aggrederetur puerum et mortuus est. ¶

Confirmatum est igitur regnum in manu salomonis: et affluente civitas eius est pharaoni regi egypti. Accepit namque filia eius: et adduxit in civitatem david: donec compleret edificans

domum suam: et domum domini et murum iherusalem circumdavit. Et tamen populus immolabat in ecclesiis. Non enim edificatum erat templum domini: usque in die illud. Diligit autem salomon dominum ambulans in preceptis david patris sui: excepto quod in ecclesiis immolabat: et accendebat thymiamata. Abijt itaque in gabaon: ut immolaret ibi. Illud quippe erat ecclesia maximam. Mille hostias in olivae oleo obtulit salomon super altare illud in gabaon. Apparuit autem dominus salomoni per somnium nocte dicens. Postula quod vis: ut dero tibi. Et ait salomon. Tu fecisti cum servo tuo david pater meus misericordiam magnam: sicut ambulavit in conspectu tuo in veritate et iusticia: et recto corde tecum. Custodisti ei misericordiam tuam grandem: et dedisti ei filium sedentem super thronum sicut est hodie. Et nunc domine tu regnare fecisti servum tuum: per david patrem meum. Ego autem sum puer parvulus: et ignorans egressum et introitum meum: et servus tuus in medio est populi quem elegisti: populi infiniti: qui enumerari ne possunt: non potest pre multitudine. Dabis ergo servo tuo cor docile ut populum tuum iudicare possim: et discernere inter bonum et malum. Quis enim poterit iudicare populum istum: populum tuum hunc multum? Placuit ergo domino cor david: quod salomon postulasset huiusmodi rem. Et dixit dominus salomoni. Quia postulasti verbum hoc: et non petisti tibi divites multos: nec divitias aut alias inimicorum tuorum: sed postulasti tibi sapientiam ad discernendum iudicium: ecce feci tibi secundum sermones tuos. Et dedi tibi cor sapiens et intelligens: in cunctis ut nullus ante te similis tui fuerit: nec post te surrexerit sit. Sed et hec que non postulasti dedi tibi divitias saltem

et gloria: ut nemo fuerit similis tui in regibus cunctis terra diebus. Si autem ambulaveris in viis meis: et custodieris precepta mea: et mandata mea: sicut ambulavit pater tuus: longos faciam dies tuos. Igitur vigilavit salomon: et intellexit quod esset somnium. Cumque venisset iherusalem: fecit coram archa federis dominum: et obtulit olivae oleum: et fecit victimas pacificas: et grande convivium: universis famulis suis. Tunc venerunt duae mulieres meretrices ad regem: steteruntque coram eo. Quarum una ait. Obsecro mihi domine: ego et mulier haec habitabamus in domo una: et peperimus apud eam in cubiculo. Tertia autem die postquam peperimus: et haec et eram? Nullusque alius nobiscum in domo: exceptis nobis duabus. Mortuus est autem filius mulieris huius nocte. Dominus quippe oppressit eum. Et resurgens in tempore noctis silentis: tulit filium meum de latere meo: et ille tue domitricis: et collocavit in sinu suo: summi autem filii qui erat mortuus: posuit in sinu meo. Cumque surrexissent mane ut daretur lac filio meo: apparuit mortuus? Quae diligenter intus: davaluce: deprehendi non esse meum quem genueram. Responditque altera mulier. Non est ita ut dicis: sed filius tuus mortuus est: meus autem vivit. Contrario illa dicebat. Mentiris. Filius quippe meus vivit: et filius tuus mortuus est. Atque in hunc modum contendebat coram rege. Tunc reg ait. Afferte michi gladium. Cumque attulissent gladium coram rege: dividit inquit infantem vivum in duas partes: et dedit dimidiam partem uni: et dimidiam partem alteri. Dixit autem mulier cuius filius erat vivus ad regem: comota sunt quippe viscera eius super filium suum. Obsecro domine dabo illi infantem vivum: et nolite interficere

eum. Contrario illa dicebat. Nec michi nec tibi sit: sed dividatur. Respondit rex: et ait. Dabo hunc infantem vivum: et non dividatur. Hec est autem mater eius. Audivimus itaque omnis israel iudicium quod iudicasset rex: et amoverunt regem vires sapientiae dei esse in eo ad faciendum iudicium.

Erat autem rex salomon ¶ regnans super omnem israel: et hii principes quos habebat. Azarias filius sadoch sacerdotis: helioreph et ahia filii sela scribe. Iosaphat filius ahilud a contentariis. Banaia filius ioiade super exercitum. Sadoch autem et abiachar sacerdotes: azarias filius nachan super eos qui assistebant regi. Sabud filius nachan sacerdos: amicus regis: et ahisar praefectus domus: et adoniram filius abda super tributis. Habebat autem salomon duodecim praefectos super omnem israel: quod praestaret annonam regi et domui eius. Per singulos autem menses in anno singuli necessaria ministrabant. Et haec nomina eorum. Benhur in monte effraim. Bendeac in maces: et in salehim: et in bethsames. Et in helon et in bethanan. Bendei in araboth. Iphus enim erat socrus: et dicitur terra ephraim. Benaminadab: cuius nomen naphador: thapher filius salomonis habebat uxorem. Bana filius ahilud regebat thana: et magedo et omnia bethsan: quae est iuxta sarchana subter israel: a bethsan usque abelmeula regione: iuxta galad. Bengaber in ramoth galad: habebat auothair filium manasse in galad. Ipsi praerant in omni regione argob: quae est in basan: segigita civitatis magnae atque munitae: quae habebat seas etas. Rhinadab filius addo praerat in manaim. Archimaas in neptalim. Sed et ipse habebat

basemath filia salomonis i coniugio. Baana filius hufi in aser et i baloch. Josaphat filius pharue in ysachar. Semei filius hela i beniamin. Habet filii furi i terra galaad et in terra seon regis amorrei et og regis basan: sup omnia que erant i illa terra. Iuda et isrl innumerabiles sicut arena maris in multitudi: comedentes et bibentes atq; letantes. Salomon aut erat i ditione sua habes omnia regna secu a flumine terre philistin usq; ad terminum egypti: offeratim sibi munera et seruieni ei iudis dieb vite ei. Erat aut etibus salomonis p dies singlos triginta chori simile et sexaginta chori farine: decem boues pingues et viginti boues pascuales et centu arietes: recepta venatione ceruor capreas atq; bubalor et auu alcidu. Ipe eni obtinebat omne regionē q erat trans flumē sili a thapsa usq; ad gazam et cunctos reges illar regionu: et habebat pacē re omni parte in circui. Habitabatq; iuda et israhel absq; timore vllō vnusquisq; sub vite sua et sibi scu sua a dan usq; belabee: cūdis dieb salomonis. Et habebat salomon quadraginta milia psepia equor curiliu et duodecim milia equestru: nutrebatq; eos supra didi regis pfecti: sed et necessaria mēse regis salomonis cū ingru cura prehebant in tpe suo. Vnde quoq; et paleas equor et iumentor deferebant i locum ubi erat rex: iuxta cōstitutum sibi. Dedit q; deus sapientiā salomoni et prudentiā multā nimis et latitudinē cordis sili arenā q est i litore maris: et pcedat sapientiā salomonis sapientiā omniu orietaliu et egyptior: et erat sapientior iudis hominib. Sapientior etthan ezraire et heuman et calchal et

dorda filijs maol: et erat notius in vniuersis gētib p circui. Locutus ē q; salomon tria milia parabolas: et fuerunt carmina eius quinq milia. Et disputauit sup lignis a cedro que est in libano usq; ad isopu q egredit de pariete: et disseruit de iumentis et volucribus et reptilibus et piscib. Et veniebant de cūdis ppls ad audiendā sapientiam salomonis: et ab vniuersis regibus terre qui audiebāt sapiētā d. **A**lii q; hiram rex tiri secus **U**ltus ad salomonē. Audiuē eni q; ipm vniuersis regē sup isrl p parere ei: quia amicus fuerat hiram dauid omni tpe. Misit aut salomon ad hiram dicens. Tu scis voluntatem dauid patris mei: et quia nō potuit edificare domum nomini dñi dei sui propter bella imminētia per circuitū: donec daret dñs eos sub vestigio pedum eius. Nūc aut requiē dedit deus meus michi p circui: et nō ē lachrimarū occurus mal: quāobrem cogito edificare templum nomini dñi dei mei sicut locutus est dauid pater meus dicens. Filius tu? quē habeo p te sup soliu tuū: tpe edificabit domū nomini meo. Precipe igit ut pcedat michi serui tui cedros de libano: et serui mei sint cū tuis tuis: mercede aut seruor tuor dabo tibi quācūq; petieris. Salomon quō nō est i ppo meo vir: q nouerit ligna cedre sicut sydonij. Cū ego audisset hiram uerba salomonis: letatus ē valde: et ait. Benedictus dñs deus hodie: q dedit dauid filiū sapiētissimum super ppls hūc plurimū. Et misit hiram ad salomonē dicens. Audiui quēcūq; ināstisti michi. Ego faciam omne voluntatē tuā: lignis cedrinis et abiegnis. Serui mei deponēt ea de

libano ad mare: et ego cōponā ea i tabulis i mari usq; ad locū quē significaueris michi: et applicabo ea ibi: et tu tolles ea. Prebebisq; necessaria michi: ut deur abus domui mee. Itaq; hiram dabit salomoni ligna cedrina et ligna abiegna: iuxta omne voluntatem eius. Salomon aut prebebat hiram viginti milia choros tritici in cibum domui eius: et viginti choros purissimi olei. Hec tribuebat salomon hiram p singulos annos. Dedit q; dñs sapientiā salomoni sicut locutus ē ei: et erat pax inter hiram et salomonē: et pcesserūt ambo fedus. Elegitq; rex salomō oparios de omni isrl: et erat indiditio viginta milia viro. Misit baq; eos i libanū: decē milia p mēses singulos viallim: ita ut duobus mēsihus essent i domib suis. Et adoniram erat super huiusmodi indiditio nem. Succurrunt itaq; salomoni septuaginta milia viri qui onera portabāt: et octoginta milia latentes in monte: absq; ppositis q perant singulis operibus numero trū milia et trecentor p pimentū pso et hys q fatiebant opus. Precepitq; rex ut tollerēt lapides grandes lapides piosos in fundamentū templi et quadratē eos: quos dolauerunt cūctarij salomonis et cūctarij hiram. Porro biblij parauerūt ligna et lapides ad edificandā domū. **A**dū ē ergo spiringādimō **U**ltus ad salomonē. **E**t octogesimo anno regressi omnes filij isrl de terra egypti i aūo quarto mense aio ipe ē mēsis sedis regni salomonis sup isrl: edificare cepit domū dñō. Domus aut quā edificabat rex salomon dñō habebat sexaginta cubitos i longitudine: et viginti cubitos in latitudine: et triginta cubitos in

altitudine. Et portis erat ante templū viginti cubitorū longitudinis iuxta mensurā latitudinis templi: et habebat decē cubitos latitudinis ante faciem templi: fecitq; in templo fenestras obliquas. Et edificauit sup parietem templi tabulata p gēu in parietibus domi p circui templi et oraculi: et fecit latera in circui. Tabulatū quod subter erat quinq cubitos habebat latitudinis: et mediū tabulatū sex cubitorum latitudinis: et ceterū tabulatū septē habēs cubitos latitudinis. Trabes aut posuit in domo p circui forinsecus: ut non heret muris templi. Domus aut cū edificaret de lapidibus dolatis atq; pfectis edificata est: et malle et securis et omne ferramentū nō sunt audita in domo cū edificaret. **A**lii lateris medij in pariete erat domus de re: et p eadem ascedebāt in mediū terraculi: et a medio i tertiū. Et edificauit domū: et consumauit eam. Legit q; domū laquearib cedrinis: et edificauit tabulatū sup omne domū quinq cubitis altitudinis: et operuit domū lignis cedrinis. Et factus ē sermo dñi ad salomonē dicens. Domus hec quā edificas: si ambulaueris i preceptis meis: et iudicia mea feceris: et custodieris oīa mādara mea gradiente per ea: firmabo sectionē meū tibi quē locutus sum ad dauid patrem tuū: et habitabo i medio filior isrl: et nō derelinquā ppls meū israhel. Igit edificauit salomon domū: et consumauit eā. Et edificauit parietes domi iunctis: sequē tabulatis cedrinis a paumēto domus usq; ad summīatē parietū: et usq; ad laqaria: et operuit lignis cedrinis iunctis: et reit paumentū domus tabulis abiegnis. Edificauitq;

viginti cubitos ad posteriorē partem
templi tabulata cedrina a pavimento
usq; ad superiora: et fecit interiorē do-
mum oraculi in sanctū sanctorū. Por-
ro quadraginta cubitos erat ipm tem-
plum p foribus oraculi: et retro oīs
domus intrinseca uestiebatur habens
ornaturas et iunduras suas fabrefa-
ctas: et telaturas eminentes. Omnia ce-
drinis tabulis uestiebantur: nec omni-
no lapis apparere poterat in pariete.
Oraculū autē i medio domus i interio-
ri parte fecerat: ut poneret ibi archā fe-
deris dñi. Porro oraculū habebat vi-
ginti cubitos lōgitudinis et viginti cu-
bitos latitudinis et viginti cubitos alti-
tudinis: et operuit illud atq; uestiuit
auro purissimo. Sed et altare uestiuit
cedro. Domū q; ante oraculū operuit
auro purissimo: et affixit lamias da-
uis auratis. Michilq; erat in templo:
quod non auro tegeret. Sed et totū al-
tare oraculi texit auro. Et fecit in ora-
culo duo cherubin de lignis oliuay:
decē cubitos altitudinis. Quinq; cubi-
torum ala cherub una: et quinq; cubito-
rum ala cherub altera: id est decē cubi-
tos habentes a summitate ale usq; ad
ale alteri summitatē. Decē q; cubito-
rum erat cherub sedes i mensura pari:
et opus unū erat in duob; cherubin:
id est altitudinē habebat unus cherub
decem cubitos: et similiter cherub sedes.
Posuitq; cherubin i medio templi inte-
rioris. Et sedebāt autē alas suas che-
rubin: et tangebāt ala una parietē et ala
cherub sedis tangebāt parietem alterū:
ale autem altere i media parte templi
se invicē cōtingebāt. Texit q; cherubin
auro. Et quites parietes templi p circuli
cum sculpsit varijs telaturis et tortis.
Et fecit in eis cherubin et palmas et

picturas varias: quasi prominentes
de pariete et egrediētes. Sed et pavimen-
tum domus texit auro intrinsecus et
extrinsecus. Et i ingressu oraculi fecit
duo ostiola de lignis oliuay: postq;
angulos quinq; et duo ostia de lignis
oliuay. Et sculpsit in eis picturā che-
rubin et palmarum species: et anaglypha
valde pminētia et texit ea auro: et op-
ruit eam cherubin et palmas et cetera
auro. Fecitq; i introitu templi postea
de lignis oliuay quadrāgulatō: et
duo ostia de lignis albięguis altitudi-
nis: et vtrūq; ostiū duplex erat: et i-
nitent tētes aperiebāt. Et sculpsit che-
rubin et palmas et telaturas valde e-
minētes: opuitq; oīa laminis auratis.
Ope quadro ad regulā. Et edificavit
autē introitus: cubitos ordinibus lapidū
politorū: et vno ordine lignū: et dñi
anno quarto fundata est. **U**
domus dñi in mense sio: et in
anno undecimo mēse ebul: ipse mē-
s octauus: perfecta ē dñi in omni ope
suo: et in vniuersis vtriuslib; dedica-
uitq; eā annis septē. Domū autē suā
edificavit salomon tredecim annis: et
ad perfectū usq; pduxit. Edificavit q;
domū salē libani tantū cubitos lō-
gitudinis: et quingenta cubitos la-
titudinis: et triginta cubitos altitudi-
nis: et quatuor deambulatores inter
columnas cedrinās. Ligna quippe ce-
drina reciderat i columnas: et tabula-
tis cedrinis uestiuit totā camerā: que
quadrāgintaq; cubitis sustinebatur.
Vno autē ordo habebat columnas quin-
decim cōtra se invicē positas: et regio-
ne se respiciētes equali spacio i inter co-
lumnas: et super columnas quadrāgu-
lata ligna in ardis equalia. Et posi-
tū columnarū fecit quinquaginta

cubitorū lōgitudinis: et triginta cubi-
torum latitudinis: et altera portū in
faciē maioris portus: et columnas
et epistilia super columnas fecit. Porro
autē q; solij in qua tribunal est fecit: et
texit lignis cedrinis a pavimento usq;
ad summitatē: et domacula i qua sede-
batur ad iudicandū: erat i medio por-
tū simili ope. Domū quoq; fecit filie
pharaonis quā vxore duxerat salo-
mon: tali ope quali et hanc portū.
Omnia lapidib; pñolis q; ad normā
quandā atq; mensurā tam intrinsec;
q; extrinsecus terrati erāt: a fundamēto
usq; ad summitatē parietū: et intrinsecus
usq; ad arcum maius. Fundamēta
autē de lapidib; pñolis lapidib; ma-
gnis: decē hinc octo cubitos: et desuper
lapides pñoli equalis mesure sedē
erant: similiterq; de cedro. Et arcum
maius rotundū tū ordinū de lapidi-
bus sedis: et vni ordinis de dolata
cedro: necnō et in arco domus dñi inte-
riori et in portū domus. Miltiq; rex sa-
lomon: et tulit hīrā de vxo filiū mulie-
ris vidue de tribu neptalim patre vxo
artifici eratū: et pleni sapientia intelli-
gentia et doctrina: ad faciendū omne
opus rē etc. Qui cū venisset ad regem
salomonē fecit omne opus ei: et fū-
xit duas columnas ereas decē et octo
cubitos altitudinis columnā vnā: et
linea duodeci cubitorū ambiebat co-
lumnā vtrāq;. Duo quoq; capitel-
la fecit que ponerent super capita colu-
mnarū fusilia rē etc: quinq; cubitos al-
titudinis capitellū vniū: et quinq; cubi-
torum altitudinis capitellū alterū: et
quasi i modū rotis et ratenarū sibi in-
uicem miro ope cōnectas. Vtrūq; capi-
tellum columnarū fusile erat. Septe-
na uestiuit retacula in capitellū vno:

et septena retacula in capitellū altero.
Et pfectis columnas: et duos ordines
per circuitū retaculorū singulorū: ut te-
gerent capitella q; erāt super summitatē
malorū granatorū. Eodem modo fecit
et capitellū sedis. Capitella autē q; erāt
super capita columnarū quasi ope lilij
fabricata erāt in portū: quatuor cu-
bitorū: et rursum alia capitella i sum-
mitate columnarū desuper iuxta men-
suram columnarū cōtra retacula. Ma-
lorum granatorū autē duodeci ordines
erāt: i circuitu capitelli sedis. Et statuit
duas columnas i portū templi. Cūq;
statuisset columnam dexterā: vocauit
eam nōte iachim. Similiter eregit co-
lumnā sedam: et vocauit nōmē eius
hōoz. Et super capita columnarū opus
in modū lilij posuit: pfectūq; est opus
columnarū. Fecit q; mare fusile decem
cubitos a labio usq; ad labiū: rotun-
dum in circuitu. Quinq; cubitos alti-
tudo eius: et reticula triginta cubitos
cingebāt illud p circuitū: et sculptura
subter labiū circuebat illud decē cubitis
ambies mare. Duo ordines sculptu-
rarum histriatarū erāt fusiles: et stabāt
super duodeci tones. Et quib; res respi-
ciant ad aquilonē et res ad occiden-
tem: et res ad meridie: et res ad orientem:
et mare super eos desuper erat: quorū
posteriora vniūsa intrinsecus laticita-
bant. Grossitudo autē litteris tū vn-
ciarum erat: labiumq; ei quasi labi-
um calicis et solui repandi lilij. Duo
milia batos capiebat: et cetera multa me-
tetas. Et fecit bases decē ereas: quorū
cubitos lōgitudinis: bases singulas:
et quorū cubitos latitudinis et tū cubi-
torum altitudinis: et ipm opus basū
intrinsecus erat. Et sculpture inter iūdu-
ras: et inter coronulas et plectas: leones

et boues. et cherubim. et i iunduris simili-
liter desup. Et subter leones et boues
quasi lora et eae dependencia. et quatuor
rote p bales singulas et axes eae. et p
quatuor partes qsi humeruli subter lute-
rem fusiles. tota se inuice respiciant.
De q; luteis intrinsecus erat in capi-
tis limitate. et quod forinsec? appare-
bat un? cubiti erat totu rotundum. pa-
riterq; habebat unu cubitu et dimidiu.
In angulis aut? columnaru varie ce-
lature erant. et media intercolumnia
quadrata no rotunda. Quatuor q; ro-
te q per quatuor angulos bales erat:
coherebant sibi subter basim. Una ro-
ta habebat altitudinis cubitu et semis.
Tales aut? rote erant: quales solent in
curru fieri. Et axes eae. et radij. et rati
et modioli: oia fusilia. Nam et hume-
ruli illi quatuor p singulos angulos
bales unius: et ipa bali fusiles et con-
iuncti erant. In summis aut? bali
erat quedam rotunditas un? et dimidij
cubiti. ita fabrefacta ut luter desup pos-
set imponi: habes celaturas suas va-
riasq; sculpturas et semetipsa. Scul-
psit q; in tabulis illis que erat et eae
et i angulis cherubin et leones. et pal-
mas. quasi i similitudine hois stan-
tis: ut no celata sed apposta p circui-
um viderent. In hunc modu fecit de-
cem bales: fusura una et mensura. scul-
pturasq; consimili. fecit q; decem luteas
meas. Quadraginta batos capidat
luter unus: etatq; quatuor cubitoj. Sin-
gulosq; luteas p singulas id est decem
bales posuit: et constituit decem bales.
quinq; ad dexteram partem templi et quinq;
ad sinistram: mare aut? posuit ad dexe-
ram partem templi contra orientem ad me-
ridian. fecit ergo hanc lebetes et scu-
tas et annulas: et perfecit omne opus

regis salomonis in templo dñi: colu-
mnas duas. et funiculos capitellor
sup capita columnar et malograna-
ta quadringenta in duobz rotundis:
duos versus malos granator: et rota-
culis singulis ad operiendos funicu-
los capitellor q erat sup capita colu-
mnaru: et bales decem et luteas decem
sup bales: et mare unu. et boues duo
decem subter mare: et lebetes et scutas
et annulas. Omnia vasa que fecit hi-
ram regi salomoni in domo dñi: de
auritalco erat. In campestris regione
iordanis fudit ea rex in argillola re-
ra: inter sochor et sathau. Et posuit
salomon oia vasa in domo domini.
Propter multitudinē aut? nimia. non
erat pondus eis. fecitq; salomō oia
vasa in domo dñi: altare aureum. et
mensam sup quam ponerent panes
propositionis aurea: et candelabra
aurea quinq; ad dexteram et quinq; ad
sinistram. contra oraculu et aureo puro:
et quasi lilij flores. et lucernas desuper
aureas. et fortipes aureos. et ydras.
et fusinulas. et fialas. et mortariola.
et thuribula de auro purissimo: et car-
dines ostior dom? interioris sancti
sanctor. et ostior dom? ipli et aureo
erat. Et perfecit omne opus quod fa-
ciebat salomon in domo dñi: et immi-
lit q; sanctificauerat dauid pater suus
argenti et aurum et vasa: reposuitq;
in thesauris domus dñi. **iii.**

Tunc congregati sunt omnes ma-
iores natu isrl cu principibz mi-
bunim et duces familiarum filiar isrl ad
regē salomonē in iherlm: ut deferrent
archam federis dñi de civitate dauid
id est de syon. Conuerterq; ad regē salo-
monem uniuersus isrl in mense betha-
nim i soleni die: ipse ē mēsis septimus.

Veneruntq; cum eis senes de isrl: et tulerunt
archā sacerdotes: et portauerunt archā
dñi et tabernaculu federis et oia vasa
sanctuarij que erat i tabernaculo: et fe-
rebant ea sacerdotes et leuite. Rex autē
salomon et omnis multitudo isrl q con-
uenerat ad eū gradiebant cū illo ante
archā: et immolabant oues et boues
absq; estimacione et numero. Et inu-
lerunt sacerdotes archā federis dñi in
locu suu i oraculu ipli i sanctu sancto-
rum: subter alas cherubin. Siquidē
cherubin repandebat alas super locu
arche: et pregebant archā: et pedes eius
desup. Cūq; eminebat pedes et appare-
rent limitates eoru foris sanctuariu
ante oraculu: non apparebant ultra re-
trinsecus: qui et fuerat ibi usq; in pre-
sentē diē. In archa autē no erat aliud
nisi due tabule lapidee quas posue-
rat in ea moyses in oreb: quādo pepi-
git dñs sedus cū filiis isrl. cum egrede-
rentur de terra egipti. factu est autē cū
egissent sacerdotes de sanctuario. nebu-
la impleuit domū dñi: et no poterant
sacerdotes stare. et ministrare propter
nebulā. Impleuerat enī gloria dñi do-
mum dñi. Tunc ait salomon. Domi-
nus dixit ut habitaret i nebula. Edi-
ficans edificauit domū et habitaculu
tū: firmissimu soliu tuu i saupiternu.
Conuerterq; rex facie suam: et bñdixit
omni ecclesie i isrl. Omnis enim ecclia
isrl habet. Et ait salomon. Bñdixit
dñs deus isrl: qui locutus est ore suo
ad dauid patrem meū: et in manibus
eius perfecit dñs. A die qua eduxi popu-
m isrl de egipto. no elegi civitatem de
vniuersis tribubz isrl ut edificaret domū.
et esset nomen meū ibi: sed elegi dauid:
ut esset super popu meū isrl. Voluitq;
dauid pater meus edificare domum

nomini dñi dei isrl: et ait dñs ad da-
uid patrem meū. Quod cogitasti i corde
tuo edificare domū nomini meo: be-
necisti hunc ipm mētem tuā. Verūta-
men tu no edificabis michi domum:
sed filij tu? q egrediet de rebus tuis: ipse
edificabit domū nomini meo. Cōfir-
mauit dñs sermone suū que locutus
est: Ratiq; p dauid pater meo. et sedi
sup thronu isrl sicut locut? est dñs: et
edificauit domū nomini dñi dei isrl:
et constituit ibi locu arche in qua sedus
dñi est: quod percussit cū patribz nrīs.
quādo egressi sunt de terra egipti. Bre-
uē autē salomō ante altare dñi i con-
spetu ecclesie isrl: et repādit manus
in celū et ait. Dñe de? isrl nō ē simili-
sui deus i celo desup. et sup terrā desub:
qui custodis pactū et misericordiam seruis
tuis qui ambulāt corā te i toto corde
suo: qui custodisti seruo tuo dauid pa-
tri meo que locut? es ei. Dñe locut? es
et manibus perfecisti: ut hec dies pbar.
Nūc igit dñe de? isrl. cōserua famulo
tuo dauid patri meo que locut? es ei
dñs. Nō auferat de te vir corā me. q
sedeat sup thronu isrl: ita tamen si cu-
stodierint filij tui viā suā. ut ambulet
corā me. sicut tu ambulasti i conspectu
meo. Et nūc dñe de? isrl. firmetur ver-
ba tua: que locut? es seruo tuo dauid
patri meo. Ergo ne putandū ē quod
vere de? habitet sup terrā? Si tū celū
et celi celos ne capere nō possunt: quāto
magis dom? hec quā edificauit. Sed
respice ad oracionē serui tui. et ad pre-
ces eius dñe de? meus. Audi ymnū et
oracionē quā serui tui orat corā te ho-
die: ut sicut oculi tui aperti sup domū
hanc nocte ac die: super domū de qua
dixisti erit nomen meū ibi: ut exaudias
oracionē quā orat in loco isto ad te

securus tu: ut exaudias deprecationem
seculi tui et populi tui israel. quidquid oraverit
in loco isto: et exaudies in loco habita-
culi tui in celo: et cum exaudieris populum
eius. Si peccaverit homo in proximum
suum et habuerit aliquod iuramentum
quo teneat affectus: et venerit propter iu-
ramenti coram altari tuo in domum tuam:
tu exaudies in celo: et facies et iudicabis
secutos tuos. condemnas impium: et red-
dens viam suam super caput eius: iustitiamque
iustum: et retribues ei secundum iustitiam suam.
Si fugerit populus tuus israel inimicos suos
quia peccaverit: est tibi: et agnoscens peni-
tentiam et convertentes nomini tuo: vene-
runt: et adoraverunt et deprecati sunt fuerint
in domo hac exaudi in celo: et dimitte
peccatum populi tui israel: et reduces eos in ter-
ram quam dediisti patribus tuis. Si da-
lum fuerit celum: et non pluerit propter pecca-
ta eorum: et orantes in loco isto penitentiam
egerint nomini tuo et a peccatis suis
converti fuerint propter afflictionem suam: ex-
audi eos in celo: et dimitte peccata ser-
vorum tuorum: et populi tui israel: et ostende eis
viam bonam per quam ambulent: et da plu-
viam super terram quam dediisti populo tuo in
possessionem. Si fames si obortus fuerit in
terra aut pestilentia aut corruptio aeris
aut erugo: aut locustae vel rubigo: et af-
fuerit ei inimicus: et portas obsideris:
omnis plaga: omnis infirmitas: cum-
da de oratione et impetratio quae acciderit
cuncti homini de populo tuo israel: si quis
cognoverit plagam cordis sui: et repa-
ret manus suas in domo hac: tu exau-
dies in celo in loco habitationis tuae: et
repropitiaberis: et facies ut des unicui-
que secundum vires vias suas: sicut videt
cor eius: quia tu nosti solus cor omnium
filiis hominum: ut timeat te cunctis diebus
quibus vivunt super faciem terrae quam dediisti

patribus nostris. Insuper et alienigena
qui non est de populo tuo israel cum venerit de
terra longinqua propter nomen tuum: audi-
etur enim nomen tuum magnum et manus
tua fortis: et brachium tuum extensum ubique.
Cum venerit ergo et oraverit in hoc loco: tu
exaudies in celo in firmamento habita-
culi tui: et facies omnia per quibus invoc-
averit te alienigena ut discant universi
populi terrarum nomen tuum: sicut populus
tuus israel: et probet quia nomen tuum in-
vocatum est super domum hanc quam edificavi.
Si egredius fuerit populus tuus ad bellum
contra inimicos suos per viam quocumque
miseris eos: orabunt te contra viam quocumque
navigas: quam elegisti: et contra domum quam
edificavi nomini tuo: et exaudies in
celo orationes eorum: et pios eorum: et faci-
es iudicium eorum. Quod si peccaverit tibi
non est enim homo qui non peccet: et ita-
tus tradideris eos inimicis suis: et capi-
tium dudi fuerit in terra inimicorum: longe
vel prope: et egerint penitentiam in corde
suo in loco captivitatis: et converti de-
precati sunt fuerint in captivitate sua di-
centes: peccavimus: inique egimus: im-
pij gessimus: et reverti fuerint ad te in uni-
verso corde suo: et tota anima sua in
terram inimicorum suorum ad quam captivi
dudi fuerint: et oraverint te contra viam
terram quam dediisti patribus tuis: et con-
vertentur: quam elegisti: et impli quod edifi-
cavi nomini tuo: exaudies in celo in fir-
mamento solii tui: orationes eorum: et pios
eorum: et facies iudicium eorum: et propitiaberis
populo tuo qui peccaverit tibi: et omnibus in-
iustis eorum quibus peccaverint tibi: et er-
et dabis misericordiam coram eis: quia ego ca-
ptivos habueris ut miserantur eis. Po-
pulus enim tuus est: et hereditas tua
quos eduisti de terra egypti: de medio
formae feceris: ut sint oculi tui aperti

ad deprecationem seculi tui et populi tui israel:
et exaudies eos in universis per quibus in-
vocaverint te. Tu enim separasti eos tibi
in hereditatem de universis populis terrae: si-
cut locutus es per moysen servum tuum:
quando eduisti patres nostros de egipto
dicens deus. statum est autem cum compleret salo-
mon orans dominum omnem orationem et
deprecationem hanc: surrexit de conspectu al-
taris domini. Vntusque enim genu in terram fce-
rat: et manus repandebat ad celum. Surrexit
ergo et benedixit omni ecclesie israel: voce
magna dicens. Benedixit dominus qui dedit
requiem populo suo israel: iuxta omnia que lo-
cutus est. Non recidit neque unum quidem timor
ex omnibus bonis quae locutus est per moysen
servum suum. Sic dominus deus noster nobiscum
sicut fuit cum patribus nostris: non declin-
quens nos neque prociens: sed inclinet
corda nostra ad se: ut ambulemus in uni-
versis vijs eius: et custodiamus mandata
eius: et testimonia: et iudicia quaecumque
mandavit patribus nostris: et sicut timorem
meum isti quibus deprecatus sum coram domino
appropinquantes coram domino deo nostro: die
ac nocte: ut faciat iudicium servum suum et
populo suo israel: per singulos dies: et sciant
omnes populi terrae quia dominus ipse est deus: et non
est ultra absque eo: sicut quod cor nostrum praefatu
est domino deo nostro: ut ambulemus in decre-
tis eius: et custodiamus mandata eius: sicut
et hodie. Agitur rex et omnes israel cum eo im-
molabant victimas coram domino. Mand-
avitque salomon hostias pacificas quas
immolavit domino: bovum viginti duomi-
lia et ovium centum viginti milia. Et dedi-
cavit templum domini regi et filijs israel. In
die illa dedicavit regem medium aetatis: quod
erat annus domus domini. fecit quippe olo-
caustum ibi: et sacrificium et adipem pacifico-
rum: quoniam altare novum quod erat coram domino
minus erat: et regem non poterat olocaustum

et sacrificium et adipem pacificorum. fecit
ergo salomon in die illo festivitatem cele-
brem: et omnes israel cum eo in multo magna
ab interitum emach usque ad rivum egypti
coram domino deo nostro septem diebus: et septem di-
ebus: id est quatuordecim diebus: et in die
octavo dimisit populos. Qui benedixit
regi: praefati sunt in tabernacula sua: letantes
et alacri: corde super omnibus bonis quae fece-
rat dominus david servo suo et israel populo suo.
Estatum est autem cum perfecisset
salomon edificium domus domini: et edi-
ficium regis: et omne quod optaverat
et voluerat facere: apparuit ei dominus se-
cundo sicut apparuerat ei in gabaon.
Dixitque dominus ad eum. Exaudivi oratio-
nem tuam et deprecationem tuam: quam depra-
catus es coram me. Benedixi domum
hanc quam edificasti: ut ponatur nomen
meum ibi in sempiternum: et erit oculi mei
et cor meum ibi cunctis diebus. Tu quod si am-
bulaveris coram me sicut ambulavit pa-
ter tuus in simplicitate cordis: et in equi-
tate et feceris omnia que praeci tibi: et iudi-
cia mea servaveris: et legitima mea: po-
nam thronum regni tui super israel in sem-
piternum sicut locutus sum david patri
tuo dicens: non auferet vir de genere tuo
de solio israel. Si autem aversione averti
fueritis vos et filij vestri non sequentes
me: nec custodientes mandata mea: et
testimonia: et colentes deos alienos et
adoraveritis eos: auferam israel de su-
perficie terrae quam dedi eis: et templum quod
edificavi nomini meo: praecidam a conspe-
ctu meo: et itaque israel in proverbium et in fabu-
lam cunctis populis: et domus haec erit in exem-
plum. Quoniam qui aversionem per eam stupbit:
et libilabit: et dicit. Quare fecit dominus sic
terre huic et domui huic? Et respondebit.
Quia declinaverunt dominum deum suum qui

eduxit patres eorum de terra egipti et secuti sunt deos alienos et coluerunt eos et adgrauerunt eos: idcirco induxit dominus super eos omne malum hoc. Et completis autem annis viginti postquam edificauerat salomon duas domos id est domum domini et domum regis hiram rege tyri prebente salomoni ligna cedrina et abiegnia et aurum iuxta omne quod opus habuerat: tunc dedit salomoni hiram viginti opida in terra galilee. Et ceterus est hiram de tyro: ut videret opida que dederat ei salomon: et non placuerunt ei. Et ait. Nece sunt civitates quas dedi tibi michi frater. Et appellavit eas terram habul usque in diem hunc. Misit ergo hiram ad regem salomonem centumviginti talenta auri. Hec est summa repellarum quam obtulit salomon regi ad edificandum domum domini et domum suam et melle et mirum iherusalem: et eler et mageddo et gazer. Pharaon rex egipti ascendit et cepit gazer succenditque eam igni: et thannanum quod habitabat in civitate interfecit: et dedit eam in dorem filie sue uxori salomonis. Edificavit ergo salomon gazer et bechoron inferior et baalath et palmiram in terra solitudinis: et omnes viros qui ad se pertinebant et erant absque muro munivit: et civitates curruum et civitates equorum et quodcumque ei placuit ut edificaret in iherusalem et in libano et in omni terra potestatis sue. Et munivit populum qui remanserat de amoritis et de ethiis et pherezis et fucis et iebusis: qui non sunt de filiis israel: horum filios qui remanserant in terra quos scilicet non potuerat filii israel exterminare fecit salomon tributarios usque in diem hunc. De filiis autem israel non constituit salomon servare quicquam: sed erant viri bellatores et ministri ei et principes et duces et prelati

turruum et equos. Erant autem principes super omnia opera salomonis populi quinquaginta: qui habebant subiectum populum et statuerunt operibus imperabant. Filia autem pharaonis ascendit de civitate david in domum suam: quam edificaverat ei salomon. Tunc edificavit melle. Offeratque salomon vobis vitulos puros singulos odorantia et panificas victimas super altare quod edificaverat domino: et adolebat thymiana coram domino. Perfecitque est templum. Et melle quoque fecit rex salomon in alio genere que sunt iuxta asiam in litore maris rubri: in terra ydume. Misitque hiram classe illa viros suos viros nauticos et quatuor maris cum suis salomonibus: qui cum venissent i phoenicem: sumptum inde aurum quadringentorum viginti talentorum dederunt ad regem salomonem. **S**ed et regina saba audita fama salomonis in nocte domini: venit temptare eum in enigmate. Et in gressu iherusalem mulo cum comitatu et diuinis camelis portantibus aromata et aurum finitum nimis et gemmas preciosas venit ad regem salomonem: et locuta est ei omnia que habebat in corde suo. Et docuit eam salomon omnia verba que proposuit. Non fuit homo qui regi posset latere: et non responderet ei. Videns autem regina saba omnem sapientiam salomonis et domum quam edificaverat et viros melle et habitacula servorum et ordines ministrantium vestibus eorum et pinnetas odorantia que offerbat in domo domini non habebat ultra spiritum: dixitque ad regem. Verus est sermo quem audiui in terra mea super sermonibus tuis et super sapientia tua: et non credidi narratibus ministris: donec ipsa veni et vidi oculis meis: et probavi quod in media pars ministrum

nuntiata non fuerit. Maior est sapientia et opera tua: quam rumor quem audiui. Beati viri tui et beati servi tui hi qui stant coram te semper: et audiunt sapientiam tuam. Sit dominus deus tuus benedictus cui complacuit: et posuit te super thronum israel eo quod dilexerit dominus israel in sempiternum: et constituit te regem ut faceres iudicium et iustitiam. Dedit ergo regi centumviginti talenta auri: et aromata multa nimis: et gemmas preciosas. Non sunt allata ultra aromata tam multa: quam ea que dedit regina saba regi salomoni. Sed et dallas hiram que portabat aurum de ophir: attulit et ophir ligna thymia multa nimis: et gemmas preciosas. Fecitque rex de lignis thymia sulca domini domini et domini regine: et tharas linaly canoribus. Non sunt allata huiusmodi ligna thymia: neque vis usque in presentem diem. Rex autem salomon dedit regine saba omnia que voluit et petiit ab eo: exceptis hijs que ultra obtulerat ei munere regio. Que restata est: abijt in terram suam cum suis suis. Erat autem pondus auri quod offerbat salomon per annos singulos sexcentorum sexaginta sex talentorum auri: excepto eo quod offerbat viri qui super vestigia laticae et negotiatores: unumque scuta vendentes: et omnes reges arabie ducebantur. Fecitque rex salomon ducenta scuta de auro purissimo. Sexcentos auri fidos dedit laminas scuti unius: et recatas pelras et auro phato. Trecentosque mine auri: unam pelam vestiebant. Posuitque eas regem in domo salus libani. Fecit etiam rex salomon thronum de ebore grande: et vestivit eum auro fulvo nimis: qui habebat sex gradus. Et summas throni rotunda erat in parte posteriori: et due manus hinc acque inde

tenentes sedile: et duo leones stabant iuxta manus singulas: et duodecim leunculi stantes super sex gradus hinc atque inde. Non est factum tale opus in universis regnis. Sed et omnia vasa de quibus potabatur rex salomon erant aurea: et universa suppellex domus salomonis libani de auro purissimo. Non erat argentum nec alicuius preij purabat in diebus salomonis: quia dallas regis per mare cum classe hiram senel per tres annos ibat in tharlis: defatus inde aurum et argentum et dentes elephantorum et simias et pavos. Magnificatus est ergo rex salomon super omnes reges terre divitijs et sapientia: et universa terra desiderabat vultum salomonis: ut audiret sapientiam eius quam dederat deus in corde eius: et singuli deferbant ei munera vasa argentea et aurea vestes et arma bellica aromata que et equos et mulos per annos singulos. Congregavitque salomon curus et equites et facti sunt ei millequadringenti curi et duodecim milia equitum: et disposuit eos per civitates munitas: et cum rege in iherusalem. Fecitque ut tanta esset abundantia argenti in iherusalem quanta et lapidum: et cedrorum prebuit multitudinem: quasi sicomoros que nascuntur in campetribus. Et educebantur equi salomoni de egipto et de choa. Negociatores enim regis emebant de choa: et staturo precio producebant. Egrediebantur autem quadriga et egipto sexcentis fideis argenti: et equus cum quinquecentis. Atque in hunc modum erant reges egypti et sirie equos vendunt. **R**ex autem salomon amavit mulieres alienigenas multas: filiasque pharaonis: et moabitidas et ammonitidas ydumeas et hydonias et cetheas: de gentibus super quibus dixit

dn̄s filijs isrl̄. Non ingrediamini ad eas: neq; de illis ingredient ad v̄ras. Certissime enī auertent corda v̄ra: ut sequamini deos earū. V̄ris itaq; copulatus ē salomon ardentissimo amore. Inuentūq; ei uxores f̄si regine septingente: et concubine trece. Et auertent mulieres cor ei⁹. Cūq; iam esset senex deprauatū ē cor eius p̄ mulieres ut sequeretur deos alienos: nec erat cor ei⁹ perfectum cū dn̄o deo suo sicut cor dauid pri⁹ ei⁹: sed colebat salomon astharchem deam sydoniorū: et thamos deū moabitārū et moloch ydolū ammonitarū. Fecitq; salomō quod nō placuerat corā dn̄o: et nō adimpleuit ut sequeretur dn̄m sicut dauid pater eius. Tūc edificauit salomō sanū thamos ydolo moab in monte q̄ est cōtra iherusalem: et moloch ydolo filiorū ammon. Atq; i hūc modū fecit vniūsis vxoribz suis alienigenis: q̄ adolebāt thura et immolabant dñs suis. Igit̄ iratus ē dn̄s salomoni: quod auersa esset mens ei⁹ a dn̄o deo isrl̄ q̄ apparuerat ei scd̄o: et preceperat de verbo hoc ne sequeretur deos alienos: et nō custodiuit q̄ mandauit ei dn̄s. Dixit itaq; dn̄s salomoni. Quia habuisti hoc apud te et non custodisti pactū meū et p̄cepta mea q̄ mādauī tibi: discipens sandam regnū tuū: et dabo illud v̄ro tuo: veritatem in diebz tuis nō faciā propter dauid patre tuū. De manu filij tui scindā illud: nec totū regnū auferam sed tibi vnā dabo filio tuo: propter dauid seruū meū et iherlm̄ quam elegi. Suscitauit autē dn̄s adulariū salomoni adad ydumē de semine regio: qui erat i edom. Cū enī esset dauid in ydumea et ascendisset ioab princeps milicie ad sepeliendū eos qui fuerant

infecti: et occidisset omne masculinū i ydumea: sex enī mensibz ibi moratus est ioab: et oīs isrl̄ donec inueneret omne masculinū in ydumea: fugit adad ipse et viri ydumē de seruis p̄s ei⁹ cū eo: ut ingrederetur egiptū. Erat autē adad puer paruul⁹. Cūq; inueneret de madian: uenerūt in pharaon. Tulitq; sex viros de pharaon: et inuenerūt egiptū: ad pharaonē regē egipti. Qui dedit ei domū: et abos constituit: et terram delegauit. Et inuenit adad gratiā corā pharaonē valde: in tantū ut daret ei vxorē sororē vxoris sue germanā rafnes regine. Inuēitq; ei soror rafnes genebath filiū: et nūciuit eū rafnes i domo pharaonis. Eratq; genebath habitans apud pharaonem cū filiis ei⁹. Cūq; audisset adad in egipto dormisse dauid cū patribz suis: et mortuū esse ioab principē milicie: dixit pharaonē. Dimittite me: ut vadā in terrā meā. Dixitq; ei pharaon. Quia enī re apud me indiges: ut querās ire ad terrā tuā? At ille respondit. Nulla. Sed obsecro te: ut dimittas me. Suscitauit quoq; ei de⁹ adulariūm razon filiū elhadan qui fugerat adad: et regē soba dn̄m suū: et congregauit cōtra eū viros et factus est princeps latronū cū inisset eos dauid: abierūtq; damascū et habitauerūt ibi: et constituerūt eū regē i damasco: et am adulari⁹ isrl̄ cū diebz salomonis. Et hoc est malū adad et odiū contra isrl̄: regnauitq; in Siria. Iheroboam q; fili⁹ nabath euphrateus de sareda: filius salomonis cū⁹ mater erat nomine sua mulier vidua: leuauit manū cōtra regē. Et hec causa rebellionis aduersus eū: quia salomon edificauit mello: et coquebat voraginem

cūctas dauid patris sui. Erat autē iheroboā vir foris et potens. Videtq; salomon adolenscē bone indolis et induitū cōstituerat eū p̄fectū super tributa vniūse dom⁹ iosep̄. Fadum est igit̄ in tpe illo ut iheroboā egrederetur de iherlm̄: et inueniret eū ahias silonites propheta in via op̄er⁹ pallij nouo. Erat autē duo tantū i agro. Apprehenditq; ahias pallium suū nouū quo cooper⁹ erat sedit in duodēcim parces: et ait ad iheroboā. Tolle tibi decē silluras. Hec enī dicit dn̄s deus israhel. Ego scindā regnū de manu salomonis: et dabo tibi decē tribus. Porro vna tribus remanebit ei p̄pter eū meū dauid: et iherlm̄ ciuitatē: quā elegi ex omnibz tribubz isrl̄: eo q̄ dereliquit me: et adorauit astharchem deam sydoniorū et thamos deū moab: et moloch deū filiorū ammon: et nō ambulauit in vijs meis ut faceret iusticiā corā me: et p̄cepta mea et iudicia sicut dauid pater ei⁹. Nec auferā omne regnum de manu ei⁹: sed ducē ponā eū cū diebz vite sue p̄pter dauid seruū meū quē elegi: q̄ custodiuit mādātā mea et p̄cepta mea. Auferā autē regnū de manu filij ei⁹ et dabo tibi decē tribus: filio autē ei⁹ dabo tribū vnā: ut remaneat lucerna dauid v̄ro meo cū diebz: bus corā me in iherlm̄ ciuitate quam elegi: ut esset nomen meū ibi. De autē assumam: et regnabis sup oīa q̄ deliderat anima tua: et isrl̄ reg sup isrl̄. Si igit̄ audieris oīa que precepro tibi et ambulaueris in vijs meis: et feceris qd̄ rectū est corā me custodies mandātā mea et p̄cepta mea: sicut fecit dauid seruus me⁹: et recūter edificabo tibi domum fidei: quō edificauit dauid domum et tradā tibi isrl̄: et affligā sament

dauid sup hoc: veritatem nō cūctis diebz. Voluit ergo salomon interficere iheroboam. Qui surrexit et affugit in egiptū ad selat regē egipti: et fuit in egipto usq; ad mortē salomonis. Reliquū autē verborū salomonis et oīa que fecit et sapientia ei⁹: ecce vniūsa scripta sunt in libro verborū dierū salomonis. Dies autē quos regnauit salomon in iherlm̄ super omne isrl̄: quadraginta anni sunt. Dormiuitq; salomon cū patribz suis: et sepult⁹ est i ciuitate dauid patris sui: regnauitq; roboam filius eius pro eo. **V**enit autē roboā in sichein. Illuc enī congregatus erat oīs populus isrl̄ ad cōstitundū eū regem. At vero iheroboam filius nabath cū adhuc esset in egipto profugus a facie salomonis regis: audita morte ei⁹ reuertens est de egipto. Misecūq; et vocauerunt eū. Venit ergo iheroboā et oīs multitudo isrl̄: et locuti sunt ad roboā dicentes. Pater tuus durissimū iugū imposuit nobis: tu itaq; nunc imminue paululū de imperio patris tui durissimo et de iugo grauissimo qd̄ imposuit nobis: et seruamus tibi. Qui ait eis. Ite usq; ad ratiū dīem: et redimīni ad me. Cūq; abisset p̄ps: inijt cōsiliū regē roboam cum senioribz: qui assistebāt corā salomone patre eius cū adhuc viveret: et ait. Quod dāis cōsiliū ut rīdeam p̄ps? Qui dixerunt ei. Si hodie obedieris p̄ps huic: et serueris et p̄cedis ei: cessis: locutusq; fueris ad eos verba lenia: et tibi tui cūctis diebz. Qui dereliquit cōsiliū semm quod dederat ei: et adhibuit adolēscētes qui nūciū fuerant ei eo et assistebant illi: dixitq; ad eos. Quod michi dāis cōsiliū ut rīdeam p̄ps?

huic: qui dixerūt michi leui? fac iugū
quod imposuit pater tu? super nos? **Et**
dixerūt ei iuvenes q̄ nuntiū fuerant
cū eo. Sic loquere p̄plo huic: qui locū
n̄ sunt ad te dicētes. Pater tu? aggra
uauit iugū nr̄m: tu releua nos. Sic
loq̄ris ad eos. Minimus digie? me?
gratior est dorso p̄ris mei. **Et** nūc pa
ter meus posuit sup vob iugū graue:
ego autē addā super iugū v̄ro. Pater
me? recidit vos flagellis: ego autē ce
dam vos scorpionibz. **Veni** ergo ihe
roboam: ⁊ dis p̄ps ad roboā. die ter
cia: hinc locut? fuerat rex dñs. reuer
tenti ad me die tertia. **Vēditq;** rex po
pulo dura: deditq; cōsilio sanior qđ
ei dederāt: ⁊ locut? est eis scđm cōsiliū
iuuentū dicens. Pater me? aggrauauit
iugū v̄r̄m: ego autē addam iugo v̄ro.
Pater me? recidit vos flagellis: ego
autē cedā vos scorpionibz. **Et** nō atq̄
uit rex p̄plo quō auersat? fuerat cum
dñs: ut suscitaret verbū suū qđ locut?
fuerat i manu abie s̄lonite ad ihero
boam filiū nabach. **Videns** itaq; po
pulus quod noluisset eos audire rex:
rēdit ei dicens. Que nobis pars i da
uid: uel que hereditas i filio s̄lai? **Va**
de in tabernacula tua isrl. **Mūc** v̄ide do
minū tuā dauid. **Et** abiit isrl i taberna
cula sua. **Sup** filios autē isrl: quicūq;
habitabāt in ciuitatibus iuda: regna
uit roboā. **Misit** ergo rex roboā adu
ram q̄ erat super tributa: et lapidauit
eū oīs isrl: et mort? est. **Porro** rex ro
boam festinus ascendit curru et fugit
in iherlm: recessitq; isrl a domo dauid
usq; i prelatis die. **Isadū** est autē cū au
disset oīs isrl quod reuersus esset ihero
boam miserūt et vocauerūt eū congre
gato rex: et cōstituerūt eū regem super
omne isrl: nec secut? i quisquā domū

David p̄ter tribū iuda solam. Venit
autē roboā iherlm̄ ⁊ congregavit uni-
uersam domū iuda ⁊ tribū beniamin
cunctos odoginta milia electos viros ⁊
bellatores: ut pugnaret contra domū
isrl̄ ⁊ reducerent regnū roboam filii
salomonis. Factū est autē sermo dñi
ad semīā virū dei dīctis. Loquerē autē
roboā filiū salomonis regē iuda ⁊ ad
omnē domū iuda ⁊ beniamin ⁊ reli-
quos de pplō dīctis. Hec dixit domin⁹.
Nō ascendetis: nec bellabitis contra
fratres v̄ros filios isrl̄. Habitauit vir ī
domū suā. A me tū factū ē verbum h̄c.
Audierūt sermonē dñi ⁊ reuersi sunt
de itinere sicut eis praeceperat dñs. Edi-
ficauit autē iheroboā israhm̄ ī mōre
effraim: ⁊ habitauit ibi. Et egressus in-
de edificauit phanuel. Dixitq; iherobo-
am ī corde suo. Nūc reuertetur regnū ad
domū david: si ascenderit ppl̄s isrl̄ ut
faciat sacrificia in domo dñi ī iherlm̄:
et conuerteret cor ppl̄i hui⁹ ad dñm suū
roboam regē iuda: interfectio tūq; me ⁊
reuerterent ad eū. Et rē cogitato cōsilio
fecit duos vitulos aureos: ⁊ dixit eis.
Nolite ultra ascendere iherlm̄. Ecce dis-
tui isrl̄: qui re eduxerunt de terra egypti.
Posuunt; unū ī bethel ⁊ altari in dan:
et factū est verbum hoc in peccatū. Iba-
rūt ppl̄s ad adorandū vitulū usq; in
dan. Et fecit phana ī egressis: et sacri-
dotes de extraneis ppl̄i qui nō erāt de
filijs leui. Constituitq; diē solētaui in
mēse octauo: quīntadecima diē mēsis:
ī similitudinē solēnitatis q̄ celebratā
ī iuda. Et ascendēs altare similiter fe-
cit ī bethel: ut īmolaret vitulos quos
fabricatus fuerat. Cōstituitq; ī bethel
sacerdotes egressorū q̄ fecerat: et ascēdit
super altare quod extruxerat in bethel:
quīntadecima diē mēsis octauī qui

hunc erat de corde suo. Et fecit solamini
 tatem filijs israhel: et ascendit super al-
 tare ut adoleat incensum. **xiii.**
Et ecce vir dei venit de iuda in ser-
 mone dñi in bethel iherosolami-
 tate sup altare: et thus iacient. Et
 exclamavit cōtra altare: et emouit dñi.
 et ait. Altare altare: hec dixit dñs. Ec-
 ce filius noster domui david iohas
 nominē: et immolabit sup te sacerdo-
 tes rectoris q̄ nūc ē et thura succēdūt:
 et ossa hominū sup te incendent. Dedit
 q; in illa die signū dicens. Hoc erit si-
 gnum quod loquor est dñs. Ecce alta-
 re sandet: et effundet cinis qui in eo ē.
 Lūq; audisset rex sermonem hoīs dei
 quē inclamauerat cōtra altare israhel:
 extendit manū suā de altari dicens.
 Apprehēdit eū. Et cecidit man⁹ eius
 quā extendit cōtra eū: nec valuit re-
 nahere eā ad se. Altare q̄ fissum est:
 et effusus ē cinis de altari: iuxta signū
 quod p̄dixerat vir dei in sermone dñi.
 Et ait rex ad virū dei. Deprecare facie
 dñi dei mei et ora p̄ me: ut restituatur
 man⁹ mea michi. Oravit vir dei faci-
 em dñi: et reuersa ē man⁹ regis ad eū:
 et facta est sicut prius fuerat. Locut⁹ ē
 autē rex ad virū dei. Veni mecum domū
 ut p̄dicas: et dabo tibi munera. Re-
 sponditq; vir dei ad regē. Si dederis
 michi mediā partē domi⁹ nre nūc veni-
 am tecū: nec comedā panē neq; bibā
 aquā in loco isto. Sic enī mandatu
 est michi in sermone dñi p̄p̄terea. Nō
 comedas panē neq; bibes aquā: nec
 reueris p̄ viā qua reuisti. Absit ergo
 per alia viam: et nō ē reuersus per iter
 quo uenerat in bethel. phares autem
 quidā senex habitabat in bethel: ad quē
 uenerūt filij sui: et narrauerūt ei oīa q̄
 p̄p̄erā q̄ fecerat vir dei illa die in bethel.

Et verba q̄ locur⁹ fuerat ad regē na⁹
rauerūt patri suo. Et dixit eis pater e⁹
rum. Per quā viā abijt? Stenderunt
ei filij sui viā per quā abierat vir dei q̄
venerat de iuda. Et ait filijs suis. Ste⁹
nere iuncti asinū. Qui cū stauissent:
ascendit et abijt post virū dei: et inue⁹
nit eū sedens sub⁹ cherubinū. Et ait
illi. Tu ne es vir dei qui venisti de iuda?
Rēdit ille. Ego sū. Dixitq; ad eū. Q^{ui}
meū domū: ut comedas panē. Qui
ait. Nō possū reuerti neq; venire tecū:
nec comedā panē nec bibā aquā i lo^{co}
isto: q̄a locur⁹ est dñs ad me i hūo⁹.
ne dñi dicēs. Nō comedas panē et nō
bibes aquā ibi: nec reuertis p viam
qua ieris. Qui ait illi. Et ego ppheta
suiū simils tui: i angelus locur⁹ ē mi^{hi}
et i sermone dñi dicēs. Reduc eū tecū
i domū tuā: ut comedat panē et bibat
aquā. Stetit eū: et reduxit secū. Come⁹
dit ergo panē i domo eius: et bibit a^{quā}.
Cūq; sederēt ad mensā: factus
est sermo dñi ad pphetam q̄ reduxerat
eū. Et reclamauit ad virū dei q̄ vene⁹
rat de iuda dicēs. Dñe dicit dñs. Quia
nō obediēs fuisti oīi dñi: et nō custodi⁹
sti māndatū quod precepit tibi dñs de
us tu⁹ et reuēsus es et comedisti panē
et bibisti aquā i loco i quo precepit tibi
ne comederes panē neq; biberes aquā:
nō inferet cadāuer tuū i sepulcrū patrū
tuorū. Cūq; comedisset et bibisset: stauit
asinum suū ppheta quē reduxerat.
Qui cū abisset inuenit eū leo in viā: et
occidit: et erat cadāuer ei⁹ pedū i iuncte⁹.
Asinus autē stabat iuxta illū: et leo
stabat iuxta cadāuer. Et ecce vires cūse⁹
uantes viderūt cadāuer pedū i viā: et
leonē stāntē iuxta cadāuer. Et venērūt
et diuulgauerūt i ciuitate: i qua ppheta
ille senex habitabat. Quod cum

audisset propheta ille qui reducerat eum de via ait. Vir dei est qui inobediens fuit orationi domini: et tradidit eum dominus leoni: et rostravit eum: et occidit iuxta verbum domini quod locutus est ei. Dixitque ad filios suos. Stentate michi asinum. Qui cum starent et ille abisset: invenit cadaver eius: pedum in via: et asinum et leonem stantes iuxta cadaver. Non comedit leo de cadavere: nec lesit asinum. Tulit ergo propheta cadaver viri dei et posuit illud super asinum: et reversus intulit in civitatem: et posuit eum in sepulchro suo. Et planxerunt eum: heu heu mi frater. Cumque planxissent eum: dixit ad filios suos. Cum mortuus fuero sepelite me in sepulchro in quo vir dei sepultus est: iuxta ossa eius ponite ossa mea. Profecto enim veniet sermo quem predixit in sermone domini contra altare quod est in Bethel: et contra omnia phana regum quod sunt in urbibus samarie. Post verba haec non reversus est iheroboam de via sua pessima: sed contrario fecit de novissimis prophetis sacerdotes regum. Quicunque volebat implebat manus suam: et fiebat sacerdos regum. Et propter hanc causam peccavit domus iheroboam: et eversa est: et delata de superstitie ista. **XXIV** In tempore illo egrotavit abia filius iheroboam. Dixitque iheroboam uxori suae. Surge et comuta habitum ne cognoscaris quod sis uxor iheroboam: et vade in sylo ubi est ahias propheta qui locutus est michi quod regnaturus essem super populum hunc. Tolle quoque in manu tua decem panes et crustulam et vas mellis: et vade ad illum. Ipse enim indicabit tibi: quid eventurus sit puero huic. Fecit ut dixerat uxor iheroboam: et resurgens abiit in sylo: et venit in domum ahie. At ille non poterat videre: quia caligaverunt oculi eius.

prolecedere. Dixit autem dominus ad ahiam. Ecce uxor iheroboam ingreditur in conspectum tuum super filio suo quia egrotat. Hec et haec loqueris ei. Tu ergo illa intrare et dissimulare se esse quae erat: audire ahias sonitum pedum eius introeuntis per ostium: et ait. Ingredere uxor iheroboam. Quare aliam te esse simulas? Ego autem missus sum ad te dicens: nuncius. Vade et dic iheroboam. Hec dicit dominus deus israel. Quia exaltavi te de medio populi: et dedi te dux super populum meum israel: et sedi regnum domus david: et dedi illud tibi: et non fuisti sicut servi mei david qui custodiunt mandata mea: et securus est mihi in toto corde suo faciens quod placitum esset in conspectu meo: sed operatus es male super omnes qui fuerunt ante te: et fecisti tibi deos alienos et simulacra: ut me ad iracundiam provocares: me autem percussisti post corpus tuum: idcirco ecce ego inducam malum super domum iheroboam: et percutiam de iheroboam: minueturque ad parietem et claudum et novissimum in israel: et mundabit reliquias domus iheroboam sicut mundavit solet finis usque ad praeputium. Qui mortui fuerunt de iheroboam in civitate comedant eos canes: qui autem mortui fuerint in agro vorabunt eos aves caeli: quia dominus locutus est. Tu igitur surge et vade in domum tuam: et in ipso introitu pedum tuorum in urbem morietur puer: et planget eum omnis israel et sepeliet. Ipse enim solus interfecit de iheroboam in sepulchro: quia in ventus est super eo sermo bonus a domino deo israel in domo iheroboam. Constituit autem sibi dominus regem super israel: qui percutit domum iheroboam haec dicit: et in hoc tempore: et percutit dominus deus israel sicut movet solet harundinem in aqua. Et evellit israel de terra bona

hanc quam dedit patribus eorum: et veni labit eos transflum: quia fecerunt sibi lucos ut iritarent dominum. Et tradit dominus deus israel propter peccata iheroboam: qui peccavit et peccare fecit israel. Surrexit itaque uxor iheroboam: et abiit: et venit in charla. Cumque illa ingrederetur limen domus: puer mortuus est: et sepelierunt eum et planxit eum omnis israel iuxta sermonem domini quod locutus est in manu servi sui ahie propheta. Reliquia autem verborum iheroboam quomodo pugnavit: et quomodo regnavit: ecce scripta sunt in libro verborum dierum regum israel: dies autem quibus regnavit iheroboam: viginti duo anni sunt. Et dominus iheroboam cum patribus suis regnavitque nadab filius eius pro eo. Porro iheroboam filius salomonis regnavit in iuda. Quadraginta et unus annus erat iheroboam cum regnare cepisset: decem et septem annis regnavit in iherusalem civitate quam elegit dominus ut poneret nomen suum ibi: et omnibus tribubus israel. Mortui autem matris eius naama amanites. Et fecit iudas malum coram domino: et iritauerunt eum super omnibus quae fecerat patres eorum in peccatis suis quae peccaverunt. Edificaverunt enim et ipsi sibi aras et statuas et lucos super omnem collem excelsum et subire omnem arborem frondosam: sed et effeminati fuerunt in ira: feceruntque omnes abhominaciones gentium: quas acciverunt dominus ante faciem filiorum israel. In quinto autem anno regni iheroboam ascendit israhel rex egypti in iherusalem: et tulit thesauros domus domini et thesauros regis et universa diripuit: scuta quoque aurea quae fecerat salomon pro quibus fecit rex iheroboam scuta aurea: et tradidit ea in manu ducum suariorum: et eorum qui recubabant ante ostium domus regis.

Cumque ingrederetur rex in domum domini portabant ea qui praecundi habebant officium: et postea reponebant ad armamentarium suariorum. Reliquia autem sermonum iheroboam et omnia quae fecit: ecce scripta sunt in libro sermonum dierum regum iuda. Fuitque bellum inter iheroboam et iheroboam: cunctis diebus. Dormivitque iheroboam cum patribus suis: et sepultus est cum eis in civitate david. Mortui autem matris eius naama amanites. Et regnavit abia filius eius pro eo. **XXV** Mortui autem matris eius naama amanites. Et regnavit iheroboam filius nabath: regnavit abia super iudam. Tribus annis regnavit in iherusalem. Mortui matris eius maacha filia abestalon: ambulavitque in omnibus peccatis patris sui quae fecerat ante eum: nec erat cor eius perfectum cum domino deo suo sicut cor david patris eius. Sed propter david dedit ei dominus deus suus lucernam in iherusalem ut suscitaret filium eius post eum: et statueret iherusalem: eo quod fecisset david rectum in oculis domini: et non declinasset ab omnibus quae preceperat ei cunctis diebus vite sue: excepto sermone urie ethei: ac tamen bellum fuit inter abiam et iheroboam omni tempore vite eius. Reliquia autem sermonum abie: et omnia quae fecit: nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum regum iuda? Fuitque bellum inter abiam et inter iheroboam. Et dominus iheroboam cum patribus suis: et sepelierunt eum in civitate david: regnavitque asa filius eius pro eo. In anno regis vicesimo iheroboam regis israel: regnavit asa rex iuda: et quadraginta et unus annus regnavit in iherusalem. Mortui matris eius maacha: filia abestalon: et fecit asa rectum ante conspectum domini sicut david pater eius: et abstulit effeminatos de terra:

purgauitq; uniuersas sordes ydoloru-
que fecerat patres eius. Insuper et ma-
acham matrem suam amouit ne esset
princeps i sacris priapi. et i loco eius
que consecrauerat: subuertitq; specum
eius. et contregit simulacrum turpissimu:
et contulit in torrente cedron. Ecce
autem non abstulit. Verumtamen cor asa
perfectum erat cum dno deo suo iudis
diebus suis: et intulit ea que sanctifica-
uerat pater suus: et uenerat in domum
dni: argenteum et aurum et uasa. Bellum
autem erat inter asa et baasa regem israel:
iudis diebus eorum. Ascendit quoque ba-
asa rex israel in iudam. et edificauit ra-
ma: ut non posset quispiam egredi uel
ingredi de parte asa regis iude. Tol-
lens itaque asa omne argentum et aurum
quod reuaserat in thesauris domus
dni: et in thesauris domus regie: dedit
illud in manus seruoꝝ suorum: et misit
ad benadab filium tabraham filij ezion
regem syrie qui habitabat in damasco
dicens. sedus est inter me et te et inter
patrem meum et patrem tuum: ideo misi tibi
munera argentum et aurum: et peto ut ue-
nias. et irritum facias sedus quod habes
cum baasa rege israel: et recedat a me. Re-
quiescit benadab regi asa misit prin-
cipes exercitus sui i ciuitates israel: et
percussit abion et dan et abel domum
maacha. et uniuersam ciuitatem dñi
scilicet terram neptalim. Quod cum audis-
set baasa intremisit edificare rama:
et reuersus est in castra. Rex autem asa
nuntium misit i omnem iudam dicens.
Stans sit recusat. Et tulit lapides
de rama et ligna eius quibus edifica-
uerat baasa: et reuertit de eis rex asa
gabaa beniamin et maspha. Reliqua
autem omniu sermonu asa et uniuersa
fortitudinis eius et cuncta que fecit et

ciuitates quas reuertit: nonne hec scri-
pta sunt i libro uerboru dñi regum
iuda. Verumtamen in tempore senectutis
sue doluit pedes: et dormiuit cum pater-
bus suis et sepultus est cum eis i ciui-
tate dauid patris sui: regnauitq; iosa-
phat filius eius p eo. Madab uero fi-
lius iheroboam regnauit super israel anno
secundo asa regis iuda: regnauitq; super
israel duobus annis: et fecit quod malu
est i conspectu dñi: et ambulauit i uisio-
ne patris sui et i peccatis eius. quibus pec-
care fecit israel. Insidiatus est autem ei
baasa filius ahie de domo ysachar: et
percussit eum i gebethon que est uerbo
philistinorum. Siquide nadab et omnis
israel obsidebant gebethon. Interfecit
ergo illum baasa i anno secundo asa regis
iuda: et regnauit p eo. Cumq; regnasset
percussit omnem domum iheroboam. Non
dimisit nec unam quidem animam de
semine eius donec deleuerit eum: iuxta
uerbum dñi quod locutus fuerat in ma-
nu serui sui ahie filionis. propter pecca-
ta iheroboam que peccauerat: et quibus
peccare fecerat israel: et propter delictum
quo irritauerat dñm deum israel. Re-
liqua autem sermonu nadab et omnia
que operatus est: nonne hec scripta sunt
i libro uerboru dñi regum israel.
Fuitq; bellum inter asa et baasa regem
israel: cunctis diebus eorum. Anno tertio
asa regis iuda regnauit baasa filius
ahie super omne israel in thesa uiginti
quatuor annis: et fecit malum coram dño:
ambulauitq; i uisio iheroboam: et in pecca-
tis eius quibus peccare fecit israel. **xxj**
Factus est autem secundo dñi ad iesu
filium anani contra baasa dñm.
Pro eo quod reuerau te de puluer-
e posui te ducem super populum meum israel:
tu autem ambulasti in uia iheroboam: et

peccare fecisti populum meum israel ut me iri-
taret in peccatis eorum: ecce ego demeta
posteriora baasa: et posteriora domus
eius: et faciam domum tuam: sicut domum
iheroboam filij nabath. Qui mortuus
fuerit de baasa i ciuitate comedent eu
canes: et qui mortuus fuerit ex eo in re-
gione: comedet eum uolucres celi. Re-
liqua autem sermonu baasa: et quecumq;
fecit et filia eius: nonne hec scripta sunt
i libro uerboru dñi regu israel. Mor-
tuum ergo baasa cum patribus suis se-
pultusq; est in thesa: et regnauit hela
filia eius p eo. Cum autem i manu
iesu filij anani propter uerbum dñi factum
esset contra baasa: et contra domum
eius: et contra omne malum quod fecerat
coram dño ad irritandum eu in opibus
manu suar: ut fieret sicut domus ihe-
roboam: ob hanc causam occidit ei-
us: et iesu filium anani propterea. Anno
uicesimo octavo asa regis iuda regnauit
hela filia baasa super israel in thesa duo-
bus annis: et rebellauit contra eum
seruus suus zambri dux medie parti-
equitum. Erat autem hela in thesa biber-
et et uilectus: in domo arsa prefeti
thesa. Iratus ergo zambri percussit et
occidit eum anno uicesimo octavo
asa regis iuda: et regnauit p eo. Cumq;
regnasset et sedisset super solium eius per-
cussit omne domum baasa et non dere-
liquit ex ea mingentem ad parietem:
et pinguos et amicos eius. Deleuitq;
zambri omne domum baasa iuxta uer-
bum dñi quod locutus fuerat: ad ba-
sa i manu iesu prophete propter uniuersa pec-
cata baasa: et peccata hela filij eius:
qui peccauerat: et peccare fecerat israel: pro-
uocantes dñm deum israel in uanitatibus
suis. Reliqua autem sermonu hela
et omnia que fecit: nonne hec scripta

sunt i libro uerboru dñi regu israel.
Anno uicesimo septimo asa regis iu-
da regnauit zambri septem diebus in
thesa. Porro exercitus obsidebat geb-
ethon urbem philistinorum. Cumq; au-
disset rebellasse zambri et occidisse re-
gem: fecit sibi regem omnis israel ambri
qui erat princeps militie super israel
in die illa i castris. Accessit ergo am-
bri et omnis israel cum eo de gebethon:
et obsidebant thesa. Videns autem
zambri quod repugnanda esset ciuitas
ingressus est palatium et succendit se cum
domo regia: et mortuus est in peccatis
suis que peccauerat faciens malum
coram dño: et ambulans i uia ihe-
roboam: et in peccato eius quo fecit pec-
care israel. Reliqua autem sermonu
zambri et insidias eius et pyramides:
nonne hec scripta sunt i libro uerboru
dñi regu israel. Tunc diuisus est populus
israel in duas partes. Media pars
populi sequebatur thebni filium gineth ut
constitueret eum regem: et media pars
amri. Preualuit autem populus qui erat
cum amri populo qui sequebatur thebni
filium gineth: mortuusq; est thebni et re-
gnauit amri. Anno uicesimo primo
asa regis iuda regnauit amri super israel
duodecim annis. In thesa regnauit
sex annis: emittq; motem samarie a so-
mer duobus talentis argenti et edifi-
cauit eum: et uocauit nomen ciuitatis
quam reuertebat nomine somer: id est
montem dñi uel motem samarie. Fecit
autem amri malum in conspectu domini:
et operatus est nequiter super omnes qui
fuerunt ante eum. Ambulauitq; in om-
ni uia iheroboam filij nabath et in
peccatis eius: quibus peccare fecerat isra-
el: ut irritaret dñm deum israel in uani-
tationibus suis. Reliqua autem sermonu

amri et filia eius que gessit: nonne hec scripta sunt in libro verborum dierum regum israel? Dominusque amri cum patribus suis: et sepulchrum est in samaria: regnavitque achab filius eius pro eo. Achab vero filius amri regnavit super israel: anno tricesimo octavo asa regis iuda. Et regnavit achab filius amri super israel in samaria: viginti et duobus annis. Et fecit achab filius amri malum in conspectu domini: super omnes qui fuerunt ante eum. Nec sufficit ei ut ambularet in peccatis iheroboam filij nabath: insuper duxit uxorem iezebel filiam merbaal regis sidoniorum. Et abiit et servavit baal in templo baal: quod edificaverat in samaria: et plantavit lucum. Et addidit achab in ope suo irritans dominum deum israel: super omnes reges israel qui fuerunt ante eum. In diebus eius: edificavit ahiel de bethel ihericho. In abiram primitivo suo fundavit eam: et in segub novissimo suo posuit portas eius: iuxta verbum domini quod locutus fuerat in manu ioseph filij sui. **XXII.**

Et dixit helias thebices de habitatoribus galaad ad achab. Vivit dominus deus israel in cuius conspectu sto: si erit annis hijs ros et pluvia nisi iuxta verbum domini. Et factum est verbum domini ad eum dicens. Recede hinc et vade contra orientem: et abscondere in torrente rarich qui est contra iordanem et ibi de torrente bibes: corvisque precepi ut pascant te ibi. Abiit ergo: et fecit iuxta verbum domini. Cumque abisset: sedit in torrente rarich qui est contra iordanem. Corvi quoque deferabant ei panem et carnes mane: similiter panem et carnes vespere: et bibebat de torrente. Post dies autem aliquoties sic erat? et torrentis?

non enim pluerat super terram. Fadus est ergo sermo domini ad eum dicens. Surge et vade in sarptra sidoniorum: et monebis ibi. Precepi enim ibi mulieri viamque ut pascat te. Surrexit: et abiit in sarptra sidoniorum. Cumque venisset ad portam civitatis apparuit ei mulier vidua colligens ligna: et vocavit eam: dixitque ei. Da michi paululum aque in vase ut bibam. Cumque illa pergeret ut afferret: clamavit post regem eius dicens. Asser michi obsecro et bucellam panis in manu tua. Que respondit. Vivit dominus deus tuus: quia non habeo panem nisi quantum pugillus capere potest farine in ydria: et paululum olei in lechito. En colligo duo ligna: ne ingrediar et faciam illud michi et filio meo: ut comedam? et moriamur. Ad quam helias ait. Noli timere: sed vade et fac sicut dixisti. Veritatem michi primum fac de ipsa farinula subdanti: et panem parvulum: et affe ad me: tibi autem et filio tuo facies postea. Hec autem dixit dominus deus israel. Ydria farine non defecit: nec lechitus olei minuit: usque in diem in qua dominus daturus est pluviam super faciem terre. Que abiit: et fecit iuxta verbum helie. Et comedit ipse et illa et domus eius: et ex illa die ydria farine non defecit: et lechitus olei non est immixtus: iuxta verbum domini quod locutus fuerat in manu helie. Fadum est autem post verba hec: regitavit filius mulieris marissamiliam: et erat languor fortissimus ita ut non remaneret in eo alius. Dixit ergo ad heliam. Quid michi et tibi vir dei? Ingredissus es ad me ut rememorarer iniquitates meas: et interficeres filium meum. Et ait ad eam helias. Da michi filium tuum. Tulitque eam de sinu eius

et portavit in cenaculum ubi ipse manebat: et posuit super lectulum suum: et clamavit ad dominum et dixit. Domine deus meus: etiam ne vidui apert quam ego ut cumque sustentor affligerem: interficeres filium eius? Et respondit se atque mensus est super puerum tribus vicibus: et clamavit ad dominum et ait. Domine deus meus: reuertatur obsecro anima pueri huius in viscera eius. Et respondit dominus vocem helie: et reuersa est anima pueri intra eum: et reuixit. Tulitque helias puerum et deposuit eum de cenaculo in inferiorem domum: et tradidit matri sue: et ait illi. En vivit filius tuus. Dixitque mulier ad heliam. Nunc in isto cognovi quoniam vir dei es tu: et verbum domini ore tuo verum est. **Cumque**

Post dies multos: factum est verbum domini ad heliam: in anno tricesimo octavo. Vade et ostende te achab: ut deum pluviam super faciem terre. Igitur ergo helias ut ostenderet se achab. Erat autem famis vehemens in samaria. Horavitque achab abdiam dispensatorem domus sue. Abdias autem timebat dominum deum valde. Nam cum interficeret iezebel prophetas domini tulit ille centum prophetas et abscondit eos quinquagenos et quinquagenos in speluncis: et paravit eos pane et aqua. Dixit ergo achab ad abdiam. Vade in terram ad uniuersos fontes aquarum et in cunctas valles: si forte possimus inuenire herbam et saluare equos et mulos: et non penitus inuicta intereant. Diuiserunt quoque sibi regiones: ut circuit eas. Achab ibat per viam unam: et abdias per viam alteram scilicet. Cumque esset abdias in via: helias occurrit ei. Qui cum cognovisset eum: cecidit super faciem suam et ait. Num tu es domine mi helias? Cui

ille respondit. Ego. Et dixit. Vade et dic domino tuo. Adest helias. Et ille: quid peccavi inquit quoniam trades me servum tuum. in manu achab ut interficiat me? Vivit dominus deus tuus: quia non est gens aut regnum: in quo non miserit dominus meus te requirens. Et respondens illi cunctis non est hic: adiuvavit regna singula et gentes: eo quod minime reperiretis. Et nunc dices michi: vade et dic domino tuo adest helias? Cumque recessero a te spiritus domini asportabit te in locum quem ego ignoreo: et ingressus nuntiabo achab: et non invenient te interficiet me. Servus autem tuus timet dominum ab infantia sua. Numquid non indicatum est tibi domino meo quid fecerim cum interficeret iezebel prophetas domini: quod absconderim de prophetis domini centum viros quinquagenos et quinquagenos in speluncis et paraverim eos pane et aqua? Et nunc tu dices vade et dic domino tuo adest helias: ut interficiat me? Et dixit helias. Vivit dominus regebat ante tuum vultum sto: quia hodie apparebo ei. Abiit ergo abdias in occursum achab: indicavitque ei. Venitque achab in occursum helie: et cum vidisset eum ait. Tu ne es ille: qui conturbas israel? Et ille ait. Non ego turbavi israel sed tu et domus patris tui: qui dereliquistis mandata domini et secuti estis baalim. Veritatem nunc mittere et congrega ad me uniuersum israel in monte carmeli: et prophetas baal quadringentos: quinquaginta: prophetasque iherosolymorum: qui comedunt de mensa iezebel. Misit achab ad omnes filios israel: et congregavit prophetas in monte carmeli. Accedens autem helias ad omnem populum israel ait. Usquequo claudicatis in duas partes? Si dominus

est deus sequimini eum: si autem baal: sequimini illi. Et non respondit ei populus verbum. Et ait rursus helias ad populum. Ego remansi propheta domini solus: propheta autem baal quadringenti et quinquaginta: prophetaque lucorum quadringenti viri sunt. Datur nobis duo boues: et illi eligat sibi bouem unum: et in frustra cedentes ponant super ligna: ignem autem non supponant. Et ego faciam bouem alterum et imponam super ligna: ignem autem non supponam. Inuocate nomina deorum vestrorum: et ego inuocabo nomen dei mei: et deus qui exaudierit per ignem ipse sit deus. Respondens omnis populus ait. Optima propositio quam locutus est helias. Dixit ergo helias propheta baal. Eligite vobis bouem unum: et facite primi quia vos plures estis: et inuocate nomina deorum vestrorum: ignemque non supponatis. Qui cum tulissent bouem quem dederat eis fecerunt: et inuocabant nomen baal demane usque ad meridiem dicentes. Baal exaudi nos. Et non erat vox: neque qui responderet. Transiitque altare quod fecerat. Cumque esset iam meridiem: illudebat illis helias dicens. Clamate voce maiore. Deus enim est: et forsitan loquitur: aut in diuersorio est: aut in itinere: aut certe dormit: ut exierit. Clamabant ergo voce magna: et intidebant se iuxta ritum suum cultus et lanceolis: donec perfunderentur sanguine. Postquam autem transiit meridiem: et illis propheta tantibus: venerat tempus quo sacrificium offerri solet: nec audiebatur vox neque aliquis respondebat nec attendebat oratores: dixit helias omni populo. Venite ad me. Et accedente ad se populo iurauit altare domini quod destructum fuerat: et tulit duodecim lapides iuxta numerum tribuum filiorum iacob ad quem

factus est sermo domini dicens. Iste est nomen tuum: et edificauit de lapidibus altare in nomine domini. Fecitque aqueductum quasi per duas arationes in circuitu altaris: et composuit ligna: diuisitque per membra bouem et posuit super ligna: et ait. Implete quatuor vtricas aqua: et fundite super olocaustum et super ligna. Rursusque dixit. Etiam secundo hoc facite. Qui cum fecissent secundo ait. Etiam tertio idipsum facite. Feceruntque tertio: et currebant aque circum altare: et fossa aqueductus repleta est. Cumque iam tempus esset ut offerret olocaustum: accedens helias propheta ait. Domine tuus abraham et ysaac et iacob ostende hodie quia tu es deus israel: et ego seruus tuus: et iuxta preceptum tuum feci omnia verba hec. Exaudi me domine: exaudi me: ut discat populus iste: quia tu es dominus deus: et tu constitisti cor eorum. Cecidit autem ignis domini: et vorauit olocaustum et ligna: et lapides: puluerem quoque: et aquam que erat in aqueductu lambens. Quod cum vidisset omnis populus: cecidit in faciem suam et ait. Dominus ipse est deus: dominus ipse est deus. Dixitque helias ad eos. Apprehendite prophetas baal: et ne unus quidam effugiat regis. Quos cum apprehendisset: duxit eos helias ad torrentem ysaac: et interfecit eos ibi. Et ait helias ad achab. Ascende comede et bibe: quia sonus inter pluuem est. Ascendit achab: ut comederet et biberet: helias autem ascendit in vertice carmeli: et pinus in terram posuit faciem suam inter gema sua: et dixit ad puerum suum. Ascende: et prospice contra mare. Qui cum ascendisset et contemplatus esset ait. Non est quicquam. Et rursus ait illi. Reverte te septem vicibus. In septima autem vice

ecce nubes parua quasi vestigiū hominis ascendit de mari. Qui ait. Ascende: et dic achab. Iunge currum tuum et descende: ne occupet te pluuia. Cumque se vertisset huc atque illuc: ecce reli conuenerat: et nubes et ventus: et facta est pluuia gradis. Ascendens itaque achab abiit in israel: et manum domini facta est super heliam: acciditque lumbis currebat ante achab donec veniret in israel. **W.** Nunciavit autem achab ihezabel: omnia que fecerat helias: et quomodo occidisset uniuersos prophetas baal gladio. Misitque ihezabel nuntium ad heliam dicens. Hec michi faciant dii: et hec addant: nisi hac hora tuam posueris animam tuam sicut animam unius ex illis. Timuit ergo helias et surgens abiit quocumque: cum ferebat voluntas: venitque in bethaber iuda: et dimisit ibi puerum suum: et perrexit in desertum viam unius diei. Cumque venisset et sederet subter unam iuniperum: praeiit anime suae ut moreretur. Et ait. Sufficit michi domine: tolle animam meam. Neque enim melior sum quam patres mei. Proiecitque se: et obdormiuit in umbra iuniperi. Et ecce angelus domini tetigit eum: et dixit illi. Surge comede. Responderit: et ecce ad caput suum subtraxerat panem et vas aquae. Comedit ergo et bibit: et rursus obdormiuit. Reuersusque est angelus domini secundo et tetigit eum: dixitque illi. Surge comede. Grandis enim tibi restat via. Qui cum surrexisset comedit et bibit: et ambulauit in fortitudine tibi illi: quadraginta diebus et quadraginta noctibus usque ad montem dei oreb. Cumque venisset illuc: mansit in spelunca. Et ecce sermo domini ad eum: dixitque illi. Quid hic agis helias? At ille respondit. Zelo zelatus sum

pro domino deo exercituum: quia dereliquerunt padum domini filii israel. Altaria tua destruxerunt: et prophetas tuos occiderunt gladio: et derelictus sum ego solus: et querunt animam meam: ut auferant eam. Et ait ei. Egredere: et sta in monte coram domino. Et ecce dominus transiit: et spiritus gradis: et fortis: subuertens montes: et conterens petras ante dominum. Non in spiritu domini. Et post spiritum commotio. Non in commotione domini. Et post commotionem ignis. Non in igne domini. Et post ignem sibi lumen aure reuoluit. Quod cum audisset helias opprimit vultum suum pallio: et egressus stetit in ostio speluncae: et ecce vox ad eum dicens. Quid hic agis helias? Et ille respondit. Zelo zelatus sum pro domino deo exercituum: quia dereliquerunt padum tuum filii israel. Altaria tua destruxerunt et prophetas tuos occiderunt gladio: et derelictus sum ego solus: et querunt animam meam ut auferant eam. Et ait dominus ad eum. Vade et reuertere in viam tuam: per desertum in damascum. Cumque praeueneris illuc: unges asaphel regem super syriam: et iehu filium namhi unges regem super israel: heliseum autem filium saphat qui est de abelmaula unges prophetam pro te. Et erit quicumque fugerit gladium asaphel occidet eum iehu: et quicumque fugerit gladium iehu interficiet eum heliseus. Et derelinqua michi in israel septem milia virorum quorum genua non sunt in curuata ante baal: et omne quod non adorauerit eum osculans manum. Profectus ergo inde helias reperit heliseum filium saphat arantem in duodecim iugis bouum: et ipse in duodecim iugis bouum arantibus unum erat. Cumque venisset helias ad eum: misit pallium suum super eum. Qui statim relinquit

hobus cucurrit post heliā. Et ait. Multo
lor oro te patrem meū et matrem meā:
et sic sequar te. Dixitq; ei. Vade et re-
uertere. Quod enim meū erat feci tibi.
Reuertus autē ab eo tulit par boum
et madauit illud: et in aratro boum
coxit carnes: et dedit populo et come-
derūt. Consurgentq; abiit et securus
est heliam: et ministrabat ei. **xx**

Porro benadab rex sirie cōgrega-
uit omnem exercitum suū. et tri-
gintaduos reges secum. et equos et
currus: et ascendens pugnabat cōtra
samariā: et obsidebat eam. Mittens
q; nuncios ad achab regem israhel
in ciuitate ait. Hec dicit benadab. Ar-
gentum tuū et aurum tuū meum ē: et
uxores tue et filij tui optimi mei sunt.
Responditq; rex isrl. Iuxta verbum tuū
dūc mi rex: tuus sū ego et omnia mea.
Reuertētesq; nuncios dixerunt. Hec dicit
benadab q̄ misit nos ad te. Argutum
tuū et aurum tuum et uxores tuas et
filios tuos dabis michi. Cras igitur
hac eadem hora mittam seruos meos
ad te: et scrutabūtur domū tuā et domū
seruorum tuorum: et dūc qd eis placue-
rit ponent in manibus suis et auferent.
Vocauit autē rex israhel omnes senio-
res terre. et ait. Animaduertite et vide-
te: quā insidietur nobis. Misit enī ad
me pro vxoribus meis et filijs et pro
argento et auro: et non abui. Dixe-
runtq; omnes maiores nati et vniuer-
sus plus ad eum. Non audias: neq;
acquiescas illi. Responditq; nuncios
benadab. Dicite dño meo regi. Minia
propter que misisti ad me serui tui
in initio faciā: hanc autem rem facere
nō possum. Reuertiq; nuncios: retulerūt
ei. Qui remisit et ait. Hec faciāt michi
dñi et hec addant: si suffecerit puluis

samarie pugillis omnis populi qui
sequitur me. Et respondens rex isrl ait.
Dicite ei. Ne gloriē accindus: equi
ut distinctus. Factum est autem cum
audivisset benadab verbum istud bibeat
ipse et reges in umbraculis: et ait suis
suis. Circundate ciuitatem. Et circum-
dederunt eam. Et ecce propheta unus
accedens ad achab regem israhel ait
ei. Hec dicit dñs. Ecce vidisti omne
multitudinem hanc nimiam. Ecce ego
tradam eam in manum tuam hodie:
ut scias quia ego sū dñs. Et ait ach-
ab. Per quem? Dixitq; ei. Hec dicit do-
minus. Per pedisequos principum
provinciarum. Et ait. Quis incipiet pre-
liari? Et ille dixit. Tu. Recessit ergo
pueros principum provinciarum: et
reperit numerū ducentos trigintaduos.
Et recessit post eos populi omnes fili-
os israhel septem milia: et egressi sunt
meridie. Benadab autē bibeat remu-
lentus in umbraculo suo: et reges tri-
gintaduos cū eo qui ad auxilium ei
venerāt. Egressi sunt autē pueri prin-
cipum provinciarum i prima fronte. Mi-
sit itaq; benadab: qui nuntiauerunt
ei dicētes. Viri egressi sūt de samaria.
At ille ait. Siue p pace veniūt appre-
hendite eos vivos: siue ut preliantur
vivos eos capite. Egressi sūt ergo pue-
ri principum provinciarum: ac reliquos
exercitus sequebat. Et percussit unusquisq;
q; virum qui contra se veniebat: fuge-
runtq; siri: et persecutus est eos israhel.
Fugit quoq; benadab rex sirie i equo
cū equitibus suis. Necton egressus
rex israhel percussit equos et currus: et
percussit siriā plaga magna nimia.
Accedens autem propheta ad regem
israhel dixit ei. Vade et confortare: et
scito. et vide quid facias. Sequenti enī

anno. rex sirie ascendet cōtra te. Reui-
ro regis sirie dixerūt ei. Dñi mōnum
sunt dñi eorum: idē supauerunt nos.
Sed melius est ut pugnemus contra
eos in campis: et obtrinebimus
eos. Tu ergo verbum hoc fac. Amoue
reges singulos ab exercitu tuo: et pone
principes p eis: et instaure numerum
militum qui ceciderūt de tuis et equos
scdm equos pristinos: et currus scdm
currus quos ante habuisti. et pugna-
bimus contra eos in campis: et videbis
quod obtrinebimus eos. Cee-
didit consilio eorum: et fecit ita. Igitur
postq; annus transierat recessit bena-
dab sirus et ascendit i affec: ut pugna-
ret contra israhel. Porro filij israhel
recessi sūt et acceptis ab aris profre-
di se aduerso: castroq; metati sūt cō-
tra eos isti duo parui greges caprarum:
siri autē repleuerūt terram. Et accedens
unus vir dei dixit ad regē israhel. Hec
dicit dñs. Quia dixerūt siri deus mon-
tium est dñs: et nō est deus vallium:
dabo omnē multitudinē hanc grandē
in manu tua: et scietis quia ego sum
dñs. Dirigebantq; septem diebus rex
addūso hīs atq; illi acies: septima autē
die commissum est bellū. Percussit
q; filij israhel de siris centū milia pedi-
tū in die una. Fugerunt autem siri
qui remanserunt in affec in ciuitatem:
et cecidit murus super viginti septem
milia hominū qui remaserant. Por-
ro benadab fugiens in gressibus i ciuitatē
in cubitulum quod erat intra cubitu-
lum: dixerūtq; ei serui sui. Ecce audim⁹
qd reges domus israhel demersos sunt.
Donam⁹ itaq; sacros i lumbis nris
et funiculos in capitebus nostris: et
egrediamur ad regē israhel: forsitan
saluabit animas nras. Accinxerunt

sacris lumbos suos et posuerūt funi-
culos in capitebus suis: veneruntq; ad
regē israhel et dixerūt ei. Seruus tuus
benadab dicit. Viat oro te anima
mea. Et ille ait. Si ad huc vni⁹: ha-
ter meus est. Quod acceperūt viri pro
omine: et festinantes rapuerūt verbum
ex ore eius: atq; dixerūt. Frater tuus
benadab. Et dixerūt eis. Ite et adducite
eum ad me. Egressus est ergo ad eum
benadab: et leuauit eum in curru suū.
Qui dixit ei. Quirites quas tulit pa-
ter meus a patre tuo reddā: et plateas
fac tibi in damasco sicut fecit pater me-
us in samaria: et ego federat⁹ recessā
a te. Depigrit ergo sedus: et dimisit eū.
Tunc vir quidam de filijs prophetarum
dixit ad socium suum i sermone dñi.
Percute me. At ille noluit percutere.
Cui ait. Quia nolui audire vocem
dñi: ecce recedes a me: et percutiet te leo.
Cumq; paululum recessisset ab eo: in-
uenit eum leo atq; percussit. Sed et al-
terum inueniens virū: dixit ad eum.
Percute me. Qui percussit eū: et vulne-
rauit. Abiit ergo propheta et occurrit
regi in via: et nuntiavit aspersione pul-
ueris os: et oculos suos. Cumq; rex
transisset: clamauit ad regem et ait.
Seruus tuus egressus est ad prelian-
dum cum iunioribus: cūq; fugisset vir vn⁹.
adduxit eū quidā ad me: et ait. Lucto-
di virū istū. Qui si lapsus fuerit: erit
anima tua p anima ei⁹: aut talentū
argenti appendes. Dum autē ego tur-
batus huc illucq; me viderem subito
nō comparuit. Et ait rex israhel ad
eum. Hoc est iudiciū tuū: quod ipse
deceisti. At ille stans absterxit puluerē
de facie sua: et cognouit eū rex isrl qd
esset de prophetis. Qui ait ad eū. Hec
dicit dominus. Quia dimisisti virū

digitum morte de manu tua: et anima tua pro anima eius: et populus tuus pro populo eius. Reversus est igitur rex israel domum suam: audire contemnens: et furibundus venit in samariam. **P**ost verba autem hec tempore illo vinea erat naboth ierusalitice qui erat in ierusalem: iuxta palacium achab regis samarie. Locutus est ergo achab ad naboth dicens. Da michi vineam tuam ut faciam michi ortum oleum: quia vicina est et prope domum meam. Daboque tibi pro ea vineam meliorem: aut si commodius tibi putas argenti precium quantum digna est. Cui respondit naboth. Proprietas michi sit dominus: ne deum hereditatem patrum meorum tibi. Venit ergo achab in domum suum indignans et furens super verbo quod locutus fuerat ad eum naboth ierusalitice dicens: non dabo tibi hereditatem patrum meorum. Et proiciens se in lectulum suum avertit faciem suam ad parietem: et non comedit panem. Ingressa est autem ad eum iezabel uxor sua: dixitque ei. Quid est hoc unde anima tua contristata est: et quare non comedis panem? Qui respondit ei. Locutus sum naboth ierusalitice et dixi ei. Da michi vineam tuam accepta pecunia: aut si tibi placet dabo tibi vineam meliorem pro ea. Et ille ait. Non dabo tibi vineam meam. Dixit ergo ad eum iezabel uxor eius. Grandis auctoritatis es: et bene regis regnum israel. Surge et comede panem: et equo animo esto. Ego dabo tibi vineam naboth ierusalitice. Scripsit itaque litteras et nomine achab: et signavit eas anulo suo: et misit ad maiores natum: et optimates qui erant in civitate eius: et habitabat cum naboth. Litterarum autem hec erat sententia. Predicave

ieiunium et sedere facite naboth inter primos populi: et submittite duos viros filios belial contra eum: et falsum testimonium dicant benedixit naboth deum et regi: et ducite eum et lapidate: si quis moriatur. Fecerunt ergo cives maiores natum et optimates qui habitabant cum eo in urbe sicut preceperat iezabel: et sicut scriptum erat in litteris quas miserat ad eos. Predicaverunt ieiunium: et sedere fecerunt naboth inter primos populi: et adductis duobus viris filiis diaboli fecerunt eos sedere contra eum. At illi scilicet ut viri diaboli: dixerunt contra eum testimonium coram multitudinem. Benedixit naboth deum et regem. Quis obrem eduxerunt eum extra civitatem: et lapidibus interfecerunt. Miseruntque ad iezabel dicens. Lapidatus est naboth: et mortuus est. Statim est autem cum audisset iezabel lapidatum naboth et mortuum: locuta est ad achab. Surge posside vineam naboth ierusalitice: quia noluit tibi acquiescere et dare eam accepta pecunia. Non enim vivit naboth: sed mortuus est. Quod cum audisset achab mortuum videlicet naboth: surrexit et descendebat in vineam naboth ierusalitice ut possideret eam. Factus est igitur sermo domini ad heliam thelbiten dicens. Surge: descende in occursum achab regis israel: qui est in samaria. Ecce ad vineam naboth descendit: ut possideat eam. Et loquens ad eum dicens. Hec dicit dominus deus. Occidisti: insuper et possidisti. Et post hec addres. Hec dicit dominus. In loco hoc in quo insperant cives sanguinem naboth: lambent quoque sanguinem tuum. Et ait achab ad heliam. Num invenisti me iniquum tibi? Qui dixit. Inveni: et quod voluntas tua ut faceres

malum in conspectu domini. Hec dicit dominus. Ecce ego inducam super te malum: et devota posteriora tua: et interficiam de achab militem ad parietem: et clausum et clammum in israel. Et dabo domum tuam sicut domum iheroboam filij nabath: et sicut domum baasa filij ahia: quia egisti ut me ad iracundiam provocares: et peccare fecisti israel. Sed et de iezabel locutus est dominus dicens. Canes comedent iezabel: et agro israel. Si mortuus fuerit achab in civitate comedet eum canes: si autem mortuus fuerit in agro: comedent eum volucres celi. Igitur non fuit aliter talis sicut achab: qui vendidit se ut faceret malum in conspectu domini. Locutus est enim iezabel uxor sua: et abominabilis factus est: intantum ut sequeretur ydola que fecerat amorre: quos consumpsit dominus a facie filiorum israel. Itaque cum audisset achab sermones istos fudit vestimenta sua: et operuit albidior cariem suam: ieiunavitque: et dormivit in sacco: et ambulavit de nullo capite. Et factus est sermo domini ad heliam thelbiten dicens. Nonne videris humiliatum achab coram me: quia igitur humiliatus est mei causa: non inducam malum in diebus eius: sed in diebus filij sui inferam malum domui eius. **T**ransierunt igitur tres anni absque bello inter siriam et israel. In anno autem tertio descendit iosaphat rex iuda ad regem israel. Dixitque rex israel ad servos suos. Ignoratis quod nostra sit ramoth galaad: et negligimus tollere eam de manu regis sirie. Et ait ad iosaphat. Veni mecum ad preliandum in ramoth galaad. Dixitque iosaphat ad regem israel. Sicut ego sum: ita et tu. Populus meus et

populus tuus unum sunt: et equites mei equites tui. Dixitque iosaphat ad regem israel. Quere oro te hodie sermonem domini. Congregavit ergo rex israel prophetas: quadringentos circiter viros: et ait ad eos. Hec debetis i ramoth galaad ad bellandum an quietesce? Qui responderunt. Ascende: et dabit eam dominus in manu regis. Dixit autem iosaphat. Non est hic propheta domini quisquam: ut interrogemus per eum. Et ait rex israel ad iosaphat. Remanet vir unus per quem possumus interrogare dominum: sed ego odi eum: quia non propheta michi bonum sed malum: michi as filius iemla. Cui iosaphat ait. Ne loquaris ira rex. Vocavit ergo rex israel eumuthum quendam: et dixit ei. Festina adducere michiam filium iemla. Rex autem israel et iosaphat rex iuda sedebant: unusquisque in solio suo: vestiti cultu regio in area iuxta ostium porte samarie: et universi prophete prophetabant in conspectu eorum. Fecit quoque sibi sedechias filius chanaan cornua ferrea et ait. Hec dicit dominus. Hysa ventilabis siriam: donec deleas eam. Omnesque prophete similiter prophetabant dicens. Ascende in ramoth galaad et vade prospere: et tradet dominus in manus regis. Auncius vero qui iterat ut vocaret michiam: locutus est ad eum dicens. Ecce emones prophetarum ore uno regi bona predicant. Sit ergo sermo tuus similis eorum: et loquere bona. Cui michias ait. Vivit dominus: quia quodcumque dixerit michi dominus hoc loquar. Venit itaque ad regem: et ait illi rex. Michias: ire debemus in ramoth galaad ad preliandum an cessare? Cui ille respondit. Ascende et vade prospere: et tradet

dñs i manu regis. Dixit autē rex ad
eū. Quid atq; iterum aduero te: ut nō
loquaris michi nisi qđ uerū est in no-
mine dñi. Et ille ait. Quid cundū isrl
dispersum in mōtibz: quasi oues non
habentes pastore. Et ait dñs. Non ha-
bent isti dñm: reueratur unusquisq; in
domū suā in pace. Dixit ergo rex isrl
ad iosaphat. Nunquid non dixi tibi
quia nō pphat michi bonū: sed semp
malū. Ille uero addens ait. Propter
hoc audi finem dñi. Quid dñm se-
dente sup solū suū: et omem exercitū
celi assistentem ei a dextis et a sinistris.
Et ait dñs. Quis decipiet achab regē
israhel ut ascendat: et cadat in ramoth
galaad. Et dixit vn⁹ uerba huiusce-
modi: et alius aliter. Egredius est autē
spiritus: et fecit corā dñō: et ait. Ego
decipiam illū. Cui locut⁹ est dñs. In
quo. Et ille ait. Egrediar: et ego spirit⁹
mendax in ore om̄i pphay eius. Et di-
xit dñs. Decipies et pualabis: egredere-
et fac ita. Nunc igitur ecce dedit dñs
spiritū mendacij in ore om̄i ppharū
eorū qui hic sunt: et dñs locutus est
cōtra te malū. Accessit autē seorchias
filius chanaan: et percussit micheā in
maxillā: et dixit. Nūc ne ergo dimisit
spiritus dñi: et locut⁹ est tibi. Et ait
micheas. Visurus es i die illa: quan-
do ingredietis cubiculū intra cubicu-
lum ut abscondatis. Et ait rex israhel.
Tollite micheam et maneat apud am-
mon principē ciuitatis: et apud ioas
filiū amalech: et dicite eis. Hec dixit
rex. Mittite uirū istū in carcerem: et
sustentate eum parte tribulationis: et a
qua angustie: donec reuertat in pace.
Dixitq; micheas. Si reuersus fueris
in pace: nō est locutus in me dñs. Et
ait. Audite ppli om̄es. Ascendit itaq;

rex isrl et iosaphat rex iuda: i ramoth
galaad. Dixit itaq; rex israhel ad io-
saphat. Sume arma et ingredere pre-
lium: et induere uestibz tuis. Porro
rex isrl mirauit habitū suū: et ingres-
sus est bellū. Rex autem srie pphat
principibz eorum triginta duobus
dicens. Nō pugnabitis cōtra minorē
et maiorē quēq;: nisi contra regem
israhel solū. Cum ergo uidissent prin-
cipes eorum iosaphat suspicari suū
qđ ipse esset rex israhel: et impetū factū
pugnabant cōtra eū. Et exclamauit
iosaphat. Intellegitq; principes eorū
qđ nō esset rex israhel: et cōla-
uerunt ab eo. Unus autem quidam
occidit arcum: in incertum sagittam
dirigens: et casu percussit regē israhel
inter pulmonem et stomachū. At ille
dixit aurigē suā. Hec manus man-
et rice me ē: egrediar: quia grauite uul-
neratus sū. Commisit ergo preliū
in die illa. Et rex israhel stabat i curre
suo: cōtra suos: et mortuus ē uespere.
Fluebat autē sanguis plage i sinum
eius: et preo insonuit in uniuerso
exercitū autēq; sol decumbere dicens.
Unusquisq; reuertatur in ciuitatem et
in terram suā. Mortuus est autē rex:
et planus est in samariā. Sepelietq;
regem in samaria: et lauerūt eum
in piscina samarie et linxerunt canes
sanguinē eius: et habenas lauerunt
iuxta uerbum dñi quod locut⁹ fuerat.
Reliqua autē sermonum achab: et uni-
uersa que fecit: et domus eburnea quā
edificauit: cunctaq; uerbum quod
restituit: nonne hec scripta sūt i libro
uero: dicit regū israhel. Dominus
ergo achab cū paribz suis: et regnauit
ochozias filius ei⁹ pro eo. Josaphat
uero filius asa regnare cepit super

iudam: anno quarto achab regis isra-
hel. Trigintaquinque annos erat cum
regnare cepisset: et uiginti quinque annis
regnauit in iherusalem. Nomen ma-
tris eius azuba: filia salai. Etambu-
lauit in omni uia asa patris sui: et nō
dedinauit ei ea. Fecitq; quod redum
est in conspectu domini: ueruntamen
recessa non abstulit. Adhuc enim po-
pulus sacrificabat et adolebat incensū
in recessis. Patensq; habuit iosaphat
cum rege israhel. Reliqua autē uerborū
iosaphat: et opera eius que gessit et
prelia nomē hec scripta sūt i libro
uero: dicit regū iuda: et Bed
et reliquias effaminatorū qui reman-
erant in dieb; asa patris eius abstu-
lit de terra. Nec erat tūc rex constitutus
in edom. Rex uero iosaphat fecerat clas-
ses in mari: que nauigarent i ophir
propter aurum: et ne non poterant:
quia contrade sunt in asyongaber.
Tunc ait ochozias filius achab ad io-
saphat. Quidā serui mei cum seruis
tuis in nauibus. Et noluit iosaphat.
Dominusq; iosaphat cum paribz
suis: et sepultus est cum eis in ciuitate
dauid patris sui: regnauitq; ioram fi-
lius eius p eo. Ochozias autem fi-
lius achab regnare cepit super isra-
hel in samaria anno septimo decimo
iosaphat regis iuda: regnauitq; sup
israhel duobus annis. Et fecit malū
in conspectu domini: et ambulauit
in uia patris sui: et maris sue: et in
uia iheroboam filij nabath qui pec-
care fecit israhel. Seruauit quoq; ba-
al et adorauit eum: et irritauit domi-
num deum israhel iuxta omnia que
fecerat pater eius. *Explicit liber regū
terius. Incipit liber Regum quartus
Capitulum primum*

Deuaricat⁹ est autē
moab in isrl: postq;
mortuus est achab.
Ceciditq; ochozias
p rancellos cecidi-
tū: quod habebat
in lamaria et egrotauit: misitq; num-
eros dicens ad eos. Ite cōsultate beelze-
bub dñi acharon: utrū uiuere queam
de infirmitate mea hac. Angelus autē
dñi locut⁹ ē ad heliā thelbiten dicens.
Surge et descende in occurū micion⁹
regis samarie: et dices ad eos. Nun-
quid nō ē deus in israhel: ut ratīs ad
cōsulendū beelzebub dñi acharon.
Quāobrem hec dicit dñs. De ledulo
sup quē ascendisti nō descendes: sed
morte morieris. Et abiit helias: reuer-
siq; sunt nuntij ad ochozias. Qui di-
xit eis. Quare reueri estis. At illi re-
sponderūt ei. Vir occurrit nobis: et di-
xit ad nos. Ite reuertimini ad regem
qui misit uos: et dicitis ei. Hec dicit
dominus. Nunquid quia non erat
deus in israhel mittis ut cōsulatur
beelzebub de⁹ acharon. Quidē de ledu-
lo sup quē ascendisti nō descendes: sed
morte morieris. Qui dixit eis. Cuius
figure et habitus est uir ille q̄ occurrit
uobis: et locutus est uerba hec. At illi
dixerūt. Vir pilosus: et zona pellicia
accindus retribz. Qui ait. Helias thel-
biten ē. Misitq; ad eum quinquage-
nariū principē: et quinquaginta qui
erant sub eo. Qui ascendit ad eū: seden-
tiq; in vertice mōtis ait. Homo dei:
rex precepit ut descendas. Respondens
q; helias. Dixit quinquagenario. Si
homo dei sum: descendat igitur de celo
et deuoret te et quinquaginta tuos.
Descendit ergo ignis de celo: et deuo-
rauit eū: et quinquaginta qui erant

cū eo. Rursumq; misit ad eū principē
 quinquagenariū alterum: et quinquā-
 ginta cū eo. Qui locut⁹ est illi. Homo
 dei: hęc dicit rex. Festina. Descende.
 Respondens helias ait. Si homo dei
 ego sum: descendat ignis de celo et de-
 uoret te et quinquaginta tuos. Descen-
 dit ergo ignis de celo: et deuorauit illū.
 et quinquaginta eius. Iterum misit
 principē quinquagenariū tertium: et
 quinquaginta qui erant cū eo. Qui cū
 uenisset curauit genua cōtra heliam:
 et precatus est eum et ait. Homo dei:
 noli despicere animā meā: et animas
 secutorum tuorū qui mecum sunt. Ecce
 descendit ignis de celo et deuorauit du-
 os principes quinquagenarios p̄mo:
 et quinquagenos qui cum eis erant.
 Sed nunc obsecro ut miserearis ani-
 me mee. Locut⁹ est autē angelus dñi
 ad heliam dicens. Descende cum eo.
 Ne timeas. Surrexit igit⁹ et descendit
 cum eo ad regem: et locutus est ei. Hęc
 dicit dñs. Quia misisti nuncios ad
 cōsulendū beelzebub deum acharon
 quasi nō esset deus in isrl: a quo poss⁹
 interrogare sermonem: ideo de ledulo
 sup que ascendisti non descendes: sed
 morte morieris. Mortuus est autem
 iuxta sermonē dñi quē locut⁹ ē helias:
 et regnauit ioram frater eius pro eo:
 anno scđo ioram filij iosaphat regis
 iude. Non enī habebat filiū. Reliqua
 autem uerborum ochozie que opat⁹
 est. nonne hęc scripta sunt in libro
 sermonum dierum regū israhel? **11.**

Fadum est autem cū leuare uellet
 dñs heliam p̄r turbīnē in celū:
 ibant helias et heliseus de galgalis.
 Dixitq; helias ad heliseum. Ecce hic:
 quia dñs misit me usq; in bethel. Qui
 ait heliseus. Viniť dominus: et uiniť

anima tua: quia nō derelinquam te.
 Cumq; descendissent bethel: egressi sunt
 filij p̄phetarū qui erant in bethel ad heli-
 seum: et dixerunt ei. Nunquid nosti:
 quia hodie dñs tollit dñm tuū a te?
 Qui rēdit. Et ego noui. Silere. Dixit
 autem helias ad heliseum. Sede hic:
 quia dñs misit me in ihericho. Et ille
 ait. Viniť dñs: et uiniť anima tua:
 quia nō derelinquam te. Cumq; uenissent
 ihericho: accesserunt filij p̄phetarū qui
 erant in ihericho ad heliseū: et dixerūt
 ei. Nunquid nosti: quia dñs hodie
 tollit dñm tuū a te? Et ait. Et ego
 noui. Silere. Dixit autem ei helias.
 Sede hic: quia dñs misit me usq; ad
 iordanem. Qui ait. Viniť dominus:
 et uiniť anima tua: quia non derelin-
 quam te. Iterum igit⁹ ambo p̄phetarū
 et quinquaginta uiri de filiis p̄phetarū
 secuti sunt eos. Qui et dixerūt contra
 longe. Illi autem ambo stabant sup
 iordanem. Tulitq; helias palliū suū
 et inuoluit illud: et percussit aquas q̄
 diuise sunt i utraq; partē: et transie-
 runt ambo p̄ siccū. Cumq; transissent:
 helias dixit ad heliseum. Postula qđ
 uis: ut faciam tibi anteq; tollar a te.
 Dixitq; heliseus. Obsecro ut fac i me
 duplex spiritus tuus. Qui respondit.
 Rem difficilem postulasti. Ac tamen
 si uideris me quādo tollar a te erit qđ
 petisti: si autem non uideris non erit.
 Cumq; p̄gerent et incedentes sermone
 narentur: ecce curus igneus et equi
 gregi diuiscunt utrumq;. Et ascendit
 helias p̄ turbīnē in celum: heliseus
 autē uidebat: et clamabat. Pater mi:
 pater mi: curus israhel: et auriga eius.
 Et nō uidit eū amplius. Apprehendit
 q; uelimenta sua: et scidit illa i duas
 partes. Et leuauit palliū helie quod

ceciderat ei. Reuersusq; stetit sup ripā
 iordanis: et pallio helie qđ ceciderat
 ei percussit aquas: et non sunt diuise.
 Et dixit. Vbi est deus helie etiā nūc?
 Percussitq; aquas: et diuise sunt huc
 atq; illuc: et transiit heliseus. Videntes
 autem filij p̄phetarū qui erāt i ihericho
 decontra dixerunt. Requeuit spiritus
 helie super heliseum. Et uenientes in
 occursum eius adorauerūt eū proni
 in terram: dixeruntq; illi. Ecce cū secuis
 tuis sunt quinquaginta uiri fortes: q̄
 possunt ire: et querere dominū tuum:
 ne forte tulerit eum spiritus domini et
 proiecit eum in unum mōtium aut
 in unā uallū. Qui ait. Nolite mittere.
 Coegeruntq; eum: donec acquiesceret
 et diceret. Mitte. Et misit quinquā-
 ginta uiros. Qui cum quessissent tribz
 diebus: nō inuenerunt. Et reuersi sūt
 ad eum. At ille habitabat in ihericho:
 et dixit eis. Nunquid nō dixi uobis:
 nolite mittere? Dixerunt quodq; uiri ci-
 uicatis ad heliseum. Ecce habitatio ci-
 uicatis huius optima est sicut cūple
 dñe prospicias: sed aque pessime sunt:
 et terra sterilis. At ille ait. Afferte mi-
 chi uas nouum: et mittere in illud sal.
 Quod cū attulissent: egressus ad fon-
 tem aquarū misit in illum sal: et ait.
 Hęc dicit dominus. Sanauit aquas
 has: et nō erit ultra in eis mors neq;
 sterilitas. Sanare sūt ergo aque usq;
 in diem hanc: iuxta uerbū helisei qđ
 locutus est. Ascendit autem inde heli-
 seus in bethel. Cumq; ascenderet p̄ uia
 pueri parui egressi sunt de ciuitate: et
 illudebant ei dicētes. Ascende calue:
 ascende calue. Qui cū respexisset uidit
 eos: et maledixit eis i nomine domini.
 Egressiq; sunt duo uirī de saltu: et la-
 reauerunt eē eis quadraginta duos

pueros. Abijt autē inde i montē carme-
 lic: et inde reuersus ē in samariā. **12.**
Ioram rex filius achab regnauit sup
 israhel i samaria: anno decimo odoauo
 iosaphat regis iude. Regnauitq; duo-
 decim annis: et fecit malum coram
 dño: sed non sicut pater suus: et mater.
 Tulit enim statuas baal quas fecerat
 pater eius: ueruntamen in peccatis ihe-
 roboam filij nabath qui peccare fecit
 israhel ad heli: nec recessit ab eis. Por-
 ro mesa rex moab nutrebat pecora
 multa: et soluebat regi israhel centum
 milia agnorum: et centū milia arietū
 cum uelleribz suis. Cumq; mortuus
 fuisset achab: preuaricatus est sedus
 qđ habebat cum rege israhel. Egressus
 est igit⁹ rex ioram in die illa de sama-
 ria: et recensuit uniuersum israhel: mi-
 sitq; ad iosaphat regem iuda dicens.
 Rex moab recessit a me: ueni meū con-
 tra eū ad preliū. Qui rēdit. Ascendā.
 Qui meus est tuus est: populus me?
 populus tuus: et equi mei equi tui. Di-
 xitq;. Per quam uiam ascendemus?
 At ille respōdit. Per desertū ydumie.
 Perregerunt igit⁹ rex israhel et rex iuda
 et rex edom: et circūierūt p̄ uiam septē
 dierū: nec erat aqua egerant et imme-
 ris que sequebantur eos. Dixitq; rex
 israhel. Heu heu heu. Congregauit nō
 dñs tres reges: ut traderet in manu
 moab. Et ait iosaphat. Est ne hic
 propheta dñi: ut deprecemur dñm p̄
 eum? Et respondit unus de secuis re-
 gis israhel. Est hic heliseus filius sa-
 phat: qui fundebat aquam sup ma-
 nus helie. Et ait iosaphat. Est apud
 eum sermo dñi? Descenditq; ad eum
 rex israhel et iosaphat rex iuda: et rex
 edom. Dixit autem heliseus ad regem
 israhel. Quid michi et tibi est? Vade

ad prophetas patris tui et matris tue. Et ait illi rex israel. Quare congregavit dominus tres reges hos ut traderet eos in manus moab? Dixitque ad eum heliseus. Vivit dominus exercituum in cuius conspectu sto: quod si non vultus iosephat regis iude erubescerem: non attendissem quidem te: nec respexissem. Nunc autem adducite michi psalterem. Cumque caneret psalteres: facta est super eum manus domini. Et ait. Hec dicit dominus. Facite aluenum torrentis huius fossas et fossas. Hec enim dicit dominus. Non videbitis ventum neque pluviam: et aluvius iste replebitur aquis: et biberitis vos et familie vestre et iumenta vestra. Parumque est hoc in conspectu domini: insuper traderet etiam moab in manus nostras. Et percureritis omnem civitatem munitam: et omnem urbem electam: et universum lignum fructiferum succideritis cunctosque fontes aquarum obturabitis: et omnem agrum egregium operietis lapidibus. Factum est igitur mane quando sacrificium offerri solet: et ecce aque veniebant per viam edom. Et repleta est terra aquis. Universi autem moabite audientes quod descendissent tres reges ut pugnarent adversus eos convenerunt omnes qui accincti erant baltheo desuper: et steterunt in terminis primoque mane surgentes: et orto iam sole et aduerso aquarum: viderunt moabite contra aquas rubras quasi sanguinem: dixeruntque. Sanguis gladii est. Pugnauerunt reges contra se: et celi sunt mutui. Nunc perge ad predam moab. Perregeruntque in castra israel. Porro confurgens israel percussit moab: et illi fugerunt coram eis. Venecunt igitur qui vicerant: et percusserunt moab: et civitates destruxerunt: et omnem agrum

optimum mittentes singuli lapides repleverunt: et universos fontes aquarum obturaverunt: et omnia ligna fructifera succiderunt: ita ut muri tantum fructus remaneret. Et circumdata est civitas a fundibularijs: et magna ex parte perculsa. Quod cum vidisset rex moab preualuisse scilicet hostes tulit secum septingentos viros eductos gladiis ut irumperent ad regem edom: et non potuerunt. Accipientesque filium suum primogenitum qui regnaturus erat pro eo obtulit olocaustum super murum: et facta est indignatio magna in israel. Stratumque recesserunt ab eo: et reversi sunt in terram suam. **M**ulier autem quedam de vxoribus prophetarum clamabat ad helisem dicens. Vetus nunc vir meus moab est: et tu nosti quia secus tuus sum et mens deum. Et ecce creditor venit: ut tollat duos filios meos ad servandum sibi. Cui dixit heliseus. Quid vis ut faciam tibi? Dic michi. Quid habes in domo tua? At illa respondit. Non habeo ancilla tua quicquam in domo mea: nisi parum olei quo ungar. Cui ait. Vade: pete mutuum ab omnibus vicinis tuis vasa vacua non parca: et ingredere et claude ostium tuum cum intinse fueris tu et filij tui: et mitte inde in omnia vasa hec: et cum plena fuerint tolle. Quia itaque mulier: et clausit ostium super se et super filios suos. Illi offerebant vasa: et illa infundebat. Cumque plena fuissent vasa: dixit ad filium suum. Asser michi adhuc vas. Et ille respondit. Non habeo. Stetitque oleum. Venit autem illa et indicavit hominibus dei. Et ille. Vade inquit vende oleum et redde creditor tuo: tu autem et filij tui vivite de reliquo. Facta est autem quedam

dies: et transibat heliseus per lunam civitatem. Erat autem ibi mulier magna: que tenuit eum ut comederet panem. Cumque frequenter inde transiret: dixerat ad eam ut comederet panem. Que dixit ad virum suum. Animaduerto quod vir dei sanctus est iste: quod transiit per nos frequenter. Faciamus ergo ei cenaculum parvum: et ponamus ei in eo lectulum et mensam et sellam et candelabrum: ut cum venerit ad nos maneat ibi. Facta est ergo dies quedam: et veniens dixerat in cenaculum: et requievit ibi. Dixitque ad giezam puerum suum. Voca sunamitem istam. Qui cum vocasset eam: et illa stetit coram eo: dixit ad puerum suum. Loquere ad eam. Ecce sedule in omnibus ministrasti nobis: quid vis ut faciam tibi? Nunquid habes negotium: et vis ut loquar regi sine principii ministerio? Que respondit. In medio populi mei habito. Et ait. Quid ergo vult ut faciam ei? Dixitque gieza. Ne queas. Filium enim non habet: et vir eius senex est. Precepit itaque ut vocaret eam. Que cum vocata fuisset et stisset ante ostium: dixit ad eam. In tempore isto in hac eadem hora si vita comes fueris: habebis in vtero filium. At illa. Noli queso domine mihi vir dei: noli mentiri ancille tue. Et concepit mulier: et peperit filium in tempore: et in hora eadem qua dixerat heliseus. Crevit autem puer: et cum esset quedam dies et egressus esset ad patrem suum ad meliores: ait patri suo. Caput meum doleo. At ille dixit puero. Tolle: et duc eum ad matrem suam. Qui cum tulisset et duxisset eum ad matrem suam: posuit eum illa super gremium suum usque ad meridiem: et mortuus est. Ascendit autem et collocavit eum super lectulum hominis dei: et clausit

ostium. Et egressa vocavit virum suum. Et ait. Mitte mecum obsecro unum de pueris et asinam: ut regrediam usque ad ipsum dei: et reuertar. Qui ait illi. Quamobrem causam vadis ad eum? Hodie non sunt kalende neque sabbatum. Que respondit. Vadam. Scruensque asinam: et precepit puero. Asina et ppera: ne michi moram facias in rundo: et hoc age quod precipio tibi. Profecta est igitur: et venit ad virum dei in monte carmeli. Cumque vidisset eam vir dei decontra: ait ad giezam puerum suum. Ecce sunamitis illa. Vade ergo occursum eius: et dic ei. Redere agitur circa te et circa virum tuum: et circa filium tuum? Que respondit. Rede. Cumque venisset ad virum dei in montem apprehendit pedes eius: et accessit gieza ut amoveret eam. Et ait homo dei. Dimittite illam. Anima enim eius in amaritudine est: et dominus relaxavit a me: et non indicavit michi. Que dixit illi. Nunquid perivi filium a domino meo? Nunquid non dixi tibi: ne illudas me? Et ille ait ad giezam. Accinge lumbos tuos: et tolle baculum meum in manu tua et vade. Si occurrerit tibi homo non salutes eum: et si saluaverit te quispiam non respondeas illi. Et pones baculum meum super faciem pueri. Porro mater pueri ait. Vivit dominus et vivit anima tua: non dimittam te. Surrexit ergo: et secutus est eam. Gieza autem precesserat ante eos: et posuerat baculum super faciem pueri: et non erat vox neque sensus. Reversusque est in occursum eius: et nuntiavit ei dicens. Non surrexit puer. Ingressus est ergo heliseus domum: et ecce puer mortuus iacebat in lectulo eius. Angelusque clausit ostium super se et super puerum: et oravit ad dominum. Et ascendit: et

intubuit super puerum: posuitque os suum
super os eius: et oculos suos super oculos
eius: et manus suas super manus eius
et incuruauit se super eum: et calefacta est
caro pueri. At ille reuersus: et ambulabat
in domo semel huc atque illuc: et ascen-
dit: et incubuit super eum. Et ostendit
puer septies: aperuitque oculos. Et ille
uocauit giesi: et dixit ei. Uoca sumam
inter hanc. Que uocata ingressa est
ad eum. Qui ait. Tolle filium tuum. Venit
illa et corruit ad pedes eius: et adora-
uit super terram. Tulitque filium suum
et egressa est: et heliseus reuersus est in
galgala. Erat autem fames in terra:
et filij prophetarum habitabant coram eo:
dixitque uni de pueris suis. Pone ollam
grandem: et coque pulmentum filijs
prophetarum. Et egressus est unus in ager:
ut colligeret herbas agrestes. Inuenit
que quasi uitam siluestrem: et collegit
ea colloquuntidas agri et implauit pal-
lium suum: et reuersus cõsedit in ollam
pulmenti. Meliebat enim quid esset:
insuderunt igitur locijs ut comederent.
Cumque gustassent de ratione: egredama-
uerunt dicentes. Mors in olla uir dei.
Et non potuerunt comedere. At ille: affec-
te inquit farinam. Cumque tulissent: misit
in ollam: et ait. Insunde nunc ut come-
dant. Et non fuit amplius quicquam ama-
ritudinis in olla. Vir autem quidam uenit
de bassalisa deferens uiro dei panes
primicias: et viginti panes ordeaceos:
et humectum nouum in pira sua. At ille di-
xit. Da populo ut comedat. Responditque ei mi-
nistri eius. Quamuis hoc ut apponam
coram centum uiris? Rursus ille: da
ait populo ut comedat. Hec enim di-
xit dominus. Comedent: et superedit.
Posuit itaque coram eis. Qui comede-
runt: et superfuit iuxta uerbum domini. U

Naaman princeps militie regie
sirie erat uir magnus apud domi-
num suum: et honoratus. Per illum
enim dedit dominus salutem sirie. Erat
autem uir fortis et diues: sed leprosus.
Porro de siria egressi fuerant larrundines:
et captiuam duxerant de terra israhel
puellam paruulam: que erat in obsequio
uxoris naaman. Que ait ad dominam
suam. Quinam fuisset dominus meus
ad prophetam qui est in samaria: prope-
do curasset eum a lepra quam habet. In-
gressus est itaque naaman ad dominam su-
am: et nuntiauit ei dicens. Sic est
locuta est puella de terra israhel. Dixit
que ei rex sirie. Vade: et mitta litteras
ad regem israhel. Qui cum profectus
esset et tulisset secum decem talenta ar-
genti et sex milia aureos: et decem muni-
toria uestimentorum: detulit litteras ad
regem israhel in hec uerba. Cum acce-
pisset epistolam hanc: scito quod misit
ad te naaman seruum meum ut cures eum
a lepra sua. Cumque legisset rex israhel
litteras: scidit uestimenta et ait. Num-
quid deus ego sum ut occiderem possum
et uiuificare: quia iste misit ad me ut
curem hominem a lepra sua? Animad-
uertite et uidete: quod occasiones querat
aduersum me. Quod cum audisset
heliseus uir dei: scidisse uidelicet regem
israhel uestimenta sua: misit ad eum
dicens. Quare scidisti uestimenta tua?
Veniat ad me: et sciat esse prophetam in
israhel. Venit ergo naaman cum equis
et curribus: et stetit ad ostium domus
helisei. Misitque ad eum heliseus mu-
num dicens. Vade et lauare septies
in iordane: et recipiet sanitatem caro
tua atque mundaberis. Irat naaman:
recedebat dicens. Putabam quod egre-
deretur ad me et stans inuocaret nomen

domini dei sui: et tangeret manu sua locum
lepre: et curaret me. Numquid non me-
liores sunt abana et pharfaz flumines da-
masi omnibus aquis israhel: ut lauet in
eis et mundet? Cum ergo uenisset se-
re abiret indignans: accesserunt ad eum
serui sui: et locuti sunt ei. Pater: si rem
grandem dixisset tibi propheta: certe facere
debueras. Quam magis quia nunc
dixit tibi lauare et mundaberis? Descen-
dit et lauit septies in iordane iuxta ser-
monem uiri dei: et restituta est caro eius
sicut caro pueri paruuli: et mundatus
est. Reuersusque ad uirum dei cum uniuerso
comitatu suo: uenit et stetit coram eo
et ait. Vere scio quod non sit alius deus
in uniuersa terra: nisi tantum in israhel.
Obsecro itaque ut accipias benedictio-
nem a seruo tuo. At ille respondit. Vi-
uit dominus ante quem sto: quia non
accipiam. Cumque uirum faceret: penitus non ac-
quieuit. Dixitque naaman. Ut uis.
Sed obsecro concede michi seruo tuo: ut
collam onus duorum burdonum de ira. Non
enim faciet ultra seruus tuus olocaustum
aut victimam dijs alienis: nisi domino.
Hoc autem solum est de quo deprecaris
dominum pro seruo tuo: quando ingredietur
dominus meus templum reammon ut adoret:
et illo innitente super manum meam: si
adorauero in templo reammon: ado-
rante eo in eodem loco: ut ignoscat mi-
hi dominus seruo tuo pro hac re. Qui
dixit ei. Vade in pace. Abiit ergo ab
eo: electo tempore terre. Dixitque giesi
puer uiri dei. Deprecit dominus meus naa-
man seruo istius: ut non acciperet ab eo quicquam
atulit. Viuit dominus quia curram
post eum: et accipiam ab eo aliquid.
Et secutus est giesi post regnum naa-
man. Quem cum uidisset ille currentem
ad se: desiliit de curru in occursum eius

et ait. Redere sunt omnia. Et ille ait.
Rede. Dominus meus misit me ad te dicens.
Modo uenerunt ad me duo adolescen-
tes de monte ephraim: et filijs prophetarum.
Da eis talentum argenti: et uestes mu-
tatorias duplices. Dixitque naaman.
Melius est ut accipias duo talenta. Et
corripit eum: ligauitque duo talenta ar-
genti in duobus sacis: et duplicia ue-
stimenta et imposuit duobus pueris
suis: qui et portauerunt coram eo. Cumque
uenisset iam uesper: tulit de manu eorum
et reposuit in domo: dimisitque uiros
et abierunt: ipse autem ingressus stetit
coram domino suo. Et dixit heliseus. Unde
uenis giesi? Qui respondit. Non inue-
ni seruum tuum quocumque. At ille ait. Morte
cor meum in presenti erat: quando re-
uersus est homo de curru suo in occur-
sum tuum? Num igitur accepisti argentum
et accepisti uestes: ut emas oliueta: et
vineas et oues et boues et seruos et an-
cillas. Sed et lepra naaman adhærebit
tibi et semini tuo usque in sempiternum. Et
egressus est istius nix ab eo leprosus. U
Dixerunt autem filij prophetarum ad heli-
seum. Ecce locus in quo habita-
mus coram te: angustus est nobis. Ca-
mus usque ad iordanem et tollant sin-
guli de silua materias singulas: ut edi-
ficemus nobis ibi locum ad habitandum.
Qui dixit. Ite. Et ait unus ex illis. Ve-
ni ergo et tu cum seruis tuis. Respondit.
Ego ueniam. Et abiit cum eis. Cumque
uenissent ad iordanem: cederent ligna.
Accidit autem: ut cum unus materia sur-
cidisset: caderet ferrum securis in aquam.
Edamauitque ille et ait. Heu heu
domine mihi: et hoc ipsum mutuo acceperam.
Dixit autem homo dei. Ubi cecidit? At
ille monstrauit ei locum. Presedit ergo
lignum: et misit illum. Statuitque ferrum.

Et ait. Tolle. Qui extendit manum: et tulit illud. Rex autem sirie pugnabat contra israhel: consiliūq; inire cū suis suis dices. In loco illo: et illo ponam? insidias. Misit itaq; vir dei ad regē israhel dices. Caue ne transeas i locū illū: quia ibi siri i insidijs sūt. Misit itaq; rex israhel ad locū quē dixerat ei vir dei et p̄occupauit eū: et obsecrauit se ibi nō senel neq; bis. Conuertatūq; est cor regis sirie pro hac re: et conuocatis secutis suis ait. Quare non induratis michi quis p̄ditor mei sit apud regem israhel? Dixitq; unus seruatorū eius. Nequaquā dñe mi rex: sed heliseus propheta qui est i israhel indicat regi israhel omnia verba quecumq; locutus fueris in conclaui tuo. Dixitq; eis. Ite et videte ubi sit: ut mittam et capiā eū. Annuntiauerūt ei dicētes. Ecce in dothaim. Misit ergo illuc equos et currus: et robur exercitus. Qui cū venisset nocte: circumdederūt ciuitatē. Consurgens autem diluculo minister viri dei egressus est: viditq; exercitum i circuitu ciuitatis et equos et currus. Munciauitq; ei dices heu heu domine mi quid faciem? At ille respōdit. Noli timere. Plures enī nobiscū sunt: q̄ cū illis. Cūq; orasset heliseus ait. Dñe: aperi oculos huius ut videat. Et aperuit dñs oculos pueri: et vidit: et ecce mons plenus equos et currus igneorum i circuitu helisei. Ipostes vero descendere ad eum. Porro heliseus orauit ad dominū dices. Percute obsecro gentem hanc recitate. Percussitq; eos dñs ne viderent: iuxta verbum helisei. Dixit autē ad eos heliseus. Non est hec via: nec ista est ciuitas. Sequimini me: et ostendam vobis virū quē queritis. Duxit ergo eos i samariam.

Cūq; ingressi fuissent i samariā: dixit heliseus. Domine: aperi oculos istos ut videant. Aperuitq; dñs oculos eorū: et vidērūt se esse in medio samarie. Dixitq; rex israhel ad helisei: cū vidisset eos. Nunquid percussit eos pater meus? Et ille ait. Non percites. Atq; enim cepisti eos gladio et arcu tuo: ut pericias. Sed pone panē et aquā coram eis: ut comedant et bibant: et vadant ad dominū suum. Appositūq; est eis ciborum magna paratio. Et comederunt et biberūt: et dimisit eos: abiērūtq; ad dñm suum. Et vltra nō venerūt latrones sirie in terram israhel. Factū est autē post hec congregauit benadab rex sirie uniuersum exercitum suum: et ascendit et obsebat samariā. Factūq; est fames magna in samaria: et tā diu obsesta ē donec venundaret caput asini octoginta argenteis: et quatuor pericabi stercoris columbarū quinq; argenteis. Cūq; rex israhel transiret p murū: mulier quedā exclamauit ad eū dices. Salua me dñe mi rex. Qui ait. Nō te saluet dominus. Unde te possū saluare? De area: vel de torculari? Dixitq; ad eā rex. Quid tibi vis? Que respondit. Mulier ista dixit michi. Da filiū tuū ut comedamus eū hodie: et filium meū comedamus cras. Coxiū ergo filium meū: et comedimus: dixitq; ei die altera. Da filiū tuū: ut comedamus eum. Que abscondit filiū suū. Quod cum audisset rex: scidit vestimenta sua: et transiebat p murū. Viditq; omnia p̄pla ciliū quo uestitus erat ad carcerem intrinsecus. Et ait rex. Hec michi faciat deus: et hec addat: si steterit caput helisei filij saphat sup ipm hodie. Heliseus autē sedebat in domo sua: et senes sedebant cum eo. Premisit itaq;

virum: et anteq; veniret nunciū: ille dixit ad senes. Nunquid scitis q̄ misit filius hominide hic ut p̄sclatur caput meum? Videte ergo: cū venerit nunciū: claudite ostiū: et nō sinatis eū introire. Ecce enī sonitus p̄dū dñi eius post eū est. Adhuc illa loquente eis: apparuit nunciū qui veniebat ad eū. Et ait. Ecce tantū malū a dño est. Quid ampli? respōdabo a dño? **III** Dixit autē heliseus. Audite verbū domini. Hec dicit dñs. In tempore hoc cras: modius simile uno statere erit: et duo modij ordi statere uno in porta samarie. Respondens unus de duobus sup cuius manū rex incubebat homini dei ait. Si dominus fecerit etiam carchadas in celo: nunquid poterit esse qd loqueris? Qui ait. Videtis oculos tuos: et inde nō comedetis. Quatuor ergo viri erant leprosi iuxta introitum porte: qui dixerūt ad inuicem. Quid hic esse volumus? donec moriamur? Siue ingredi voluerim? ciuitatem fame moriemur: siue maneamus? hic moriendū nobis ē. Venite ergo et transugiamus ad castra sirie. Si pepererint nobis vinemus: si autē occidere voluerint: nichilominus moriemur. Surrexerunt ergo vespere: et venirent ad castra sirie. Cūq; venissent ad principium castrorū sirie: nullum ibidem repererūt. Siquidē dominus sonitum audiri fecerat in castris sirie: curruū et equorū: et exercitus plurimū. Dixeruntq; ad inuicem. Ecce mercede cōduxit aduersum nos rex israhel reges getheorū: et egiptiorū: et venerūt sup nos. Surrexerunt ergo et fugerūt in tenebris: et dereliquerūt tentoria sua et equos et alinos in castris: fugeruntq; animas tantū suas saluare cupientes.

Igit cū venissent leprosi illi ad principū castrorū ingressi sunt unū tabernaculū: et comederūt et biberūt. Tulerūtq; inde argenti et aurum et vestes: et abierunt et absconderunt. Et rursum reuersi sunt ad aliud tabernaculū: et inde similiter auferentes absconderūt. Dixeruntq; ad inuicem. Non recte facimus. Hec enim dies boni nunciij est. Si tacerem⁹ et noluerimus nūciare usq; mane: sceleris arguemur. Venite eamus: et nūciemus in aula regis. Cūq; venisset ad portam ciuitatis: narrauerūt eis dicentes. Quimus ad castra sirie et nullū ibidem reperimus hominē: nisi equos et alinos alligatos et fixa tentoria. Ierunt ergo portam: et nunciauerunt in palacio regis intrinsecus. Qui surrexit nocte: et ait ad seruos suos. Dico vobis quid fecerint nobis siri. Sciunt quia fame laboramus: et idcirco egressi sunt de castris: et latitant i agris dicētes. Cū egressi fuerint de ciuitate capiē⁹ eos viuos: et tunc ciuitatē ingredi poterimus. Respondit autem unus seruorū eius. Tollamus quinq; equos qui remanserunt in urbe: quia ipi tantum sunt in vniuersa multitudine israhel: alij enim consumpti sunt: et mittentes explorare poterim⁹. Adduxerūt ergo duos equos: misitq; rex in castra siriū dicens. Ite et videte. Qui abiērūt post eos usq; ad iordanem. Ecce autē omnis via plena erat vestib⁹ et valis: q̄ proiecerant siri cum turbarent. Reueritq; nūcij indicauerūt regi. Et egressus p̄p̄s diripuit castra sirie: factūq; est modius simile statere uno: et duo modij ordi statere uno: iuxta verbū dñi. Porro rex ducem illum in cui⁹ manu incuberat ostendit ad portam: quem

conculcavit turba in introitu porte et mortuus est: iuxta quod locutus fuerat vir dei quando descenderat rex ad eum. Ista etiam est secundum sermonem viri dei. quem dixerat regi quando ait. duo modii ordi dei statere uno erit. et modius simile statere uno hoc eodem tempore eras in porta samarie: quando responderat dux ille viro dei et dixerat. etiam si dominus fecerit catarradas in celo nunquid poterit fieri quod loqueris: et dixit ei videbis oculus tuus. et inde non comedes. Euenit ergo et sicut predictum erat: et conculcavit eum populus in porta: et mortuus est. **III**

Heliseus autem locutus est ad mihieran: cuius vivere fecerat filium dicens. Surge. vade tu et domus tua: et peregrinare ubicumque repereris. Vocabit enim dominus famem: et veniet super terram septem annis. Que surrexit et fecit iuxta verbum hominis dei: et vadens cum domo sua: peregrinata est in terra philistinorum diebus multis. Cumque finem essent anni septem: reuersa est mulier de terra philistinorum. Et ingressa est: ut interpellaret regem per domo sua. et pro agnis suis. Rex autem loquebatur ei gressu puero viri dei dicens. Magna michi oia magna haec que fecit heliseus. Cumque ille narraret regi quomodo mortuum suscitasset: apparuit mulier cuius viuificauerat filium clamans ad regem pro domo sua et pro agnis suis. Dixitque gressu. Domine mihi rex hec est mulier: et hic est filius eius quem suscitauit heliseus. Et interrogauit regem mulierem. Que narrauit ei. Respondit ei rex eumque omni dicens. Restitue ei omnia que sua sunt: et viuentis redditus agrorum a die qua reliquit terram usque ad presens. Venit quoque heliseus damasum: et benadab rex sice egrotabat. Suscitaueruntque ei dicentes. Venit

vir dei hic. Et ait rex ad azahel. Tolle tecum munera et vade in occursum viri dei: et consule dominum per eum dicens. Si euadere poterit de infirmitate mea haec: Quia igitur azahel in occursum eius habens secum munera et omnia bona damasum onera quadraginta camelorum. Cumque stisset coram eo ait. Filius tuus benadab rex sice misit me ad te dicens. Si sanari poterit de infirmitate mea haec: Dixitque ei heliseus. Vade dic ei. Sanaberis. Porro ostendit michi dominus: quia morte morietur. Surrexitque cum eo: et conturbatus est usque ad suffusionem vultus. Fleuitque vir dei. Cui azahel ait. Quare dominus meus fleuit? Ait ille dicens. Quia scio quod facietur filiis israel mala. Ciuitates eorum munitiones igne succendes: et iumentorum interfices gladio: et paruulos eos elides: et pregnantem diuides. Dixitque azahel. Quid enim si seruis tuis canis: ut faciam rem istam magnam? Et ait heliseus. Ostendit michi dominus te regem sice fore. Qui cum recessisset ab heliseo: venit ad dominum suum. Qui ait ei. Quid tibi dixit heliseus? Et ille respondit. Dixit michi: recipies sanitatem. Cumque venisset dies altera: tulit stragulum et infudit aquam: et respexit super faciem eius. Quo mortuo: regnavit azahel pro eo. Anno quinto iorab filij achab regis israel regnavit iorab filius iosaphat rex iuda. Triginta duorum annorum erat cum regnare cepisset: et octo annis regnavit in iherusalem. Ambulauitque in vijs regum israel: sicut ambulauerat domus achab. Filia enim achab erat vxor eius. Et fecit quod malum est in conspectu domini. Morsit autem dominus disperdere iudam propter daniid seruum suum: sicut promissum est ei ut

daret illi lucernam. et filijs eius candelis diebus. In diebus eius recessit edom ne esset sub iuda: et restituit sibi regem. Venitque iorab sice: et omnis exercitus cum eo. Et surrexit nocte: percussitque ydumeos qui cum circumdederant: et principes eorum. Populus autem fugit in tabernacula sua. Recessit ergo edom ne esset sub iuda: usque ad diem hanc. Tunc recessit et lobna in tempore illo. Reliqua autem sermonum iorab et uniusa que fecit: nonne hec scripta sunt in libro verborum dierum regum iuda? Et dormiuit ioram cum patribus suis: sepultusque est cum eis in ciuitate dauid: et regnavit ochosias filius eius pro eo. Anno duodecimo iorab filij achab regis israel: regnavit ochosias filius ioram regis iude. Viginti duorum annorum erat ochosias cum regnare cepisset: et uno anno regnavit in iherusalem. Mortem matris eius a talia filia amri regis israel: et ambulauit in vijs domus achab: et fecit quod malum est coram domino sicut domus achab. Hec enim domus achab fuit. Abiitque cum ioram filio achab ad preliandum contra asahel regem sice in ramoth galaad: et vulnerauerunt sice ioram. Qui reuersus est: ut curaretur in iherusalem: quia vulnerauerunt eum sice in ramoth preliante contra asahel regem sice. Porro ochosias filius ioram rex iuda descendit inuadere ioram filium achab in iherusalem: quia egrotabat ibi. **III**

Heliseus autem propheta vocauit unum de filijs prophetarum: et ait illi. Accinge lumbos tuos: et tolle lentiginem olei hanc in manu tua: et vade in ramoth galaad. Cumque venisset illuc: videbis iheru filium iosaphat filij namsi. Et ingressus suscitabis eum de medio fratrum suorum: et introduces

in introitu cubiculi: et tenens lentiginem olei fundes super caput eius: et dices. Hec dicit dominus. Vni te regem super israel. Aperiesque ostium et fugies: et non ibi subsistes. Abiit ergo adolescens per prophetam in ramoth galaad: et ingressus est illuc. Ecce autem principes exercitus sedebant. Et ait. Verbum michi ad te o princeps. Dixitque iheru. Ad quem ex omnibus nobis? Ait ille dicens. Ad te o princeps. Et surrexit: et ingressus est cubiculum. Ait ille fudit oleum super caput eius. Et ait. Hec dicit dominus deus israel. Vni te regem super populum domini israel: et percuties domum achab domini tui. Et oleificat sanguinem seruatorum meorum prophetarum: et sanguinem omnium seruatorum domini de manu iezabel: perdamque omnem domum achab. Et interficiam de domo achab mingenem ad parietem: et clausum et nouissimum in israel. Et dabo domum achab sicut domum iheroboam filij nabath: et sicut domum baasa filij achia. Iezabelque comedent canes in agro israel: nec erit qui sepeliat eam. Apuitque ostium et fugit. Iheru autem ingressus est ad seruos domini sui. Qui dixerunt ei. Redere sunt omnia? Quid venit insanus iste ad te? Qui ait eis. Morsis hominem: et quid locutus sit. Ait illi responderunt falsum est: sed magis narra nobis. Qui ait eis. Hec et hec locutus est michi. Et ait. Hec dicit dominus. Vni te regem super israel. Festinauerunt itaque: et unusquisque tollens pallium suum posuerunt sub pedibus eius in similitudinem tribunalis: et ceciderunt tuba atque dixerunt. Regnabit iheru. Coniurauit ergo iheru filius iosaphat filij namsi contra ioram. Porro ioram quiescebat ramoth galaad: ipse et dies

Quicūq; defuerit non uiuet. Porro iehu faciebat hoc insidiosè: ut disperderet cultores baal. Et dixit. Sanctificate diem solenne baal. Vocauitq; et misit in uniuersos terminos isrl: et uenerunt cuncti serui baal. Non fuit residuus ne unus quidē: qui non ueniret. Et ingressi sunt templum baal. Et repleta est domus baal: a summo usq; ad summū. Dixitq; hīs qui preerant sup uestes. Proferte uestimenta uniuersis seruis baal. Et protrulerunt eis uestes. Ingressusq; iehu et ionadab filius rechab templum baal: ait cultorib; baal. Perquirite et uidete: ne quis forte uobiscū sit de seruis dñi: sed ut sine serui baal soli. Ingressi sunt igitur ut facerent uictimās et olocausa: iehu autē parauerat sibi foris octoginta viros: et dixerat eis. Quicūq; fugerit de hominibus hīs quos ego adduxero i manus uas: anima eius erit pro aia illi. Fadum est autem cum completum esset olocausū: precepit iehu milicibus et ducibus suis. Ingre-
dimini et percute eos. Nullus euadat. Percusseruntq; eos in ore gladii et proiecerunt milites et duces. Et ierunt in ciuitatem templi baal et protrulerunt statuā de phano baal: et cōbussuerunt et cōminuerunt eam. Destruerunt q; eam baal: et fecerūt pro ea latrinas usq; in diem hanc. Deleuit itaq; iehu baal de isrl: uerūamen a peccis iherosolā filij nabath qui peccare fecit israhel nō recessit: nec dereliquit uinculos aureos qui erant in bechel et in dan. Dixit autē dominus ad iehu. Quia studiose egisti qd rectū erat et placebat in oculis meis: et omnia que erant in corde meo fecisti contra domū achab: filij tui usq; ad quartā generationē

seebunt sup thronū isrl. Porro iehu nō custodiuit ut ambularet in lege dñi dei isrl in toto corde suo. Non enī recessit a peccatis iherosolā: qui peccare fecerat isrl. In diebus illis cepit dñs edere super israhel. Percussitq; eos alahel in uniuersis finibus israhel: a iordane contra orientalem plagam: omne terram galaad et gad et ruben et manasse ab arcer que est sup torrentem arnon et galaad et basan. Reli-
quū autē uerborū iehu et uniuersa que fecit et fortitudo eius: nonne hec scripta sūt in libro uerborū dierū regum israhel. Et domiuit iehu cū patrib; suis: sepe-
lieruntq; eum in samaria: et regnauit ioachaz filius ei⁹ pro eo. Dies autem quos regnauit iehu super israhel uiginti et octo anni sūt i samaria. **11**

Atalio uero mater ochaz uidens amonū filiū suū: surrexit et interfecit omne semen regiū. Tollens autē iolaba filia regis iherosolā: soror ochaz: idas filiū ochaz: furata est eū de medio filiorū regis qui interficiēbātur: et nutrit e⁹ detestando: et abscondit eū a facie atalie ut nō inuideretur: reatq; cū ea sex annis clam i domo dñi. Porro atalia regnauit super terrā septem annis. Anno autē septimo misit ioiada et assumēs cūriones et milites intro-
duxit ad se in templū dñi: p̄p̄ḡq; cū eis sedus. Et adiurās eos in domo dñi ostendit eis filiū regis: et precepit illis dicens. Hec ē sermo quē facere debetis. Tercia pars uīm intoret sablato: et obseruet egubias domus regis. Tercia autē pars sit ad portā syon: et tertia pars sit ad portam que est post habitaculum scutariorū: et custodietis egubias domus messā. Due uero partes et uobis omnes egredietes sablato

custodiant egubias domus domini circa regem: et uallabitis eū habentes arma in manib; uestris. Si quis autē ingressus fuerit sep̄um templi: interficiatur. Et itaq; cū rege introeunte et egrediente. Et fecerūt centuriones iuxta omnia que preceperat eis ioiada a sacerdote. Et assumēs singuli viros suos qui ingrediebantur sablato cum hīs qui egrediebantur e sablato: uenerūt ad ioiadam sacerdotem. Qui dedit eis hastas et arma regis dauid: que erant i domo dñi. Et fecerūt singuli habentes arma i manu sua a parte templi de terra usq; ad partem finitū altaris et edis: circum regē. Produxitq; filiū regis: et posuit sup eū diadema et testimoniū: fecerūtq; eum regem et unxerūt: et plaudentes manu dixerūt. Esuat rex. Audiuit autē atalia uocem ppli currentis: et ingressa ad turbas in templum dñi: uidit regē stantē sup tribunal iuxta morem: et cantores et turbas p̄p̄ eum om̄emq; pplm terre letantē et canentē rubis: et uidit uestimēta sua clamauit q;. Coniuratio: coniuratio. Precepit autē ioiada centurionib; qui erāt sup exercitum: et ait eis. Educite eam recta septa templi: et quicūq; eam secutus fuerit: feriatur gladio. Dixerat enī sacerdos: non occidatur in templo dñi. Imposueruntq; ei manus et impegerūt eam per uiam introitus equorū iuxta paladium: et interfecit eam ibi. Depigit ergo ioiada sedus inter deum et regē et inter pplm: ut esset populus domini: et inter regem et pplm. Ingressusq; est omnis populus terre templum baal: et destruxerunt aras eius: et ymagines conuerterūt valde: mathan quoq; sacerdotem baal occiderūt coram altari. Et posuit sacerdos custodias i domo

dñi: tulitq; centuriones et theteti et pheteti legiones et omne populum terre: deduxerūtq; regē de domo domini. Et uenerunt per uiam porte scutariorum in palatium: et sedit sup thronū regum. Et itaq; est omnis populus terre: et ciuitas cōquieuit. Atalia autē occisa est gladio i domo regis: septemq; annos erat igas cum regnare cepisset. **12**

Anno septio iehu regnauit igas. Quadraginta annis regnauit in iherusalē: nomen maris eius sebia de beelabee. Fecitq; igas redū coram domino: cunctis diebus quib; docuit eum ioiada sacerdos: uerūamen re-
cessa nō abstulit. Adhuc enī populus immolabat et adolebat in egcellis in censum. Dixitq; igas ad sacerdotes. Omne pecuniā sanctorū que illata fuerit in templum domini a p̄tereuntib; que offeruntur pro p̄cio aie et quā sponte et arbitrio cordis sui iniecit in templum domini: accipiant illā sacerdotes iuxta ordinem suum: et instaurent sacrificia domus si quid necessarium uiderint instauratione. Igitur usq; ad vicissimū interciuit annum regis igas: nō instaurauerunt sacerdotes sacrificia templi. Vocauitq; rex igas ioiadam pontificem et sacerdotes: dicens eis. Quare sacrificia nō instauratis templi? Nolite ergo amplius accipere pecuniā iuxta ordinem uestrum: sed ad instaurationem templi reddite eā. Prohibuitq; sūt sacerdotes ultra accipere pecuniā a pplo: et instaurare sacrificia domi. Et tulit ioiada pontifex gazophiliū unū: apuitq; foramen de super et posuit illud iuxta altare ad de-
tram ingrediētiū domum domini: intrebantq; in eo sacerdotes qui custo-
diebant ostia omnem pecuniā que

deferebat ad templū dñi. Cūq; videret
nimia pecuniā esse in gazophylacio
ascendebat scriba regis et pontifex et
fundebātq; et numerabāt pecuniā
que inueniebāt in domo dñi: dabāt
eam iuxta numerū atq; mensuram in
manu eorum q̄ precant cementarijs
domus dñi. Qui impendebāt eam in
fabris lignor; et in cementarijs hys q̄
opabant in domo dñi. et sarcineta
faciebāt: et in hys q̄ debebant saxa. et
ut emere ligna et lapides qui recide-
bantur: ita ut impleatur instauratio
domus dñi in universis q̄ indigebāt
expensa ad muniendā domū. Verum
tamen nō fiebat q̄ eadē pecunia ydrie
templi dñi et fuscinule et thuribula et
tuba et omne vas aureū et argentū: de
pecunia que inferebatur in templum
domini. Hys enim qui faciebāt opus
dabāt: ut instauraretur templum dñi.
Et nō fiebat ratio hys hominibus
qui accipiebāt pecuniā ut distibuerēt
eam artificib; sed in fide tradabāt eā.
Pecuniā vero pro delicto et pecuniā
pro peccatis nō inferebant in templū
domini: quia sacerdotum erat. Tunc
ascendit asahel rex sirie et pugnabat
contra gēth; reping; eā. Et direxit faciē
suā ut ascenderet in iherlm. Quāobrem
tulit ioas rex iuda omnia sanctificata
que cōsecraverat iosaphat et ioram et
ipse obtulerat. et universum argentū
q̄ inueniri potuit in thesauris tēpli
domini. et in palacio regis: misitq;
asaheli regi sirie: et recessit ab iherusalē.
Reliqua autē sermonū ioas et uniusa
que fecit: nōne hec scripta sunt i libro
verborū dierū regū iuda? Surrexerūt
autē serui eius et conuenerūt inter se:
perculserūtq; ioas in domo mello in

descensu sela-iozachar namq; filius
semath et iozabab filij somer serui ei
paulserūt eū: et mortuus ē. Et sepelierūt
eū cū p̄rib; suis i ciuitate dauid: regna-
uitq; amalias filij eius p. ro. **xiij**
Anno vicesimo octo ioas filij oph-
thi regis iude regnauit iozabab
filij iehu sup israel in samaria decem
et septem annis: et fecit malū coram
dño. Secutusq; est peccata iheroboā
filij nabath qui peccare fecit israel: et
nō declinauit ab eis. Iratusq; ē furor
domini contra israel: et tradidit eos
in manu asahel regis sirie et i manu
benadab filij asahel cunctis dieb;. De-
precatus est autē iozabab faciem dñi:
et audiuit eum dominus. Vidit enim
angustiā israel: quia attulerat eos
rex sirie. Et dedit dominus saluatōē
israel: et liberatus ē de manu regis
sirie: habitauerūtq; filij israel i taber-
naculis suis: sicut heri et nudius tertius.
Verumtamen nō recesserūt a peccatis
dom; iheroboā qui peccare fecit isa-
hel: sed i ipis ambulauerūt. Siquidē
et lucus pmanst in samaria: et nō
sunt derelicti iozabab de populo nisi
quinquaginta equites: et decem currus
et decem milia pedicū interfecerat enim
eos rex sirie: et redegerat quasi puluē
in tectura aree. Reliqua autē sermonū
iozabab et uniusa que fecit et fortitu-
do eius: nōne hec scripta sunt i libro
sermonū dierū regū israel? Dominu-
itq; iozabab cum patribus suis: et sepe-
lierunt eū i samaria: regnauitq; ioas
filius ei pro eo. Anno tricesimo septi-
mo ioas regis iuda regnauit ioas fi-
lius iozabab sup israel in samaria
sedeci annis: et fecit q̄ malū ē in conspe-
ctu domini. Non declinauit ab omib; se-
peccatis iheroboam filij nabath qui

peccare fecit israel: sed i ipis ambulauit.
Reliqua autē sermonū ioas et uniusa
que fecit: et fortitudo ei? quomodo
pugnauerit contra amaliā regē iuda:
nōne hec scripta sunt i libro sermonū
dierū regū israel? Et dominu-
it ioas cum p̄rib; suis: iheroboā autē sedit super so-
lūm eius. Porro ioas sepultus ē in
samaria cū regib; israel. Heliseus autē
egrotabat infirmitate qua et mortuus
est. Descenditq; ad eum ioas rex israel:
et flebat coram eo: dicebatq; pater mi-
pater mi: curus israel et auriga eius. Et
ait illi heliseus. Alce arcū et sagittas.
Cūq; attulisset ad eū arcū et sagittas:
dixit ad regem israel. Pone manū tuā
super arcū. Et cū posuisset ille manū
suā: supposuit heliseus manū suā
manibus regis: et ait. Aperi fenestā
orientalē. Cūq; aperuisset: dixit heli-
seus iace sagittam. Et iecit. Et ait heli-
seus. Sagitta salutis dñi: et sagitta
salutis contra siriā. Percutiesq; siriā
in apher: donec consumas eam. Et ait.
Vole sagittas. Qui cū tulisset: rursū
dixit ei. Percute iaculo terā. Et cum
perculisset tribus vicibus et cessasset: irat
est vir dei cōtra eū: et ait. Si perculisses
quiquies aut septies sine sepdes: pul-
sisses siriā usq; ad cōsummationem.
Nūc autē tribus vicibus percuties eam.
Mortuus est ergo heliseus: et sepelierūt
eū. Latrūculi autē de moab venerunt
in terā in ipso anno. Quidā autē sepe-
lentes hominē viderūt latrūculos: et
proiecerunt cadaver in sepulcro helisei.
Quod cū reuigilasset ossa helisei: reuixit
homo: et stetit sup pedes suos. Agitur
asahel rex sirie afflixit israel: cūdis dieb;
iozabab. Et miseris est dñs eorum:
et reuersus est ad eos. ppter pactū suū
q̄ habebat cum abraham et Isaac

et iacob: et noluit disperdere eos neq;
proicere patris usq; in presens temp.
Mortuus ē autē asahel rex sirie: et re-
gnauit benadab filius ei pro eo. Por-
ro ioas filius iozabab tulit vrbes de
manu benadab filij asahel quas cu-
lerat de manu iozabab p̄ris sui: iure
prelij. Tribus vicibus percussit eū io-
as: et reddidit ciuitates israel. **xiiij**
In anno scdo ioas filij iozabab
regis israel: regnauit amalias
filius ioas regis iuda viginti quinq;
annorū erat cū regnare cepisset: viginti
autē et nouem annis regnauit i iherlm.
Mortem matris eius iozabab de iheru-
salem. Et fecit redum corā dño: verum-
tamen nō ut dauid pater ei. Iuxta
omnia que fecit ioas pater suus fecit:
nisi hoc tantū qd recessa non abstulit.
Adhuc eni p̄p̄s adolebat et immola-
bat incensum in recessis. Cūq; obi-
uisset regnū percussit seruos suos qui
interfecerāt regem patre suum: filios
autē eorū q̄ occiderāt nō occidit: iuxta
quod scriptū est i libro legis moysi
sicut p̄cepit dñs dices. Non morient
patres p filijs neq; filij pro patrib; sed
unusquisq; in peccato suo morietur.
Ipse percussit edom i valle saluorum
decem milia: et apprehendit petrā i pho:
vocauiq; nomen eius iezechel usq; in
presens diem. Tunc misit amalias
nuncios ad ioas filium iozabab filij
iehu regis israel: dicens. Veni et vi-
deamus nos. Remisitq; ioas rex isra-
hel ad amaliā regē iuda dicens. Lar-
duus libani misit ad cedrum que est
in libano: dicens. Da filiam tuā filio
meo uxorem. Tranherūtq; bestie sale
que sunt in libano: et conuenerunt
carduum. Percutiens inualuisti sup
edom: et sibi uenit te cor tuū. Lotem

esto gloria: et sede in domo tua. Quare putas malum: ut radas tu et iudas tecum? Et non acquieuit amathias. Ascenditque ioas rex israel: et viderunt se ipse et amathias rex iuda in bethlames oppido iude. Percussus est iuda coram israel: et fugerunt unusquisque in tabernacula sua. Amathias vero rex iuda filium ioas filij ophazie cepit ioas rex israel in bethlames: et adduxit eum in iherusalem. Et interrupit murum iherusalem a porta effraim usque ad portam anguli: quadringentis cubitis. Tulitque omne aurum et argentum: et universa vasa que inventa sunt in domo domini et in thesauris regis: et oblitus est: et reuersus est in samariam. Reliqua autem verborum ioas que fecit: et fortitudo eius qua pugnavit contra amathiam regem iuda: nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum israel? Dominavitque ioas cum patribus suis: et sepultus est in samaria cum regibus israel: et regnavit iheroboam filius eius pro eo. Exiit autem amathias filius ioas rex iuda. Postquam mortuus est ioas filius ioachaz regis israel: viginti quinq; annis. Reliqua autem sermonum amathie: nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum iuda? Fadusque est contra eum coniuratio in iherusalem: ac ille fugit in lachis. Miserruntque post eum in lachis: et interfecerunt eum ibi: et asportaverunt in equis: sepultusque est iherusalem cum patribus suis in civitate david. Tulit autem universus populus iude azariam annos natum sexcentum: et constituerunt eum regem pro patre eius amathia. Ipse edificavit ahielam: et restituit eam iude postquam dominavit rex cum patribus suis. Anno quinquagesimo amathie filij ioas regis iuda regnavit iheroboam filius ioas regis

israel in samaria quadraginta et uno anno: et fecit quod malum est coram domino. Non recessit ab omnibus peccatis iheroboam filij nabath: qui peccare fecit israel. Ipse restituit terminos israel ab introitu emath usque ad mare solitudinis: iuxta sermonem domini dei israel quem locutus est per servum suum ionam filium amathi propheta: qui erat de geth que est in opher. Vidit enim dominus afflictionem israel amaram nimiam: et quod consumpti essent usque ad clavos: carceris et regum: et non esset qui liaretur israel. Nec locutus est dominus ut deleat nomen israel de sub celo: sed salvavit eos in manu iheroboam et filij ioas. Reliqua autem sermonum iheroboam et universa que fecit: et fortitudo eius qua platus est: et quomodo restituit damasum et emath iude in israel: nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum israel? Dominavitque iheroboam cum patribus suis regibus israel: et regnavit zacharias filius eius pro eo. **A**nno vicesimo septimo iheroboam regis israel regnavit azarias filius amathie regis iuda. Sedes annos erat cum regnare cepisset: et quinquaginta duobus annis regnavit in iherusalem. Non enim matris eius ecclesia de iherusalem: sed quod erat placitum coram domino: iuxta omnia que fecit amathias pater eius: verumtamen recessa non demonstravit. Adhuc populus sacrificabat et adolebat incensum in ecclesiis. Percussit autem dominus regem: et fuit leprosus usque in diem mortis sue: et habitabat in domo libera seorsum. Ioathan vero filius regis gubernabat palatum: et iudicabat populum terre. Reliqua autem sermonum azarie et universa que fecit: nonne hec scripta sunt in libro verborum dierum

regum iuda? Et dominavit azarias cum patribus suis: sequensque est cum maioribus suis in civitate david: et regnavit ioathan filius eius pro eo. Anno vicesimo octavo azarie regis iude regnavit zacharias filius iheroboam super israel in samaria sex mensibus: et fecit quod malum est coram domino sicut fecerant patres eius. Non recessit a peccatis iheroboam filij nabath: qui peccare fecit israel. Coniuravit autem contra eum sellum filius iabes prussus: cum pelam et interfecit: regnavitque pro eo. Reliqua autem verborum zacharie nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum israel? Ipse est sermo domini quem locutus est ad iehu dices. Filij tui usque ad septimam generationem: sedebunt de te super thronum israel. Fadumque est ita. Sellum filius iabes regnavit vicesimo nono anno azarie regis iude. Regnavit autem uno mense in samaria. Et ascendit manahem filius gadadi de thesa: venitque samariam: et percussit sellum filium iabes in samaria: et interfecit eum: regnavitque pro eo. Reliqua autem verborum sellum et coniuratio eius per quam tendit insidias: nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum israel? Tunc percussit manahem chaplam: et omnes qui erant in ea: et terminos eius de thesa. Moverant enim apire ei. Et interfecit omnes pregnantas eius: et scidit eas. Anno vicesimo nono azarie regis iude regnavit manahem filius gadadi super israel decem annis in samaria: fecitque quod erat malum coram domino. Non recessit a peccatis iheroboam filij nabath qui peccare fecit israel: cunctis diebus eius. Venietur phul rex assiriorum in thesa: et dabit manahem phul mille talenta argenti: ut esset ei in auxilium

et firmaret regnum eius. Iudicavitque manahem argentum super israel cunctis potentibus: et divitiibus ut daret regi assiriorum: quinquaginta sedos argenti pro singulis. Reversusque est rex assiriorum: et non est moratus in thesa. Reliqua autem sermonum manahem et universa que fecit: nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum israel? Et dominavit manahem cum patribus suis: regnavitque phaceia filius eius pro eo. Anno quinquagesimo azarie regis iude regnavit phaceia filius manahem super israel in samaria biennio: et fecit quod erat malum coram domino. Non recessit a peccatis iheroboam filij nabath: qui peccare fecit israel. Coniuravit autem adversus eum phacee filius romelie dux eius: et percussit eum in samaria in turre domus regie iuxta argob et iuxta ariph: et cum eo quinquaginta viros de filiis galaaditarum: et interfecit eum: regnavitque pro eo. Reliqua autem sermonum phacee et universa que fecit: nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum israel? Anno quinquagesimo secundo azarie regis iude: regnavit phacee filius romelie super israel in samaria viginti annis: et fecit quod erat malum coram domino. Non recessit a peccatis iheroboam filij nabath: qui peccare fecit israel. In diebus phacee regis israel venit theglath phalassar rex assur: et cepit ahion: et abel domum maacha: et ianoe et redes et asor: et galaad: et galileam: et universam terram neptalim: et transiit eos in assirios. Coniuravit autem et tendit insidias osse filius hela contra phacee filium romelie: et percussit eum: et interfecit: regnavitque pro eo vicesimo anno ioathan filij ozie. Reliqua autem sermonum phacee et universa que fecit:

nōne hec scripta sunt in libro emonū
dierū regum israel: Anno secundo
phace filij romelie regis israel: regnavit
ioathan filius ozie regis iuda. Viginti
quinq; annos erat cū regnare cepisset:
et sedecim annis regnavit in iherusalē.
Momen mris ei? iherusa: filia zadoch.
Fecitq; qd erat placitum coram dño.
Iuxta omnia q̄ fecit ozias pater suus
opar? ē: verūamen recella nō abstulit.
Adhuc ppls immolabat et adolebat
incensū i recellis. Ipse edificavit portā
dom? domini sublimissimā. Reliqua
autem sermonū ioathan et universa
que fecit: nonne hec scripta sūt i libro
reboz dierū regū iuda? In diebus illis
cepit dñs mittere i iudam rasim regem
sirie: et phace filium romelie. Et domi
uit ioathan cū patribus suis sepultus
q; est cū eis i civitate david pris sui: et
regnavit achaz filius ei? p. ro. **xv**
Anno decimo septimo phace filij
romelie: regnavit achaz filius ioa
than regis iuda. Viginti annos erat
achaz cum regnare cepisset: et sedecim
annis regnavit in iherlm. Non fecit qd
erat placitum in conspectu domini dei
sui sicut david pater ei? sed ambulavit
in via regum israel. Insup et filium
suum cōsecravit transiens p ignem
secundū ydola gentiū: que dissipavit
dominus corā filiis israel. Immolabat
quoz; victimas et adolebat incensū
in recellis et i collibz: et sub omni ligno
frondoso. Tūc ascendit rasim rex sirie:
et phace filius romelie rex israel: ad
piliandū in iherusalē. Cūq; obfederent
achaz: non valuerunt superare eū. In
repace illo restituit rasim rex sirie haylā
sirie: et elecit iudeos de hayla. Et ydu
mei et siri venerūt in haylam: et habita
verunt ibi usq; in diē hanc. Misit aut

achaz nuncios ad regem phalassar re
ge assirioz dñs. Securus tuus et fili
tuus ego sum. Ascende et saluū me fac
de manu regis sirie et de manu regis
israel: q̄ cōsurrexerunt aduersū me. Et cū
collegisset argentū et aurū qd inueniri
potuit in domo dñi: et in thesauris re
gis misit regi assirioz munera: qui
acquieuit voluntati eius. Ascendit au
tem rex assirioz i damascū: et vastavit
eam: et rāstulit habitatores eius pre
ter: rasim aut interfecit. Perrexitq; rex
achaz in occursum regis phalassar
regi assirioz i damascū. Cūq; vidisset
altare damasci: misit rex achaz ad u
riam sacerdotē regemplar ei? et simul
dñe iuxta omne opus eius. Segre
q; vias sacerdos altare. Iuxta omnia
que p̄p̄erat rex achaz de damasco: ita
fecit sacerdos vias donec veniret rex
achaz de damasco. Cūq; venisset rex
de damasco vidit altare et venerans
est illud: ascenditq; et immolavit olo
causta et sacrificiū suū: et libamina liba
mina et fudit sāguinem pacificoz que
obtuleraat sup altare. Porro altare
reum qd erat coram dño transtulit de
facie templi et de loco altaris: et de loco
templi domini: posuitq; illud ex lauce
altaris ad aquilonē. Precepit quoq;
rex achaz vrie sacerdoti dicens. Sup
altare maius offer olocasti manum
num et sacrificiū vespertinū: olocasti
sum regis et sacrificiū eius: et olocasti
sum vniūsi ipsi terre et sacrificia eozū
et libamina eozū: et omniem sāguinē
olocasti et vniūsum sāguinē viti
me super illud effundes. Altare vrie
reum reit paratū ad voluntatem meā.
fecit igit vias sacerdos iuxta omnia
que p̄p̄erat rex achaz. Tulit aut rex
achaz relatas bases et lucernā qui erat

desuper: et mare deposuit de bobz reia
qui sustentabant illud: et posuit super
pauimentum stratum lapide. Misitq;
quoq; sabban quod edificauerat in
templo et ingressum regis regis? con
uerit in templū domini: ppter regem
assirioz. Reliqua aut verborū achaz
et omnia q̄ fecit: nonne hec scripta sūt
in libro sermonū dierū regum iuda?
Dominusq; achaz cum patribus suis:
et sepult? ē cū eis i civitate david: et re
gnavit ezechias filius ei? p. ro. **xvi**
Anno duodecimo achaz regis iuda
regnavit osee filius yela in sama
ria super israel novem annis: fecitq;
malū coram domino: sed non sicut
reges israel q̄ ante eū fuerūt. Contra
hunc ascendit salmanasar rex assiri
orum: et factus est ei osee securus: redde
batq; illi tributa. Cūq; deprehendisset
rex assiriorum osee q̄ rebellare nitens
misisset nuncios ad sua regem egip
ti: ne prestaret tributa regi assiriorum.
Sicut fungulis anis solitus erat: obse
dit eum: et vindum misit in carcerem:
pruagatusq; ē omne terrā: et ascendēs
samariam obsedit eam tribz annis.
Anno aut nono osee cepit rex assiri
orum: posuitq; eos i haylam et i abor
iuxta fluvium gozan in civitatibus me
dorum. Factū est enim cum peccassent
filij israel domino deo suo q̄ eduxerat
eos de ita egypti de manu pharaonis
regis egypti: coluerunt deos alienos:
et ambulaverunt iuxta ritū gentium
q̄s consumpsit dominus i conspectu
filioz israel et regū israel: quia sibi
fecerant. Et irritaverūt filij israel ver
bis non rectis dominum deū suum: et
edificaverūt sibi recella i cūdis verbis
suis a turce custodiū usq; ad civitatem

muniam. feceruntq; sibi statuas et
lucos in omni colle sublimi: et subter
omne lignū nemorosum: et adolebant
ibi incensū super aras i more gentiū
quas transtulerat dñs a facie eorum.
feceruntq; verba pessima irritantes do
minum: et coluerunt inimicitias de
quibz p̄cepit eis dñs ne facerent rebū
hoc. Et testificatus est dñs in israel
et in iuda p manum omniū pphetaz
et videntiū dicens. Revertimini a vijs
vestris pessimis: et custodite precepta
mea et ceremonias: iuxta omne legē
quā precepi patribus vestris: et sicut
misi ad vos in manu seniorū meorū
prophetaz. Qui nō audierunt: sed in
duraverunt cervicē suā iuxta cervicem
patrum suoz qui noluerunt obedire
dño deo suo. Et abiecerunt legima
eius: et pactū quod pepigit cū p̄ribz
eoz et testificationes quibus testat?
est eos: secutiq; sunt vanitates et vane
egerunt: et secuti sunt gentes que erāt
p circuitum eoz sup quibus p̄p̄erat
dominus eis ut non facerent sicut et
ille faciebat. Et dereliquerunt omnia
precepta dñi dei sui: feceruntq; sibi con
statiles duos vitulos et lucos: et ado
raverunt universam militiā celi. Ser
viteruntq; baal: et consecraverūt filios
suos et filias suas per ignem. Et divi
nationi inserviebant et augurjs: et
tradiderunt se ut facerent malū corā
domino: et irritarent eum. Iratusq;
est dñs vehementer israel: et abstulit
eos a conspectu suo: et non remansit
nisi tribus iuda tantūmodo. Sed nec
ipse iuda custodiit mandata dñi dei
sui: verūamen ambulavit in erroribz
israel: quos op̄erat? fuerat. Proiecit
q; dñs omne semen israel: et afflixit eos et
tradidit eos i manu diripiētiū: donec

proiceret eos a facie sua: et eo iam tpe
quo factus est israhel a domo dauid:
et constituerit sibi regem iheroboam
filiū nabach. Separauit enī iheroboā
israhel a domino: et peccare eos fecit
peccū magnū. Et ambulauerunt filij
isrl in vniuersis peccatis iheroboam
que fecerat: et nō recesserunt ab eis usq;
quo dominus auferret israhel a facie
sua: sicut locut⁹ fuerat ī manu omniū
seruoy suoy pphetay. Translat⁹q; est
israhel de terra sua in assyrios usq; in
diem hanc. Adduxit autē rex assyrioy
de babilone et de cutha. et de abiyach.
et de emath et de sepharuaīm: et collo-
cauit eos in ciuitatibus samarie pro
filijs israhel. Qui possederūt samariā:
et habitauerunt in urbibus ei⁹. Cūq;
ibi habitare cepissent non timebant
dominū. et immisit eis dñs leones:
qui interficiebant eos. Nunciatur⁹q;
est regi assyrioy et didum. Venies q̄s
transiisti et habitare fecisti in ciuita-
tibus samarie ignorant legitima dei
terre: et immisit in eos domin⁹ leones
et ecce interficiunt eos: eo qđ ignorent
ritū dei terre. Precepit autē rex assyrioy
dicens. Ducite illuc unū de sacerdotib⁹
quos inde captiuos adduxistis: ut
vadat et habitet cum eis: et doceat eos
legitima dei terre. Agitur cum venisset
unus de sacerdotibus hys qđ captiui
ducti fuerāt de samaria habitauit in
bethel: et docebat eos quomōdo colerent
dominū. Et vnaqueq; gens fabrica-
ta est deum suum. Posueruntq; eos
in fanis recessis que fecerant samarie
gens et gens in urbibus suis: ī quib⁹
habitabant viri enim babiloni⁹ fece-
runt sorchot benoth: viri autē cutheni
fecerunt nergel: et viri de emath fecerūt
asuna. Porro euri fecerunt nebaaz et

chachaz hīj autē qui erant de sepharia:
in comburebant filios suos igni ad
ramelech et anamelech dñs sepharia:
in: et nichilomin⁹ colebant dñm.
Fecerunt autē sibi de nouissimis la-
redotes recessos: et ponebant eos in
fanis sublimib⁹. Et cum dominū
colerent: dñs qđ suis seruiebat iuxta
cōsuetudinē gentiū de q̄bus translat⁹
fuerant samariā. Vsq; in p̄sentem diē
morem sequuntur antiquum. Non
timeant dñm: neq; custodiūt testimō-
as eius atq; iudicia: et legem et manda-
tum quod preceperat dñs filijs iacob
quē cognominauit isrl: et p̄cellat cū
eis padum. et mandauerat eis dicens.
Nolite timere deos alienos et non a-
doretis eos neq; colatis eos et nō im-
moleatis eis: sed dominū deū vestrum
qui eduxi vos de terra egipti in fortitu-
dine magna et ī brachio extenso. ipm
time et illū adorate: et ipsi immola-
te. Testimonias quoq; et iudicia et le-
gem et mandatū quod scripsit vobis
custodite ut faciatis cunctis diebus:
et non timeatis deos alienos. Et pa-
dum qđ p̄cellit vobiscū nolite obliui-
sci: nec colatis deos alienos sed dñm
deū vestrū time et ipse eruet vos de ma-
nu omniū inimicoy vestroy. Illi vero
nō audierunt: sed iuxta cōsuetudinē
suam pristinam p̄terebāt. Fecerunt
igitur gentes iste timētes quidē dñm:
sed nichilomin⁹ et ydolis suis seruiebat.
Nā filij eoy et nepotes sicut fecerūt p̄-
fui ita faciūt: ī p̄sentē diē. **WII**
Anno tercio osee filij hela regis i-
srahel regnauit ezechias filius
iachaz regis iuda. Viginquiq; annis
erat cū regnare cepisset: et viginquē
annis regnauit in iherusalem. Nōmē
mris eius abisa filia zacharie. **WIII**

quod erat bonū corā dño: iuxta oīa
que fecerat dauid pater eius. Ipse disti-
pauit recessos: et cōstruit stauas et suc-
cudit lucos: et cōgregat⁹ separatē eorum
quē fecerat moyses. Siquidē usq; ad
illud tempus filij israhel adolebāt ei
incensum. Vocauitq; nomē eius no-
hekan. Et in domino deo isrl sperauit.
Itaq; post eū nō fuit similis ei de cun-
ctis regib⁹ iuda sed neq; ī hys qui ante
eum fuerunt: et adhuc domin⁹: et nō
recessit a religiois ei⁹: fecitq; mandata
eius qđ preceperat dominus moysi unde
et erat dñs cū eo: et in cunctis ad que
procedebat sapienter se agebat. Rebel-
lauit quoq; contra regem assyrioy: et
non seruauit ei. Ipse p̄cellit philisteos
usq; ad gazam: et omnes fininos eoy:
a turre custodiū usq; ad ciuitatem mu-
nitam. Anno quarto regis ezechie qđ
erat annus septim⁹ osee filij hela regis
israhel. ascendit salmanasar rex assyri-
orum samariam: et oppugnauit eā
et cepit. Nā post annos res ano sexto
ezechie id ē nono ano osee regis isra-
hel capta est samaria: et transiit rex
assyrioy israhel in assyrios. collocauit
q; eos ī ahyra et ī aboy. Amis⁹ qozan
in ciuitatib⁹ medoy: quia nō audierūt
vocem dñi dei sui. sed p̄tergressi sunt
padū ei⁹. Quia que preceperat moyses
seru⁹ dñi nō audierūt neq; fecerūt. An-
no h̄rodecimo regis ezechie ascendit
sennacherib rex assyriorum ad vniūsa
ciuitates iuda munitas: et cepit eas.
Tunc misit ezechias rex iuda nuncios
ad regem assyriorum in lachis dicens.
Peccavi. Recede a me: et omne quod
imposueris michi ferā. Audierit itaq;
rex assyrioy ezechie regi iude cēcenta ta-
lenta argenti et triginta talenta auri.
Deditq; ezechias omne argenti quod

repperit fuerat in domo domini: et
ī thesauris regis. In tempore illo con-
fregit ezechias valuas tēpli dñi et la-
minas auri q̄s ipse affixerat: et dedit eas
regi assyrioy. Misit autē rex assyrioy
tharran et raplari et raplacen de la-
chis ad regē ezechia cū manu valida
isrlm. Qui cum ascendissent venerūt
iherusalem et steterūt iuxta aqueductū
piscine superioris que est in via agri
fullonis: vocauerūtq; regē. Egressus
est autē ad eos ezechim filius elchie
propheta dom⁹ et sobna scriba et ioahē
fili⁹ asaph a comentarijs: dixitq; ad
eos raplaces. Loquimini ezechie. Hec
dicit rex magnus: rex assyrioy. Que ē
ista fiducia qua nitēis? Forsitan ini-
sti consilium: ut p̄pares te ad p̄lium.
In quo confidis: ut audas rebellare?
An speras in baculo acundino atq;
cōfado egipto? Sup̄ que incubuerit
homo: cōmin⁹ ingredietur manum
eius: et p̄forabit eam. Sic est pharao
rex egipti. omib⁹ qui confidunt ī se.
Quod si dixeritis michi ī dño deo no-
stro habem⁹ fiduciā: nōne iste ē cuius
abstulit ezechias recessa et altaria. et
precepit iude et iherusalem ate altare
hpc adorabitis in iherusalē? Nūc igit⁹
transite ad dñm meū regem assyrioy:
et dabo vobis duo milia equorum: et
videte an habere valeatis ascensores
eorū. Et quomōdo potestis resistere ante
unum sarrapam de seruis dñi mei mi-
nimis? An fiduciā habes in egipto
propt̄ nactus et equites? Nūquid sine
dñi voluntate ascendi ad locū istum:
ut demolirer eū? Dominus dixit mi-
chi. Ascende ad terram hanc: et demoli-
re eam. Dixerunt autē ezechim filius
elchie et sobna scriba et ioahē raplac.
Precamur ut loquaris nobis seruis

tuis scribere. siquidem intelligim? hanc
linguā: et non loquaris nobis iudei-
ce audiente populo: qui est super murum.
Respondit eis raphaces dicens. Nunquid
ad dñm tuū: et ad te misit me dominus
meus ut loquerer sermones istos: et nō
potius ad viros qui sedent super murū
ut comedant stercorem suū: et bibant u-
rinam suā vobiscū? Stetit itaq; rā-
phaces: et exclamavit voce magna iu-
daice: et ait. Audite verba regis magni:
regis assiriorū. Hec dicit rex. Nō vos
seducat ezechias. Nō enī poterit evadere
vos de manu mea: neq; fiducia vobis
tribuat super dominū dicens. Evadens
liberabit nos dominus: et nō tradetur
ciuitas hec in manu regis assiriorum.
Nolite audire ezechiam. Hec enī dicit
rex assiriorū. Facite mecum qd vobis
est utile: et egredimini ad me. Et com-
ederit unusquisq; de vinea sua: et de ficu
sua: et biberitis aquas de cisternis vris:
donec veniā et transferam vos in itā
que similis est terre vestre. in terrā fe-
cundam et fertilem vini: terram panis
et vinearū: terram olivarum et olei ac
mellis: et vivetis: et nō moriemini. No-
lite audire ezechiam qui vos decipit
dicens: dñs liberabit nos. Nunquid
liberaverunt dñi gentium terram suā
de manu regis assiriorū? Vbi est deus
emath et arphat? Vbi ē deus sapharua-
im ana et aua? Nunquid liberauerūt
samaritaniam de manu mea? Qui nam
illi sunt in universis dñs terrarū qui
evadunt regionē suam de manu mea:
ut possit evadere dñs iherusalē de manu
mea? Tacuit itaq; populus: et non rēdit
ei quicq;. Siquidem preceptum regis
acceperāt: ut nō responderent ei. Venitq;
eliachim filius helchie ppositus domus
et sobna scriba et ioabz filius asaph a

commentarijs ad ezechiam scribis vestris:
et nūciaverūt ei verba raphaces. **XX**
Que cum audisset ezechias rex iu-
dic vestimenta sua: et operatus ē
sacco: ingressusq; est domū dñi: et mi-
sit eliachim ppositum domus: et sobnā
scribam: et senes de sacerdotibus optimos
sacris ad ysaiam pphetā filiū amos.
Qui dixerūt. Hec dicit ezechias. Dñs
tribulationis et interfectionis: et blas-
phemie dies iste. Venerunt filij usq;
ad partū: et vires nō habet pariteres.
Si forte audiat dñs deus tuus uniusa
verba raphaces quē misit rex assiriorū:
dominus suus ut reprobraret dñm
viventem: et argueret verbis q̄ audivit
dñs deus tuus: et fac orationem pro
reliquis que reperiuntur. Venerunt re-
go serui regis ezechie ad ysaiā. Dixit
q; eis ysaias. Hec dicitis dñs vester.
Hec dicit dñs. Noli timere a facie ser-
monū quos audisti: quibz blasphe-
mauerunt pueri regis assiriorum me.
Ecce ego immittam ei spiritū et audi-
et nūciū: et reuertetur in terram suā:
et deciam eū gladio i terrā suā. Reuer-
sus est ergo raphaces: et inuenit regem
assiriorum repugnantem sobnā. Au-
dierat enī qd recessisset de lachis. Cum
audisset de tharacha rege ethiopie di-
cētes. ecce egressus ē ut pugnaret adve-
sum te et irer contra eum: misit nūciū
ad ezechiam dicens. Hec dicit ezechie
regi iuda. Nō te seducat deus tuus
in quo habes fiduciā: neq; dicas. nō
tradetur iherusalem in manus regis
assiriorū. Tu enī ipse audisti que fecerūt
reges assiriorum universis terris: quō-
modo vasterauerūt eas. Num ergo so-
lus poteris liberari? Nunquid libera-
verunt dñi gentiū singulos quos va-
stauerunt patres mei gozan videlicet

et aran et resep̄ et filios edem. q̄ erant
in thellassar? Vbi est rex emath et rex
arphat: et rex ciuitatis sapharua-
im ana et aua? Itaq; cū accepisset ezechias
litteras de manu nūciarum: et legisset
eas: ascendit in domū dñi et egredietur
eas coram dño: et oravit i conspectu
eius dicens. Domine deus israel q̄ sedes
super cherubin tu es deus solus regū omni-
um terre: tu fecisti celum et itā. Inclina
aurem tuā et audi. Aperi dñe oculos
tuos: et vide: et audi omnia verba semna-
cheribz: que misit ut reprobraret nobis
dñm viventem. Vere dñe dissipaverunt
reges assiriorū gentes et terras omniū:
et miserūt eos totū in ignem. Nō enī
erant dñi: sed opa manūū hominū
et ligno et lapide: et perdidērunt eos.
Nūc igitur dñe deus noster saluos nos
fac de manu eorū: ut sciant oīa regna
terre q̄a tu es deus solus. Misit autē
ysaias filius amos ad ezechiam dicens.
Hec dicit dominus deus israel. Que re-
precatus es me super semnachēibz rege
assiriorū audivi. Iste est sermo quē lo-
cutus est dominus de eo. Spreuit te et
sublannavit te virgo filia syon: post
regem tuū caput movit filia iherusa-
lem. Cui reprobrasti: et quē blasphe-
masti? Contra quē exaltasti vocē tuā:
et elevasti i recessu oculos tuos? Con-
tra sanctum israel. Per manū suorū
tuorum reprobrasti domino: et dixisti.
In multitudine curruum meorū ascen-
di excelsa montiū i summitate libani:
et succidi sublimas cedros ei⁹: et eda-
vi abies illi⁹. Et ingressus sū usq; ad
terminos ei⁹: et salum carneli ei⁹ ego
succidi. Et bibi aquas alienas: et sic-
cavi vestigia pedum meorum omnes
aquas clavas. Nunquid nō audisti
qd ab initio fecerim? Et dictis antiquis

plasmaui illud: et nūc adduxi. Erunt
q; i ruinam collū compugnantium
ciuitates munite: et qui sedent i eis hy-
miles manu. Contemnerūt et confusi
sunt facti sūt velud femi agri: et virent
herba redorū: que arefacta est anteq;
veniret ad maturitatem. Habitaculū
tuū et egressum tuū et introitū tuum: et
viam tuā ego prescui: et furorē tuum
contra me. Insanisti i me: et supbia tua
ascendit in aures meas. Pōnā itaq;
circulū i naribz tuis: et thymū i labijs
tuis: et reducam te in viam p quā ve-
nisti. Tibi autē ezechia hoc erit signum.
Comede hoc āno que reppereris: in
secūdo autē āno que sponte nascitur.
Porro i āno tercio seminare et metire:
plantare vineas et comedite fructum
earū. Et quicūq; reliquū fuerit de domo
iuda mittet radicem deorsum: et faciet
fructū sursum. De iherusalem quippe
egredientur reliquie: et qd saluetur de
mōre syon. Zelus dñi egeritū faciet
hoc. Quamobrem hec dicit dominus
de rege assiriorū. Nō ingrediet urbē
hanc: nec mittet in eam sagittam: nec
occupabit eam clipe⁹: nec circumdabit
eam municio. Per viam qua venit re-
uertetur: et ciuitatem hanc nō ingredie-
tur dicit dominus: protegamq; urbē
hanc: et saluabo eam. propter me et propter
dauid seruū meū. factū est igit in nocte
illa venit angel⁹ dñi: et percussit i castris
assiriorum centum octogintaquinq;
milia. Cum diluculo surrexisset vidit
omnia corpora mortuorū: et recedens
abiit: et reuersus est semnachēibz rex as-
siriorum: et mansit in ninive. Cumq;
adoraret in templo nesrach deū suū
attamelech et sarasar fili⁹ ei⁹ percussit
eū gladio: fugerūq; i itā armeniorū: et
regnavit asaradon fili⁹ ei⁹ p eo.

In diebus illis egrotavit ezechias usque ad mortem: et venit ad eum ysaïas filius amos propheta: dixitque ei. Hec dicit dominus deus. Precepi domui tue. Morieris enim tu: et non viues. Qui conuertit faciem suam ad parietem: et adorauit dominum dicens. Obsecro domine: memento queso quod ambulauerim coram te in veritate et in corde perfecto: et quod placitum est coram te fecerim. Fleuit itaque ezechias fletu magno: et antequam egrediretur ysaïas mediam partem antij factus est sermo domini ad eum dicens. Reuertere: et dicit ezechie duci populi mei. Hec dicit dominus deus david patris tui. Audiui orationem tuam: vidi lacrimam tuam: ecce sanavi te. Die tertio ascendes templum domini: et addidit diebus tuis quindecim annos. Sed et de manu regis assiriorum libera te: et ciuitatem hanc: et protegam urbem istam propter me et propter david seruum meum. Dixitque ysaïas. Afferte massam ficorum. Quam cum attulissent: et posuissent super vltus eius curat est. Dixerat autem ezechias ad ysaïam. Quod erit signum quia dominus meus sanabit: et quia ascensurus sum die tertia templum domini? Cui ait ysaïas. Hoc erit signum a domino: quod faciat hic dominus: et monum quod locutus est. Vis ut ascendant umbra decem lineis: aut ut reuertatur rotundus gradibus? Et ait ezechias. Facile est umbram crescere decem lineis. Nec hoc volo ut fiat: sed ut reuertat retrosum decem gradibus. Inuocauit itaque ysaïas propheta dominum: et reduxit umbram per lineas quibus iam descenderat in horologio achaz retrosum decem gradibus. In tempore illo misit merodach baladan filius baladan regis babiloniorum litteras et munera ad ezechiam. Audierat enim quod egrotasset ezechias. Veratus

est autem in aduentu regis ezechias: et ostendit eis domum aromatum: et aurum et argentum et pigmenta varia: unguenta quoque: et domum vasorum suorum et omnia que habere poterat in thesauris suis. Non fuit quod non monstrasset eis ezechias in domo sua: et in omni potestate sua. Venit autem ysaïas propheta ad regem ezechiam: dixitque ei. Quid dixerit videri isti: aut unde venerit ad te? Cui ait ezechias. De terra loquinga venerit ad me: de babilone. At ille respondit. Quid viderit in domo tua? Ait ezechias. Omnia quecumque sunt in domo mea viderunt. Nichil est enim quod non monstrauerim eis in thesauris meis. Dixit itaque ysaïas ezechie. Audi sermonem domini. Ecce dies veniet: et auferentur omnia que sunt in domo tua: et que condiderit patres tui usque in die hanc in babilonem. Non remanebit quicquam ait dominus. Sed et de filiis tuis qui egredientur ex te quos generabis tollentur: et erunt eunuchi in palatio regis babilonis. Dixit ezechias ad ysaïam. Bonus sermo domini quod locutus es. Sit tantum pax et veritas in diebus meis. Reliqui autem sermonem ezechie et omnis fortitudo eius: et quod fecerit postquam et aqueductum: et introduxit aquas in ciuitatem: donec hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum iuda: Dominus itaque ezechias cum patribus suis: et regnauit manasses filius eius per eam.

Quodcumque annos erat manasses cum regnare cepisset: et quinquagintaquinque annis regnauit in iherusalem. Nomen matris eius apthiba. Fecitque malum in conspectu domini: iuxta ydola gentium quas deleuit dominus a facie filiorum israel. Conuersusque est et edificauit ecclesiam quam dissipauerat

ezechias pater eius: et erexit aras baal: et fecit lucos sicut fecerat achab rex israel: et adorauit omnem miliciam relictam et coluit eam. Fecitque aras in domo domini de qua dixit dominus in iherusalem ponam nomen meum: et restructur altaria vniuersae milicie relictæ in duobus antij templi domini. Et traduxit filium suum per ignem: et aricola tus est et obsecrauit auguria: et fecit phitones: et aruspices multiplicauit: ut faceret malum coram domino: et irritaret eum. Posuitque ydolum luci quod fecerat in templo domini: super quo locutus est dominus ad david et ad salomonem filium eius. In templo hoc et in iherusalem quam elegi de cunctis tribubus israel ponam nomen meum in sempiternum: et ultra non faciam commoueri pedem israel de terra quam dedi patribus eius: si custodierint opera omnia que precepi eis: et vniuersam legem quam mandauit eis seruum meus moyses. Illi vero non audierunt: sed seducti sunt a manasse: ut facerent malum super gentes quas exiit dominus a facie filiorum israel. Locutusque est dominus in manu serui suorum prophetarum dicens. Quia fecit manasses rex iuda abominabiles istas pessimas super omnia que fecerunt amorreii ante eum: et peccare fecit etiam iudam in immunditijs suis: propterea hec dicit dominus deus israel. Ecce ego inducam mala super iherusalem: et iuda: ut quicumque audierit annuntiet ambre aures eius. Et extendam super iherusalem funiculum samarie: et pondus domus achab: et delebo iherusalem sicut deleti solent tabule. Delens ueritatem: et ducam trebrius filium super faciem eius. Dimittam uero reliquias hereditatis mee: et tradam eas in manus inimicorum eius: eruntque in uastitatem et in rapinam cunctis aduersariis suis eo

quod fecerint malum coram me: et persequerentur irritantes me ex die qua egressi sunt patres eius ex egipto usque ad hanc diem. Insup: et sanguinem innoxium fudit manasses multum nimis donec impleteretur iherusalem usque ad os: absque peccatis suis quibus peccare fecit iudam ut faceret malum coram domino. Reliqui autem sermonem manasse: et vniuersa que fecit: et peccatum eius quod peccauit: nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum iuda? Dormiuitque manasses cum patribus suis: et sepultus est in orto domus sue in orto ozam: et regnauit amon filius eius pro eo. Viginquiduoque annorum erat amon cum regnare cepisset: duobus quoque annis regnauit in iherusalem. Nomen matris eius messallaneth filia aruz de iethaba. Fecitque malum in conspectu domini sicut fecerat manasses pater eius: et ambulauit in omni via per quam ambulauerat pater eius. Secumque immunditijs quibus seruiebat pater eius: et adorauit eas: et dereliquit dominum deum patrum suorum: et non ambulauit in via domini. Terreducuntque ei insidias secui sui: et interfecerunt regem in domo sua. Percussit autem populus ceteros omnes qui coniurauerant contra regem amon: et constituerunt sibi regem iosias filium eius per eam. Reliqui autem sermonem amon quod fecit: nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum iuda? Sepelieruntque eum in sepulcro suo in orto ozam: et regnauit iosias filius eius per eam.

Quodcumque annos erat iosias cum regnare cepisset: et trigintaanno anno regnauit in iherusalem. Nomen matris eius ydida filia phadaia de belectat. Fecitque quod placitum erat coram domino: et ambulauit per omnes vias david patris sui. Non declinauit ad dexteram suam

ad sinistram. Anno autem octauode-
cimo regis iosie misit rex saphan filiū
asie filij melulā scribā templi dñi: di-
cens ei. Vade ad helchā sacerdotē ma-
gnum ut consuleris prouia q̄ illata ē
in templū domini quā collegērūt iam-
tores templi a p̄lo: de turq; fabris per-
positos domus domini. Qui et destri-
buāt eam hīs qui operantur in templo
dñi ad instauranda sacra eda templi:
ignarijs uidelicet et cementarijs. et
hīs qui interrupta componunt: et ut
emantur ligna et lapides de lapidari-
is ad instaurandū templū domini.
Verūtamē nō supputetur eis argentū
qđ accipiunt: sed in potestate habeāt
et in fide. Dixit autē helchias pontifex
ad saphan scribā. Librū legis repe-
ri in domo dñi. Deditq; helchias vo-
lumen saphan scribe: qui et legi illud.
Venit quoq; saphan scriba ad regē:
et renunciavit ei qđ preceperat: et ait. Con-
flauerunt serui tui pecuniā que reperta
est in domo dñi: et dederūt ut distribu-
eretur fabris ac p̄fedis operū templi
dñi. Narrauit quoq; saphan scriba
regi dicens. Librū dedit michi helchias
sacerdos. Quē cū legisset saphan corā
rege: et audisset rex verba libri legis
dñi scidit uestimenta sua: et precepit
helchie sacerdoti et abicham filio sa-
phan et achobor filio micha et saphan
scribe et asai seuo regis dicens. Ite
et cōsultate dominū sup me et sup p̄lo
et sup omni iuda de verbis voluminis
istius quod inuentū est. Magna enī
ira domini succensa ē cōtra nos: quia
nō audierūt patres nostri verba libri
huius ut facerent omne quod scriptū
est nobis. Ite itaq; helchias sacer-
dos et abicham et achobor et saphan
et asai ad oldam prophetai uxorem

sellū filij cheue filij aras custodis vesti-
um que habitabat in iherlmi secunda:
locutiq; sunt ad eam. Et illa respondit
eis. Hec dicit dominus deus israel.
Dixit viro q̄ misit vos ad me. Hec
dicit dominus. Ecce ego adducā mala
sup locū istū et sup habitatores eius
omnia verba legis que legi rex iuda:
quia dereliquerūt me et sacrificauerūt
dijs alienis irritantes me in multis
opibus manū suar. Et succendetur
indignatio mea in loco hoc: et non re-
tinguetur. Regi autem iuda qui misit
vos ut cōsuleretis dominū sic dicens.
Hec dicit dominus deus israel. Pro-
ro quod audisti verba voluminis et
perierunt cor tuum et humiliatus
es coram domino: auditis enim
contra locū istū et habitatores eius
quod uidelicet fecerūt in suporem et
in maledictū et scidisti uestimenta tua
et flexisti coram me et ego audiui ait
dominus: idcirco colligam te ad pa-
tres tuos. et colligeris ad sepulcrum
num in pace: ut non videant oculi
tui omnia mala que introduxerunt
super locum istum. **xxij**
Et renunciavit regi qđ dixerat.
Qui misit et cōgregati sunt ad
eum omnes senes iuda et iherusalem.
Ascenditq; rex templum domini: et o-
mnes viri iuda uniuersiq; qui habita-
bant in iherusalem cum eo sacerdotes
et prophete et omnis populus a paru-
uloq; ad magnum: legitq; cūdis audi-
entibus omnia verba libri federis qui
inuentū est in domo domini. Scitq;
rex super gradū et sedus percussit corā
domino: ut ambularet post dominū:
et custodirent precepta eius et testimo-
nia et testimonia in omni corde et in
tota anima: et suscitaret verba federa

huius que scripta erant in libro illo.
Acquieuitq; p̄lo pado. Et precepit rex
helchie p̄ntici et sacerdotib; secundi
ordinis et ianitoribus ut proicerent
de templo dñi omnia vasa que facta
fuerant baal et in loco et uniuersē militie
celi: et combussit ea foris iherusalem in
conualle cedron: et tulit puluerē eorū
in bethel. Et deiecit auruspices quos
posuerant reges iuda ad sacrificandū
in ecelis p̄ ciuitatis iuda et in circuitu
iherusalem: et eos q̄ adolebāt incensum
baal et soli et lune et duodecim signis
et omni militie celi. Et effecit fecit lucū
de domo domini foras iherusalem in
conualle cedron et combussit eum ibi
et redegit in puluerē: et proiecit sup
sepulcra vulgi. Destruxit qđ ediculas
effeminatos que erant in domo dñi:
pro quibus mulieres regebant quasi
domiculas luci. Cōgregauitq; omnes
sacerdotes de ciuitatibus iuda: et cōta-
minauit ecelia ubi sacrificabant sa-
cerdotes de gabaa usq; betsabee. Et
destruxit aras portarū et introitu obij
iosie principis ciuitatis: qđ erat ad si-
nistram porte ciuitatis. Verūtamē
nō ascendebāt sacerdotes ecelsoy ad
altare dñi in iherusalem: sed tantum
comedebant azima in medio featum
suroy. Contaminauit quoq; tophe-
qđ est in conualle filij emmon: ut nemo
consecraret filium suum aut filiam p̄
ignē moloch. Abstulit quoq; equos
quos dederant reges iude soli et introi-
tu templi dñi iuxta egedram nachame-
lech eunuchi: qđ erat in pharurim: tur-
rus autem solis combussit igni. Alta-
ria quoq; que erant sup tēda cenacti
achaz: que fecerant reges iuda et alta-
ria que fecerat manasses in duobus
atq; tēpli dñi destruxit rex: et ruerūt

inde et dispersit cinerem eorū i torrentē
cedron. Ecelia quoq; que erant in ihe-
rusalem ad dextram partem montis
offensionis que edificauerat salomō
rex israel astaroq; ydolo sydonioy
et chamoz offensionis moab: et mel-
chon abominationi filiorū ammon
polluit rex: et contuitit stacuas et succi-
dit lucos: repleuitq; loca eorū ossibus
morumorū. Insup et altare qđ erat in
bethel et ecelsum qđ fecerat iheroboā
filius nabath qui peccare fecit israel:
et altare illud ecelsum destruxit atq;
combussit et cōminuit in puluerē: suc-
cenditq; etiā lucū. Et conuersus iosias
vidit ibi sepulcra que erant in mōte:
misitq; et tulit ossa de sepulcris: et com-
bussit ea super altare: et polluit illud
iuxta verbum dñi quod locut⁹ est vir
dei qđ p̄dixerat verba hec. Et ait. Quis
est titulus ille quē video? Respondit
qđ ei ciues urbis illi. Sepulcrū est ho-
minis dei qui venit de iuda: et p̄dixit
verba hec que fecisti sup altare bethel.
Et ait. Dimitte eum. Nemo cōmo-
ueat ossa eius. Et intacta manserunt
ossa illius: cum ossibus prophete q̄ re-
nerat de samaria. Insup et oia sana
eclsoy que erant in ciuitatib; sama-
rie que fecerāt reges israel ad irritan-
dum dñm abstulit iosias: et fecit eis
secundum omnia que fecerat in bethel.
Et occidit uniuersos sacerdotes ecel-
soy q̄ erant ibi super altaria: et combus-
sit ossa humana super ea. Reuersusq; ē
iherusalem: et precepit omni populo
dicens. Facite p̄phāle domino deo ve-
stro: secundū quod scriptū est in libro
federis huius. Nec enim factū ē p̄phā-
tale a diebus iudiciū qui iudicauerūt
isrl et omniū dier; regū israel et regū
iuda: sicut i octauodecimo āno regis

iosie factum est phasē istud domino in iherusalem. Sed et phitones et ariolos et figuras ydolorum et immunditias et abominaciones que fuerunt in terra iuda et iherusalem abstulit iosias: ut statueret verba legis que scripta sunt in libro que inuenit helchias sacerdos in templo dñi. Similis illi nō fuit āc eum rex. qui reuerteretur ad dominū in omni corde suo et i tota anima sua et uniuersa virtute sua iuxta omnem legem moysi: neq; post eum surrexit similis illi. Veruntamen nō est auersus dominus ab ira furoris sui magni: quo iratus est furor eius contra iudā propter iritaciones qbz provocauerat eum manasses. Dixit itaq; dñs. Et iudā auferā a facie mea sicut abstulit israhel: et proiciā civitatem hanc quā elegi iherusalem et domū de qua dixerit nomen meū ibi. Reliqua autē finium iosie et uniuersa que fecit: nonne hec scripta sunt in libro verborū dierū regū iudā? In diebus eius ascendit pharao nechao rex egipti contra regē affriorum ad flumen eufraaten. Et abiit iosias rex in occursum eius: et occisus est in mageddo cum vidisset eum. Et portaverūt eum serui sui mortuum de mageddo: et pulerunt in iherusalem: et sepelierunt eū in sepulcro suo. Tulit q; pps terre ioachaz filium iosie: et unierunt eum: et constituerūt eum regem pro patre suo. Vigintietium annorū erat ioachaz cū regnare cepisset: et tribus mensibus regnavit in iherusalē. Nomen matris ei⁹ amithal: filia ieremie de lobna. Et fecit malum coram domino: iuxta omnia que fecerant patres eius. Vixitq; eum pharao nechao i reblatha: que est in terra emath: ne regnaret in iherusalem. Et imposuit multam

rente centum talentis argenti: et talentū auri. Regemq; ostendit pharao nechao heliachim filium iosie pro iosia patre eius: verūq; nomen eius ioachim: pro eo ioachaz tulit et duxit in egiptum. Argentum autē et aurū dedit ioachim pharaoni cū indigisset ite p singulos: ut conficeret iuxta preceptū pharaonis. Et unūquemq; iuxta vires suas regitram argenti: quā aurū de populo terre: ut daret pharaoni nechao. Vigintiūq; annorū erit ioachim cū regnare cepisset: et undeci annorū regnavit in iherlm. Nomen matris ei⁹ zebida: filia phadaia de ruma. Et fecit malū corā domino: iuxta oīa q̄ fecerāt p̄res ei⁹. **xxv.** In diebus ei⁹ ascendit nabuchodonosor rex babilonis: et factus est ei ioachim servus tribus annis: et rursū rebellavit contra eum. Quinqueq; ei dñs latrunculos caldeorum et latrunculos siri et latrunculos moab: et latrunculos filiorum amon: et immisit eos in iudā ut disperderent eam iuxta verbum dñi qd locutus fuerat p seruos suos prophetas. Factum est autē hoc p verbū dñi corā iudam ut auferret eum corā se: ppter peccata manasse uniuersa q̄ fecit: et propter sanguinē innoxii que effudit: et implevit iherusalem reuore innocentū: et ob hac rem voluit dñs propiciari. Reliqua autem sermōniū ioachim et uniuersa q̄ fecit: nonne hec scripta sunt in libro sermōnū dierū regum iudā? Et dormiuit ioachim cū patribus suis: et regnavit ioachim filius eius pro eo. Et ultra nō addidit rex egipti ut egredereetur de terra sua. Tulit etiam rex babilonis a riuo egipti usq; ad flumē eufraaten omnia que fuerāt regis egipti. Decē et octo annorū erat ioachim cum regnare cepisset: et

tribus mensibus regnavit in iherusalē. Nomen matris ei⁹ noelcha filia helna than de iherlm. Et fecit malum corā domino: iuxta omnia q̄ fecerat pater eius. In tempore illo ascendit serui nabuchodonosor regis babilonis in iherusalem: et circumdata est urbs munitionibz. Venitq; nabuchodonosor rex babilonis ad ciuitatē cū fuisset iudā: ut oppugnaret eam. Egrediusq; ē ioachim rex iuda ad regem babilonis ipse et mater eius et serui eius et principes eius et eunuchi ei⁹: et suscepit eum rex babilonis āno octauo regni sui. Et protulit inde omnes thesauros domus dñi et thesauros domus regie: et condidit uniuersa vasa aurea q̄ fecerat salomō rex isrl in templo dñi iuxta verbū dñi: et transtulit omnen iherusalem: et uniuersos principes et omnes fortēs exercitus decem milia in captiuitatē et omnem artificem et indulosorem: nichil q; relictum est receptis paupibz ppter eum. Transtulit quoq; ioachim in babilonem: et mater regis et uxores regis et eunuchos regis et iudices ite duxit in captiuitatē de iherusalē in babilonē: et omnes viros robustos septē milia: et artifices et indulosores mille: omnes viros fortēs et bellatores: duxitq; eos rex babilonis captiuos in babilonem. Et constituit mathathia patrui eius pro eo: imposuitq; nomen ei sedechia. Vicelunū et p̄mū annū etatis habebat sedechias cū regnare cepisset: et undecim annis regnavit in iherlm. Nomen matris ei⁹ erat amithal: filia ieremie de lobna. Et fecit malū coram domino: iuxta omnia q̄ fecerat ioachim. Irascēbat enī dñs oīa iherlm et cōtra iudā: donec p̄ceret eos a facie sua. Cecellitq; sedechias a rege babilonis. **xxv.**

Factum est autē āno nono regni eius mense decimo decima die mensis venit nabuchodonosor rex babilonis ipse et omnes exercit⁹ eius in iherusalē et circumdederūt eā: et repperūt in circuitu ei⁹ immunditias. Et clausa est ciuitas atq; vallata: usq; ad undecimū ānum regis sedechie nona die mēsis. Preualuitq; fames in ciuitate: nec erat panis populo terre. Et interupta est ciuitas: et omnes viri bellatores nocte fugerūt: p viam porte q̄ est inter duplicem murū ad oriū regis. Porro chaldei obsidebant in circuitu ciuitatē. Fugit itaq; sedechias: per viā q̄ ducit ad cāpētria solitudinis. Et persecutus est exercitus chaldeorū regem: comprehēditq; eū in planitie ihericho: et omnes bellatores qui erant cū eo dispersi sūt et reliquerūt eū. Apprehensum ergo regem duxerūt ad regem babilonis in reblatha: qui locutus est cum eo iudicium. Filios autē sedechie occidit coram eo: et oculos eius effudit: vinxit q; eū catenis: et adduxit in babilonē. Mense quinto septima die mensis ipse est annus nonusdecimus regis babilonis venit nabuzardan princeps exercitus seru⁹ regis babilonis in iherlm et succendit domū domini et domum regis et domos iherusalem: omneq; domum cōbussit igni: et muros iherusalem in circuitu destruxit omnis exercitus chaldeorū qui erat cū principe militiū. Reliquā autē p̄p̄t partem q̄ remanserāt in ciuitate: et p̄ugas qui transtulerant ad regē babilonis: et reliquū vulgus transtulit nabuzardan princeps milicie: et de paupibz ite reliquit minores et agricolas: columnas autem et eas que erant in tēplo domini et bases et mare creū quod erat in domo

domini cōsegerūt thalbei : et transflu-
lerunt es omne in babilonem. Illas
quoq; creas et tellas . et ridentes . et
sophos . et mortariola . et omnia va-
sa crea . in quibz ministrabant tulerūt
neatō et thuribula . et fialas . Que au-
rea aurea . et q̄ argentea argētea . tulit
princeps milicie : id est columnas du-
as . mare unum et bases quas fecerat
rē salomon in templo domini . Non
erat pondus eis . omnium vasorum .
Decem ⁊ octo cubitos altitudinis ha-
bebat columna una . ⁊ capitellum ere-
um super se altitudinis trium cubito-
rum : et retiaculum et malagranata
supr capitellum columnę : omnia ere-
a . Similem et columna secunda ha-
bebat ornati . Tulit q; princeps milicie
saraia sacerdote p̄mū . et sophoniam
sacerdotem secundum . ⁊ tres ianitores
et de civitate eunuchum unum quē
erat p̄fessus super bellatores viros :
et quinq; viros de hys qui steterant
coram rege quos repperit in civitate :
et sopher principem p̄fectus qui p̄o-
habat thrones de populo terre : et se-
viros ⁊ vulgo qui inveni fuerant i ci-
vitate . Quos tollē nabuzardan prin-
ceps militum duxit ad regem babilo-
nis in reblatha . percussitq; eos rē ba-
bilonis et interfecit eos in reblatha
in terra emath . Et translatus est iuda
de terra sua . Populo autem qui reli-
ctus erat in terra iuda quē dimiserat
nabuchodonosor rex babilonis p̄-
fecit godoliam filium baichan filij sa-
pphan . Quod cum audissent omnes
duces militum ipsi et viri qui erant
cum eis videlicet quod confisisset
rex babilonis godoliam : venerūt ad
godoliam in maspha ismahel filius
nathanie et iohannan filius caree et

saraia filius thanamech neprophati
 tes et iezonias filius maachai : ipsi
 et socij eorum . Quirauitq; godolias
 ipsos et socijs eorum dicens . Nolite
 timere secuire chaldeis . Mane in re
 razet seruite regi babilonis : bene erit
 vobis . factum est autem in mense
 primo venit ismahel filius nathanie
 filij elisama de femine regio et decem
 viri cum eo : petrusseuntq; godoliam
 qui et mortuus est : sed et iudeos et chal
 deos qui erant cum eo in malspha . Con
 surgensq; omnis populus a paruo
 usq; ad magnum et principes militiu
 venerunt in egiptum : timentes chalde
 os . factum est vero in anno tricesimo
 septimo transmigratonis ioachim re
 gis iude mense duodecimo vicesima
 et septima die mensis . subleuauit e
 uilmerodach rex babilonis ano quo
 regnare ceperat caput ioachim regis
 iuda de carcere : et locutus est ei ben
 igne . Et posuit eorum cum super
 num regum qui erant cum eo in babil
 one : et mutauit vestes eius quas ha
 buerat in carcere . et comedebat panem
 semper in conspectu eius cunctis diebus
 vite sue : annoniam quoq; continuit
 ei sine intermissione que et dabatur
 ei a rege per singulos dies omnis diebus
 vite sue . **Explicit liber regu quatuor**

**Incipit prologus In librum pami-
lyomenon primum.**

Septuaginta inter-
pretum pura. et ut
ab eis i grecis verba
e editio permaneret:
singulis in chrona-
ti episcoporu sanctis
sime atq; doctissime impelleret: ut he-
breu volumina latino sermone trans-
fereant. Quod enim semel aures homi-
num occupauetat. et nascentis ecclesie
roboraueat fidem: iustum erit etiam
nostro silentio comprobari. Nunc
vero cum pro varietate regionum di-
uersa ferantur exemplaria: 7 germana
illa antiquaq; translatio corrupta sit
atq; violata: nisi arbitri puras. aut e
pluribus iudicare quid verum sit aut
nouum opus in veteri opere condere:
illudendibus; iudeis. conuincum ut di-
citur oculos configere. Alexandria et
egyptus in septuaginta suis elichium
laudat auctorem: constantinopolis
iude; antiochia luciani martiris re-
emplaria probat. Medie in hac pro-
uinde palestinos rodices legunt: q̃s
ab origine elaboratos eusebi; 7 pami-
philus vulgaueunt. Tonsus orbis
hac inter se trifaria varietate compug-
nat. Et certe origenes non solum ex-
empla composuit quatuor editionu
e regione singula verba describens. ut
vnius dissentiens statim ceteris inter
se consentientibus arguatur: sed qđ
maioris audacie est in editione septu-
aginta theodoriconis editione mis-
uit: aduersis designas que minus fue-
runt. et virgulas que ex superfluo vide-
bantur apposita. Si igitur alia li-
cit non tenere quod semel susceperant.
et post septuaginta cellulas q̃ vulgo

sine audore iactantur singulas cellu-
 las apertere. Hicq; in ecclesijs legitur
 quod septuaginta nescierunt: cur me
 non suscipiant latini mei qui inui-
 lata editione veteri ita noua condidi-
 ut laborem meū hebreis et quod hijs
 maius est apostolis audoribus com-
 probem? Scripsi nuper librum de o-
 ptimo genere interpretandi. ostendens
 illa de euangelio. et ex egipto vocauit li-
 brum meum. et quoniam nazareus
 vocabitur. et videbunt in quē cōpun-
 xerunt: et illud apostoli quod oculus
 nō vidit nec auris audiuit et in cor ho-
 minis non ascendit que pparauit
 deus diligendū se. ceteraq; hijs simi-
 lia in hebreorū libris inueniri. Certe a-
 postoli et euangeliste septuaginta inter-
 pretes nouerūt: et unde eis hec dixerē q̄
 in septuaginta nō habent? Xps domi-
 nus noster vniūsq; testamētū cōditor
 in euangelio secundū iohannē q̄ ce-
 dit inquit in me sicut dicit scriptura:
 flumina de ventre eius fluent aque vi-
 ue. Vtiq; scriptum est: qd saluator scri-
 ptum esse testat. Vbi scriptum ē? Se-
 ptuaginta nō habent: apocrita nescit
 ecclesia. Ad hebreos igitur reuertendū ē:
 unde et dñs loquitur. et discipuli exem-
 pla psumunt. Hec pace veteri loquor:
 et obsecratorib; meis tantū respōde-
 qui cauius dente me rodunt: i publi-
 co detrahentes et legentes in angulis
 id est accusatores et defensores: cum
 in alijs probet quod in me reprobat:
 quasi virtus et vicium non in rebus
 sit sed cum audore inuenitur. Ceterum
 mēnini editionem septuaginta trans-
 latorum olim de greco emendatam
 tribuisse me nr̄is: nec inimicum debe-
 re estimari eorū quos in comertu fa-
 ctum semper edidit. Et quod nunc

debreiamin id est verba dierum interpre-
tatus sum idcirco fecit ut interpretabile
moras et siluam nominum quod scriptor
confusa sunt vicio. sed sumusq; barba-
riem apertius et puerum cola digere
michi metipsum et meis. iuxta istum
cantes. si aures surde sunt ceteros. **Epil-**
ogus. Junq lib palpsu uero pui.

Ida sed etno caynan
malalehel iared e-
noch manufale la-
meh noe sem cham
et iafeth. filij iafeth:
gomer magog ma-
dai et iauan thubal mosoch thiras.
Porro filij gomer: ascenez et riphat et
thogorma. filij autem iauan: elisa
et thachis rechim et dodanim. filij
cham: chus et melcham phut et chana-
an. filij autem chus: saba. et euila
sabartha et regma et sabathaca. Por-
ro filij regma: saba et dadan. Chus au-
tem genuit nemroth. iste cepit esse po-
tens in terra. Melcham vero genuit lu-
dim et ananim et laabim et nepthu-
im: phetruhim quoque et thallum de
quibus egressi sunt philistim et capthu-
rim. Chanaan vero genuit sydonem
primogenitum suum: rechem quoque
et iebuleum et amorreum et gergezum
eueumque et aracheum et asimeum ara-
dium quoque et samareum et emathe-
um. filij sem: elam et assur. Et arfa-
xad. et lud et aram. filij aram: chus et
hul et gether et mes. Arfaxat autem
genuit sale: qui et ipse genuit heber. Por-
ro heber nati sunt duo filij: nomen uni
phalech quia in diebus eius diuisa est
terra: et nomen fratris eius iedan. Ie-
dan autem genuit elmodad et saleph
et asormoch et iare: aduram quoque et
uzal et de elab etia et abimael et

saba. necno et ophir. et euila. et iobab.
Omnes isti filij iedan sem arfaxat sa-
le heber phalech ragau. seruch nachu-
thare abram: iste est abraham. filij
autem abraham: isaac et ismael. Iste
hebr generationes eorum. Primogeni-
tus ismaelis nabaioth et cedur et ab-
dehel et mabsan et masina et duma
masla addad et thema iachur naphi-
redma. Ipsi sunt filij ismaelis. filij
autem cedure concubine abraham
quos genuit: zamram iedan madan
madian ielbor et sue. Porro filij ieda-
san: saba et dadan. filij autem dadan: asu-
rim et lathusim et loomim. filij autem
madian: epha et epher. et enoch et abi-
da et eldaa. Omnes hij filij cedure. Ge-
nerauit autem abraham isaac: cuius fue-
runt filij esau et isel. filij esau: eliphaz
rahuel iehus ielon thore. filij eliphaz:
theman. omar. zepphi. gothan ce-
nez thamma amalech. filij rahuel:
naath zara samma meza. filij isel:
lothan sobal sebeon. ana. dison. eler di-
san. filij lothan: horri. abohiman.
Porro autem lothan fuit thamma. fi-
lij sobal alian et manaath. et ebal et se-
phi. onan. filij sebeon: abia et ana.
filij ana: dison. filij dison: hama-
ran et eleban. et iethran et tharan. filij
eler: balaan et zabau et iadjan. filij di-
san: us et aran. Ipsi sunt reges qui in-
perauerunt in terra edom: anteq; esset
rex super filios israel. Bale filius be-
or: et nomen ciuitatis eius denaba. Mor-
uus est autem bale: et regnauit pro eo
iobab filius zare de bosra. Eumque et io-
bab fuisse mortuus: regnauit pro eo
hulan de terra themanorum. Obijt
quoque et hulan: et regnauit pro eo adad
filius badad qui percussit madian in
terra moab: et nomen ciuitatis eius

auith. Eumque et adad fuisse mortu-
us: regnauit pro eo semla de masrea.
Sed et semla mortuus est: et regnauit
pro eo saul de rooboth que iuxta ami-
nem sita est. Mortuus est saul regna-
uit pro eo halaana filius achobor.
Sed et hic mortuus est: et regnauit
pro eo adad cuius uerbis nomen fuit
phai. et appellata est uxor eius mehera-
bel filia maced. filie mezaab. Adad
autem mortuus: duces pro regibus in
edom esse ceperunt. Dux thamma. dux
alia. dux iether. dux dolibama. dux
hela. dux phimon dux cenez dux the-
man. dux maplar. dux magdihel.
dux hiram. Ipsi duces edom.

Ilij autem israel: ruben simeon leui
iuda isachar et zabulon: dan
ioseph beniamin. neptalim gad et as-
ser. filij iuda: ier. auman. et sela. Ipsi ces-
nati sunt ei de filia sue chananiditis.
Fuit autem hec primogenitus iuda mal-
cora dno: et occidit eum. Thamar autem
nurus eius peperit ei phares et zara.
Omnes rego filij iuda quinq; . filij
autem phares elrom et amul. filij
quoque zare: zamri. et ethan et eman-
thalcal et darda. simul quinq; . filij
tharni: achar qui turbauit isel et pec-
cauit i furto anathematis. filij ethan:
azarias. filij autem elrom qui nati sunt
ei: ieramehel. et ram et calubi. hic est ca-
leph. Porro ram genuit aminadab:
aminadab autem genuit naalon prince-
p filios iuda. Naalon et genuit salma:
de quo ortus est booz. Booz vero ge-
nuit obed: qui et ipse genuit isai. Isai
autem genuit primogenitum heliab: secundum
abinadab. tertium symmaha quartum
nathanael. quintum raddai sextum ason
septimum dauid: quorum sorores fuerunt
sarcia et abigail. filij sarcie: abilai

ioab et asaphel res. Abigail autem ge-
nuit amasa: cuius pater fuit gether isma-
helites. Caleb vero filius elrom acce-
pit uxorem noie azuba: de qua genu-
it ieridit. fueruntque filij eius isaser et so-
bab et ardon. Eumque mortuus fuisse
azuba accepit uxorem caleb ephrata:
que peperit ei ur. Porro ur genuit uri:
et uri genuit befelehel. Post hec inges-
sus est elrom ad filiam machir patris
galaad: et accepit eam cum esset ano-
rum sexaginta. Que peperit ei segub:
sed et segub genuit iair et possedit vi-
ginti tres ciuitates in terra galaad. Le-
pitque gellur et aran oppida iair: et
tanath et viculos eius sexaginta ciui-
tatum. Omnes isti filij machir patris
galaad. Eum autem mortuus esset elrom:
ingressus est caleb ad ephrata. Nabu-
it quoque elrom uxorem abia: que pe-
perit ei assur patrem rechue. Isaii fuit
autem filij ieramehel. primogeniti elrom
ram primogenitus eius: et buna et
aram et ason et achia. Duxit quoque
uxorem altera iheramehel nomine at-
thara: que fuit mater onam. Sed et fi-
lij ram primogeniti iheramehel fue-
runt moos ioamin et achar. Onam
autem habuit filios semei et iadan. filij
autem semei: nadab et abysur. Moos
vero uxoris abysur abiahil: que pepe-
rit alpbhan et molio. filij autem nadab:
fuerunt saled et apphaim. Mortuus est
autem saled absque liberis. filius vero ap-
phaim isel: qui isel genuit selan. Por-
ro selan genuit abalai. filij autem iadai
fuerunt semei iether et ionathan. Sed et i-
ether mortuus est absque liberis. Porro io-
nathan genuit phalech et ziza. Ipsi
fuerunt filij ieramehel primogeniti el-
rom. Selan autem non habuit filios
sed filias: et seruus egiptum nomine

ieraa. Deditq; ei filiam suam uxore:
que peperit ei ethei. Et hec autē genuit
nathan: et nathan genuit zabad. Za-
bad quoq; genuit ophal: et ophal ge-
nuit obed. Obed genuit iehu: iehu ge-
nuit azariam. Azarias genuit helles:
et helles genuit helasa. Helasa genuit
salamoy: salamoy genuit sellum. Sel-
lum genuit ihamian: ihamia autem
genuit elisama. Filij autem caleb fra-
tris ieramehel: melas primogenitus e-
ius: ipse ē pater ziph filij marelā p̄is
hebron. Porro filij hebron chore et
raphua et reem et samma. Samma
autē genuit raam pater iechaa: et re-
em genuit semmei. Filij semmei maon:
et maon pater bechsur. Ephā autē con-
cubina caleb peperit aran et musa et
gezez. Porro aran genuit gezez: filij
iabaddai regam et ioathan et gelan et
phalet et epha et saaph. Concubina
caleb maacha peperit sabar et tharana.
Genuit autē saaph pater madmēna
sue patre machbena: et patrem gabaa.
Filia vero caleb fuit achsa. Hic erant
filij caleb filij vr̄ primogeniti ephra-
ta: sobal pater carathiarim: salma pa-
ter bechleem: ariph pater bechgader.
Fuerunt autē filij sobal: patris carath-
iarim: qui videbat dimidiū requietio-
num: et de cognatione carathiarim:
iechrei: et apuchei: et semachei: et maserei.
Et hys egressi sunt saraite et esthah-
lita. Filij salma: bechleem et neppha-
ti corone domus iacob: et dimidiū re-
quietionis sarai. Cognatione quoq;
scribarū habitantū in iabes ranentes
atq; resonantes: et in tabernaculis com-
morantes. Hic sunt cinei: qui uenerūt
de calore patris domus rethab. **III**
David vero hos habuit filios: et
nati sūt i hebron. Primogenitū

ammon: et achinoam israhelide:
secūm daniel de abigail carmelide: re-
rum absalon filij maacha filie cho-
lomei regis gessur: quartū adoniam
filium aggith: quintū saphaciam re-
gē abital: sextum iechrahā de egla ux-
ore sua. Hec ergo nati sūt ei i hebron:
ubi regnavit septem annis et sex mensi-
bus. Trīginta autē et tribus annis regna-
uit in iherusalem. Porro i iherusalem
nati sūt ei filij: symmaa et sobab et na-
than: et salomon quatuor de bechsur
filia amihel. Qetaar quoq; et helisua et
eliphalech et noge et napleg et iaphie
necū elisama: et eliade et eliphaleg no-
uem. Omnes hii filij dauid ab ipso filio
concubinarū: habuerūtq; sororem tha-
mar. Filius autem salomonis robo-
am: cuius abia filius genuit ala. De
hac quoq; natus est iolaphat pater
ioram: qui ioram genuit oziam: et
quo ortus est ioas: et huius amasia
filius genuit azariam. Porro azaria
filius ioathan procreavit achas pa-
trem ezechie: de quo natus est manas-
ses: sed et manasses genuit amon pa-
trem iosie. Filij autem iosie fuerunt:
primogenitū iohannan: secūm ioakim
tertius sedechias: quartus sellum. De
ioakim natus est iechonias et sedechi-
as. Filij iechonie fuerunt asir qui sala-
thiel: melchiram: phadaia semeler: et
iecmia samia et nadabia. De phadaia
orti sūt zorobabel et semmei. Zoroba-
bel genuit mosollam ananiam et sa-
lomith: sororem corū: asabam quoq;
et obel et barachiam: et asadiam: iola-
belech quinq;. Filius autem apamie
phaltias pater ihele: cuius filius ra-
phaia. Primus q; filius artan: de quo
natus est obdia: cuius filius fuit sedechi-
as. Filius sedechie semeria: cuius filij

artus et iegaal et baria: et naaria et sa-
phat et sela sex numero. Filius naarie:
elienai: et ezechias et ezriā res. Filij e-
lioenai odnia et helasub et pheleia et ac-
rub: et iohannan et delaia et anan septē.
Filij iuda: phares elrom: et **III**
tharmi et vr̄ et subal. Rahia vero
filius subal genuit iaad de quo nati sūt
ahumai et laad. Hec cognationes sa-
rathi. Hec quoq; stirps echan: ielrabel
et ielena et iedebos. Romem quoq;
sororis corū asalel phuni. Phuniel
autē pater gedor: et pater oia. Hic sūt
filij vr̄ primogeniti ephrata p̄is bech-
leem. Illur vero patris theue erat due
uxores alaa et naara. Peperit autem
ei naara ozam et epher: et themani
et aastari. Hic sūt filij naara. Por-
ro filij alaa: seeth ylaar et ethnan.
Hus autem genuit anob et soboba
et cognatione abael filij arum. Fuit
autē iabes inclitus pre fratribus suis: et
mater eius vocavit nomen illius ia-
bes dicens: quia peperit eum in dolore.
Inuocavit ergo iabes deum israhel
dicens. Si benedicens benedixeris mi-
hi: et dilataueris terminos meos: et
fuerit manus tua meū: et feceris me
a malicia nō opprimi. Et prestitit de-
que precatus est. Caleph autem frater
sua genuit machir: q; fuit pater esthon.
Porro esthon genuit bechrapha et phe-
le et rehina patrem urbis naas. Hic
sūt viri retha. Filij autem reth: oth-
niel et saraia. Porro filij othniel: a-
thar et maonathi. Maonathi genuit
ophra. Baraias autem genuit ioab
patrem vallis arificū. Hic quippe ar-
tifices erāt. Filij vero caleph filij ieph-
ne: hir et hela et nahan. Filij quoq;
hela reth: filij quoq; ialel eliph et zi-
pha thiria et asrahel. Et filij eza: iether

et mereth et epher et iahalon. Genuitq;
marlam et sammā et ielba pater est-
hamo. Uxor quoq; eius iudaea peperit
iathet patrem gedor: et heber patre zo-
cho et ichuēl patrem zanda. Hic au-
tem filij bithie filie pharaonis quā ac-
cepit mered: et filij uxoris odae sororis
nahan patris ceta carmi et esthamo
q; fuit de machari. Filij quoq; symon:
amdon et rimma filij anan et thilon:
et filij ieli zoeth et benzoeth. Filij sela
filij iude: her pater lecha: et laada pater
marela: et cognationes domus oppa-
rium billum: in domo iuramenti: et q;
stare fecit solem: viriq; mendacij et secu-
rus et incedens: qui principes fuerunt
in moab: et que reuēse sūt in lehem.
Hec autē verba vetera. Hic sūt figuli
habitantes in plantationibz et in se-
pibus apud regem in operibus eius:
commorantq; sūt ibi. Filij symeon:
namuel et iamin iarib: zara saul. Sel-
lum filius eius: malsam filius eius:
malina filij eius. Filij malsam: am-
hel filius eius: zachur filius eius: sem-
mei filius eius. Filij semmei sedecim:
et filie sex. Fratres autem eius non ha-
buerunt filios multos: et uniuersa co-
gnatio non potuit adquare summā
filiorum iuda. Habitauerūt autem in
beelabee et molada et halarual et in
ballaa: et in alom et in tholad et in ba-
thuel et in orna: et in fideleg et i benar-
thaboth et in asarlasum et in bechbe-
rai et in saarim. Hec ciuitates eorum
usq; ad regem dauid: villeg: eorum et
tham et aen ramdon et thoren et alau
ciuitates quinq; et uniuersi viculi eorū
per circuitum ciuitatum istarum usq;
ad baal. Hec est habitatio eorum: et
sedum distributio. Mosobab quoq;
et iemlech et iola filius amalie et iohel

ielu filius iofabie filij favaie filij afihel
et elioenai et iacoba et ifuaia et aliaia et
adihel et ifumihel et banaia ziza quoque
filius fephei filij allon filij ydaia filij
femri filij famaia: isti sunt nominati
principes in cognationibus suis: et in
domo affinitatum suarum multiplicati
sunt vehementer. Et profecti sunt ut
ingererent in gador usque ad orientem
vallium: et ut querebant pascua gregibus
suis. Invenieruntque pascuas uberes et
valde bonas. et terram sanctissimam et
quiescentem et fertilem: in qua ante habi-
tauerant de stirpe cham. Hii ergo vene-
runt quos supra descripsimus nomi-
nati in diebus ezechie regis iuda: et
perculserunt tabernacula eorum et ha-
bitatores qui inveniati fuerant ibi: et de-
leuerunt eos usque ad presentem diem: ha-
bitaueruntque per eis quoniam uberrimas
pascuas ibidem reppererunt. De filiis quoque
hymeo abierunt in montem seir ubi quin-
genti habentes principes phasiam et
naariam et raphaiam et ozihel filius
ieser: et percusserunt reliquias que evade-
re poterant ante eorum iram: et habita-
verunt ibi per eis usque ad diem hunc.

Filius quoque ruben primogenitus israel:
ipse quippe fuit primogenitus eius:
sed cum violasset iherosolymitici patris
sui data sunt primogeniti eius filij
iosaph filij israel: et non est ille reputa-
tus in primogenitu. Porro iudas qui
erat fortissimus inter fratres suos: de
stirpe eius principes geminati sunt:
primogeniti autem reputati sunt io-
seph. Filij ergo ruben primogeniti isra-
hel: etioch et phallu elrom et charui fi-
lij iohel: famaia filius eius: gog filius
eius: semei filius eius: mitcha filius eius.
rechia filius eius: baal filius eius: bre-
ra filius eius: quem captivum duxit

theglatfalar rex assiriorum: et fuit
princeps in tribu ruben. Fratres autem
eius et universa cognatio eius quando
numerabant per familias suas habu-
erunt principes iehibel et zacharia. Porro
bala filius azaz filij sanma filij io-
hel: ipse habitavit in aroer usque ad ne-
bo et beducon. Contra orientalem
quoque plagam habitavit usque ad in-
troitum hereni et fluvium rubicon. Mul-
tum quippe iumentorum numerum pos-
sidebant in terra galaad. In diebus
autem saul prelati sunt contra agarenos
et interfecerunt illos: habitaveruntque
pro eis in tabernaculis eorum in omni
plaga que respicit ad orientem galaad.
Filius vero gad e regione eorum habita-
verunt in terra balan usque selcha: iohel
in capite et saphan secundus: iamai
autem et saphar in balan. Fratres vero
eorum secundum domos cognationum suarum:
michael et mofollam et sebe et iori
et iathan et zie et heber septem. Hii filij
abiahil: filij vero filij iara filij galaad:
filij michael filij ieser: filij eddo filij
buz. Fratres quoque filij abdiel filij
guni principes domus in familia su-
is: et habitaverunt in galaad et in ba-
lan et in viculis eius: et in runcis
suburbanis saron usque ad terminos.
Omnes hii numerati sunt in diebus
ioathan regis iuda et in diebus iherosoli-
moam regis israel filij ruben et gad
et dimidie tribus manasse: viri bella-
tores secum portantes et gladios: et in-
dentes arcum et citharam ad plia qua-
dragintaquatuor milia et septingenti
sexaginta procedentes ad pugnam:
dimicaverunt contra agarenos: et per-
tulit vero et naphet et nodab prebuerunt
eis auxilium. Traditi sunt in manus
eorum agareni et universi qui fuerant

cum eis: quia dei invocaverunt cum
pharetra: et exaudivit eos eo quod
credidissent in eum. Leperuntque omnia
que possederat caneloy quinquaginta
milia: et ovium ducenta quinquaginta
milia: asinos duo milia: et annuas
spemum centum milia. Vulnerei
autem milia corruerunt. Fuit enim bellum
domini. Habitaveruntque pro eis usque
ad transmigrationem. Filij quoque dimidie
tribus manasse possederunt terram a
finibus balan usque baal hermon et sanir
et montem hermon. Ingens quippe
numerus erat. Et hii fuerunt principes
domus cognationis eorum: efes-iesi et he-
lifel eazitel et iheremia et odia et iedihel
viri fortissimi et potentes: et nominati
duces in familiis suis. Reliquerunt autem
deum patrum suorum et fornicari sunt post
deos populorum terre: quos abstulit dominus
coram eis: et suscitavit dominus israhel spiritum
phul regis assiriorum et spiritum theglaf-
falar regis assirum: et transiit ruben et
gad et dimidiam tribum manasse et
adduxit eos in ale et in abor et ara et
fluvium gozan usque ad diem hunc.

Filius leui: gerson caath et merari.
Filius caath: amra ysaar hebron
et ozihel. Filij amram: aaro moyses
et maria. Filij aaron: nadab et abiu
eleazar et ythamar. Eleazar genuit
finees: et finees genuit abihue. Abihue
vero genuit boci et boci genuit ozi:
ozi genuit zaraiam et zaraias genuit
meraioth. Porro meraioth genuit a-
mariam: et amarias genuit achitob:
achitob genuit sadoch: et sadoch genuit
achimaas. Achimaas genuit aza-
riam: azarias genuit iohannan: iohannan
genuit azariam. Ipse est qui
sacerdos fundus est in domo quam edi-
ficavit salomon in iherusalem. Genuit

autem azarias amariam: et amarias ge-
nuit achitob. Achitob genuit sadoch:
et sadoch genuit sellu. Sellu genuit
helchiam: et helchias genuit azariam.
Azarias genuit zaraiam: et zaraias
genuit iolededech. Porro iolededech egres-
sus est quando transiit dominus iudam et
iherusalem per manum nabuchodonosor.
Filius ergo leui gerson caath et merari.
Et hec nomina filiorum gerson: lobni
et semei. Filij caath: amram et ysaar:
et hebron et ozihel. Filij merari: mo-
li et mus. Hec autem cognationes leui
secundum familias eorum. Gerson: lo-
bni filius eius: iaath filius eius: zamna
filius eius: ioaa filius eius: addo filius
eius: zara filius eius: iethrai filius eius.
Filius caath: amminadab filius eius:
thore filius eius: alir filius eius: helca-
na filius eius: abiasaph filius eius:
alir filius eius: caath filius eius: uriel
filius eius: ozias filius eius: saul filius eius.
Filius helcana: amasai et achimoth et
helcana. Filij helcana: sopher filius eius:
naath filius eius: heliab filius eius:
iheroam filius eius: helcana filius eius.
Filius samuel: primogenitus vasseri et
abia. Filij autem merari: mooli: lobni
filius eius: semei filius eius: oza filius
eius: samaa filius eius: aggia filius
eius: aliaia filius eius. Isti sunt quos
constituit david super cantores domus
domini equo collocata est archa: et
ministrabant coram tabernaculo testi-
monij canentes donec edificaret salo-
mon domum domini in iherusalem. Strabant
autem iuxta ordinem suum in ministerio.
Hii vero sunt qui assistebant cum filiis
suis de filiis caath: heman cantor fili-
us iohel: filij samuel filij helcana filij
iheroam filij helihel filij thou filij sopher
filij helcana: filij iohel filij maath filij

amasai filij helcana filij iohel filij aza-
rie filij sophonie filij thaath filij asir. fi-
lij abisaph. filij chore filij ysaar filij
raath filij leui. filij israhel. et frater ei
asaph. qui stabat a dextera ei. asaph
filius barachie. filij samaa. filij micha-
el. filij balaie filij melchie. filij athana-
filij zara filij adaia. filij ethan filij zam-
ma filij semei filij ieth filij geson filij
leui. filij autē merari frater eorum ad
mittant. ethan filij thusi. filij abdi. fi-
lij maloch filij asabie filij amasie filij
helchie filij amasai. filij bonni filij so-
mer filij mooli. filij mudi filij merari fi-
lij leui. frater quoque eorum leui. qui or-
dinati sunt in cunctis ministeriis
tabernaculi domus domini. Aaron vero
et filij eius adolebant incensum super
altare olocausti. et super altare thimi-
amatis in omne opus sancti sancto-
rum. et ut precarentur pro israel iuxta omnia
que preceperat moyses seruis dei. Qui
sunt autē filij aaron. Eleazar filius eius.
fines filius eius. abisue filius eius. hoc
est filius eius. ozi filius eius. zaraia fi-
lius eius. merarioth filius eius. amaria
filius eius. achitob filius eius. sadoch
filius eius. achimaas filius eius. Et hec
habacula eorum per vicis atque confinia
filiorum scilicet aaron iuxta cognationes
caathitarum. Quia enim forte contingerat
dedecum igitur eis hebron in terra iu-
da et suburbana eius per circuitum: agros
autem ciuitatis et villas caleph filij ie-
phne. Porro filij aaron dederunt ci-
uitates ad confugiendum hebron et
lobna et suburbana eius: iether quoque
et esthemio cum suburbanis suis. sed et
helon et dahir cum suburbanis suis: a-
san quoque et bechsemes et suburbana
eorum. De tribu autem beniamin ga-
bee et suburbana eius: et almach cum

suburbanis suis: anathot quoque cum
suburbanis suis. Omnes ciuitates tre-
decim per cognationes suas. filij autē
raath reliquis de cognatione sua de-
derunt et dimidia tribu manasse in pos-
sessione urbes decem. Porro filij ge-
son per cognationes suas de tribu pla-
thar et de tribu aser et de tribu neptalim
et de tribu manasse in basan urbes tre-
decim. filij autē merari per cognatio-
nes suas de tribu ruben et de tribu gad
et de tribu zabulon dederunt forte ciui-
tates duodecim. Dederunt quoque filij
israhel leuitis ciuitates et suburbana
earum. Dederuntque per sortem et tribu
filiorum iuda. et et tribu filiorum symeon.
et et tribu filiorum beniamin urbes has
quas vocauerunt nominibus suis: re-
hij et erant et cognatione filiorum ca-
ath. Fueruntque ciuitates in terminis
eorum de tribu ephraim. Dederunt ergo
eis urbes ad confugiendum suthem cum
suburbanis suis. in monte ephraim
et gazer cum suburbanis suis: ierona-
am quoque cum suburbanis suis. et
bethoron similiter: necnon et helon cum
suburbanis suis et gethsemon in eun-
dem modum. Porro et dimidia tribu
manasse anet et suburbana eius: ba-
laam et suburbana eius: hije videlicet
et qui de cognatione filiorum caath re-
liqui erant. filij autem geson de co-
gnatione dimidię tribus manasse gau-
lon in basan et suburbana eius: et as-
roth cum suburbanis suis. De tribu
plathar. cedas cum suburbanis suis:
et daberech cum suburbanis suis: ra-
moth quoque et suburbana eius. et a-
neu cum suburbanis suis. De tribu
vero aser masal cum suburbanis suis: et
abdon similiter: asach quoque et subur-
bana eius: roob cum suburbanis suis.

Porro de tribu neptalim cedas in ga-
lilea et suburbana eius: amon cum sub-
urbanis suis: et cariathaim et suburbana
eius. filij autē merari reliquis de
tribu zabulon. reumonia et suburbana
eius: et thabor cum suburbanis suis.
Trans iordanem quoque et aduerso ihe-
richo contra orientem iordanis de tribu
ruben losor in solitudine cum suburbana-
nis suis: et iassa cum suburbanis suis:
cademoch quoque et suburbana eius:
et miphath cum suburbanis suis. Nec-
non et de tribu gad. ramoth in galaad
et suburbana eius: et manaim cum subur-
banis suis: sed et eleon cum suburbanis
suis: et ezer cum suburbanis suis. **viij**
Porro filij isachar: thola et phua
iasub et simeon quatuor. filij
thola: ozi et raphaia. et ieribel et iemai
et iephem. et samuel principes per domos
cognationum suarum. De stirpe thola vi-
ri fortissimi numerati sunt in diebus da-
uid: viginti duo milia sexcenti. filij o-
zi: israhia de quo nati sunt michael
et oladia et iohel et iesia quinq; omnes
principes: cum eis per familias et po-
pulos suos accendi ad presium viri
fortissimi: vigintaseptē milia. Multas
enim habuerunt uxores et filios. frater
quoque eorum per omnem cognationem isa-
char robustissimi ad pugnandum: octo-
gintaseptē milia numerati sunt. filij
beniamin: hale et loch et iadihel et ei. fi-
lij hale: elbon et ozi et ozihel et ierimoth
et urai quinq; principes familiarum: et
ad pugnandum robustissimi. Summe
autem eorum viginti duo milia et triginta
quatuor. Porro filij loch: zamira
et ioas et eliezer et heligenai. et amri et
ierimoth et abia et anathur. et alma-
than. Omnes hi filij bechor. Numerati
sunt autē per familias suas principes

cognationum suarum ad bella fortissimi:
viginti milia et ducenti. Porro filij iadi-
hel balan. filij autē balan: ihesus et benia-
min et ahoth et chanana. et iothan et
tharlis et hailaar. Omnes hi filij ia-
dihel principes cognationum suarum viri
fortissimi: decem et septem milia et du-
centi ad presium procedentes: sepham
quoque et baphan filij hir et asim filij
aer. filij autem neptalim iasibel et gu-
ni. et aser et sellum filij hala. Porro fi-
lij manasse: elahel: concubinarum eius
sira peperit machir patrem galaad. Ma-
chir autē accepit uxorem filijs suis hap-
phim et sepham: et habuit sororem no-
mine maacha. Nomen autē secundi sal-
phaath. Natusque sunt salphaath filie.
Et peperit maacha uxor machir filium:
vocauitque nomen eius phares. Porro
nomen fratris eius sares: et filij eius
ulam et reher. filius autem ulam be-
dan hi sunt filij galaad filij machir:
filij manasse. Soror autē eius regina:
peperit virum decorum et abiezer et mo-
ola. Erant autē filij semida ahim et se-
chem. et leci et aniam. filij autē ephra-
im suthala: sareth filius eius: thaath
filius eius elada filius eius: thaath fi-
lius eius: et huius filius zadab. et huius
filius suthala et huius filius ezer. et
elad. Occiderunt autem eos viri geth-
indigae: quia descenderant ut inuade-
rent possessiones eorum. Luxit igitur
ephraim pater eorum multis diebus:
et reuerunt fratres eius ut consolaren-
tur eum. Ingressusque est ad uxorem suam:
que concepit et peperit filium et voca-
uit nomen eius bereia: eo quod in ma-
lis domus eius erat. esset filia autē eius
fuit sara: que edificauit bechoron infe-
riorem et superiorem. et ozerzara. Por-
ro filius eius rapha et resep et hale: